

คุณลักษณะของคณะกรรมการตรวจสอบกับการประสพปัญหาทางการเงิน
ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

โดย
เตชณัฐ ศรีรัชดากร

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต
คณะบัญชี

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรังสิต
ปีการศึกษา 2563

**AUDIT COMMITTEE CHARACTERISTICS AND FINANCIAL PROBLEMS
OF LISTED COMPANIES IN THE STOCK EXCHANGE OF THAILAND**

BY

TACHANUT SRIRUSCHADAKRON

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR
THE DEGREE OF MASTER OF ACCOUNTANCY
FACULTY OF ACCOUNTANCY**

GRADUATE SCHOOL, RANGSIT UNIVERSITY

ACADEMIC YEAR 2020

วิทยานิพนธ์เรื่อง

คุณลักษณะของคณะกรรมการตรวจสอบกับการประสบปัญหาทางการเงิน
ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

โดย

เตชณัฐ ศรีรัชดากร

ได้รับการพิจารณาให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต

มหาวิทยาลัยรังสิต

ปีการศึกษา 2563

รศ.ดร. พนารัตน์ ปานมณี
ประธานกรรมการสอบ

ดร. ภัทรณัชชา โชติคุณากิตติ
กรรมการ

ผศ.ดร. นิ่มนวล วิเศษสรรพ
กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษา

บัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

(ผศ. ร.ต. หญิง ดร. วรณีย์ สุขศาสตร์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

21 มิถุนายน 2564

Thesis entitled

**AUDIT COMMITTEE CHARACTERISTICS AND FINANCIAL PROBLEMS OF
LISTED COMPANIES IN THE STOCK EXCHANGE OF THAILAND**

by

TACHANUT SRIRUSCHADAKRON

was submitted in partial fulfillment of the requirements
for the degree of Master of Accountancy

Rangsit University
Academic Year 2020

Assoc.Prof. Panarat Panmanee, Ph.D.
Examination Committee Chairperson

Phatnatcha Chotkunakitti, D.B.A.
Member

Asst.Prof. Nimmual Visedsun, Ph.D.
Member and Advisor

Approved by Graduate School

(Asst.Prof.Plit.Off. Vannee Sooksatra, D.Eng.)

Dean of Graduate School

June 21, 2021

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สามารถดำเนินการศึกษาจนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นิ่มนวล วิเศษสรรพ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้กรุณาสละเวลาให้คำปรึกษา คำแนะนำ ตรวจสอบและแก้ไขจุดบกพร่องต่าง ๆ ให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูง

นอกจากนี้ขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุก ๆ ท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ทำให้ผู้วิจัยสามารถนำเอาองค์ความรู้ที่ได้รับมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินงานวิจัยนี้จนเสร็จสมบูรณ์

สุดท้ายนี้ขอขอบคุณ คุณพ่อ คุณแม่ น้องชาย และน้องสาวที่อยู่เบื้องหลังความสำเร็จ ซึ่งคอยสนับสนุนและเป็นกำลังใจที่สำคัญในการจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนสำเร็จได้ด้วยดี

เดชณัฐ ศรีรัชดากร

ผู้วิจัย

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

6204361 : เตชณัฐ ศรีรัชดากร
 ชื่อวิทยานิพนธ์ : คุณลักษณะของคณะกรรมการตรวจสอบกับการประสพปัญหาทางการเงินของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
 หลักสูตร : บัญชีมหาบัณฑิต
 อาจารย์ที่ปรึกษา : ผศ. ดร. นิ่มนวล วิเศษสรรพ

บทคัดย่อ

วิจัยฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์และผลกระทบของคุณลักษณะของคณะกรรมการตรวจสอบกับการประสพปัญหาทางการเงินของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยใช้แบบจำลองของ Altman al. (1995) ในการจัดกลุ่มบริษัทตามระดับการประสพปัญหาทางการเงิน และคุณลักษณะของคณะกรรมการตรวจสอบประกอบด้วยขนาดของคณะกรรมการตรวจสอบ จำนวนครั้งของการประชุมของคณะกรรมการตรวจสอบ สัดส่วนกรรมการในคณะกรรมการตรวจสอบที่มีความรู้ความชำนาญด้านการเงินและบัญชี สัดส่วนกรรมการในคณะกรรมการตรวจสอบที่มีความรู้ความชำนาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ สัดส่วนกรรมการในคณะกรรมการตรวจสอบที่เป็นเพศหญิง และจำนวนกรรมการที่มีความเป็นอิสระ เก็บรวบรวมข้อมูลจากงบการเงินและรายงาน 56-1 ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2559 – 2562 ของบริษัทจดทะเบียนจำนวน 411 บริษัท ใช้วิธีวิเคราะห์ความถดถอยพหุคูณ และกำหนดช่วงความเชื่อมั่น 95%

ผลการวิจัย แสดงให้เห็นว่าเมื่อใช้แบบจำลองของ Altman al. (1995) ซึ่งมีตัวชี้วัดที่สำคัญคือ อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนสุทธิต่อสินทรัพย์รวม และอัตราส่วนกำไรก่อนดอกเบี้ยและภาษีต่อสินทรัพย์รวม บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ประมาณ 1 ใน 3 ของกลุ่มตัวอย่างถูกจัดอยู่ในกลุ่มไม่ประสพปัญหาทางการเงิน และคุณลักษณะของคณะกรรมการตรวจสอบที่ส่งผลกระทบต่อ การประสพปัญหาทางการเงินอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ขนาดของคณะกรรมการ จำนวนครั้งในการประชุม และสัดส่วนกรรมการที่เป็นเพศหญิง โดยมีขนาดของกิจการเป็นตัวแปรควบคุมที่ยังคงมีอิทธิพลต่อการประสพปัญหาทางการเงิน

(วิทยานิพนธ์มีจำนวนทั้งสิ้น 74 หน้า)

คำสำคัญ: คณะกรรมการตรวจสอบ, คุณลักษณะของคณะกรรมการตรวจสอบ, การประสพปัญหาทางการเงิน, ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

6204361 : Tachanut Sriruschadakron
 Thesis Title : Audit Committee Characteristics and Financial Problems of Listed
 Companies in The Stock Exchange of Thailand
 Program : Master of Accountancy
 Thesis Advisor : Asst.Prof. Nimmual Visedsun, Ph.D.

Abstract

This research aims to study the relationship and impact of the audit committee characteristics on financial problems of listed companies in the stock exchange of Thailand. The Altman al. (1995) model was used to categorize companies according to their level of financial problems, and the audit committee characteristics consist of board size of the audit committee, number of meeting time, proportion of audit committees with financial and accounting expertise, proportion of audit committees with knowledge and expertise in information technology, proportion of female committees, and number of independent committees. Data were collected from the financial statements and the 56-1 reports of the 411 listed companies from 2016 to 2019. Multiple regression analysis was employed to test the research relationships and impact at 95% confidence interval.

The results revealed that when using the Altman al. (1995) model comprising of the two main ratios: net working capital ratio to total assets and the profit before interest and taxes ratio, about one in three of companies listed on the stock exchange of Thailand are classified as having no financial problems. The characteristics of the audit committee that have a statistically significant impact on financial problems at the .05 level are the size of the committee, number of meetings, and the proportion of female committee. In addition, the firm size is a controlling factor that still has an influence on experiencing financial problems.

(Total 74 pages)

Keywords: Audit Committee, Audit Committee Characteristics, Financial Problems, The Stock
 Exchange of Thailand

Student's Signature Thesis Advisor's Signature

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญรูป	ช
บทที่ 1	
บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
1.4 กรอบแนวคิดการวิจัย	5
1.5 นิยามศัพท์	7
บทที่ 2	
แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
2.1 ความรู้เกี่ยวกับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย	8
2.2 ทฤษฎีตัวแทน (Agency Theory)	9
2.3 คณะกรรมการตรวจสอบ (Audit Committee)	10
2.4 การประสบปัญหาทางการเงิน (Financial Problems)	12
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	15
2.6 ปัจจัยอื่น	21
2.7 การพัฒนาสมมุติฐานงานวิจัย	22

สารบัญ (ต่อ)

		หน้า
บทที่ 3	ระเบียบวิธีการศึกษา	29
	3.1 กลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	29
	3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลและวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	30
	3.3 แบบจำลองความสัมพันธ์	30
	3.4 การวัดค่าตัวแปร	31
บทที่ 4	การวิเคราะห์ข้อมูลและผล	36
	4.1 การวิเคราะห์คุณลักษณะของคณะกรรมการตรวจสอบ ด้วยคุณลักษณะ ย่อยที่ศึกษาโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)	36
	4.2 การจำแนกบริษัทตามเกณฑ์ระดับการประสบปัญหาทางการเงิน	40
	4.3 การเปรียบเทียบคุณลักษณะของคณะกรรมการตรวจสอบระหว่างกลุ่ม ที่มีระดับการประสบปัญหาทางการเงินแตกต่างกัน	41
	4.4 การทดสอบสมมติฐานการวิจัย	52
บทที่ 5	สรุปผลและข้อเสนอแนะ	59
	5.1 สรุปผลการศึกษา	60
	5.2 การอภิปรายผลการวิจัย	62
	5.3 ข้อจำกัดในการศึกษา	63
	5.4 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์	64
บรรณานุกรม		66
ประวัติผู้วิจัย		74

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
3.1 บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย	29
3.2 เกณฑ์การจำแนก (Cut-off Point) ของ Z-Score (1995)	32
3.3 ตารางสรุปรายละเอียดการวัดค่าตัวแปร	34
4.1 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	37
4.2 จำนวนบริษัทที่จัดอยู่ในกลุ่มย่อยต่าง ๆ ตามเกณฑ์ประสบปัญหาทางการเงินจาก โดยใช้ Z-Score	40
4.3 การเปรียบเทียบขนาดของคณะกรรมการตรวจสอบ(ACSIZE) ระหว่างตามกลุ่มบริษัทที่ประสบปัญหาทางการเงินในระดับที่แตกต่างกัน	41
4.4 การเปรียบเทียบจำนวนครั้งในการประชุมคณะกรรมการตรวจสอบระหว่างกลุ่มบริษัทที่ประสบปัญหาทางการเงินในระดับแตกต่างกัน	43
4.5 การเปรียบเทียบสัดส่วนคณะกรรมการตรวจสอบที่มีความรู้ความชำนาญด้านการเงินและบัญชีระหว่างกลุ่มบริษัทที่ประสบปัญหาทางการเงินในระดับแตกต่างกัน	45
4.6 การเปรียบเทียบสัดส่วนคณะกรรมการตรวจสอบที่มีความรู้ความชำนาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศระหว่างกลุ่มบริษัทที่ประสบปัญหาทางการเงินในระดับแตกต่างกัน	47
4.7 การเปรียบเทียบสัดส่วนคณะกรรมการตรวจสอบที่เป็นเพศหญิงระหว่างกลุ่มบริษัทที่ประสบปัญหาทางการเงินในระดับแตกต่างกัน	49
4.8 การเปรียบเทียบความเป็นอิสระของคณะกรรมการตรวจสอบระหว่างกลุ่มบริษัทที่ประสบปัญหาทางการเงินในระดับแตกต่างกัน	50
4.9 แสดงผลการวิเคราะห์ความถดถอย ด้วยวิธี Entered	53
4.10 สรุปผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัยด้วยวิธี Entered	54
4.11 แสดงผลการวิเคราะห์ความถดถอย ด้วยวิธี Stepwise	56
4.12 สรุปผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัยด้วยวิธี Stepwise	58
5.1 สรุปผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย	60

สารบัญรูป

รูปที่

1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

หน้า

6

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในช่วงปีพ.ศ. 2540-2542 ประเทศไทยเกิดวิกฤติเศรษฐกิจที่รุนแรงมากและส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพทางการเงินของประเทศ จะเห็นได้จากการปิดกิจการของสถาบันการเงินและบริษัทต่าง ๆ หลายแห่งที่ไม่สามารถแก้ไขปัญหาทางการเงินอันเกิดจากสินทรัพย์ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้เป็นจำนวนมากจนทำให้ขาดสภาพคล่องและไม่สามารถชำระหนี้ วิกฤตการณ์นี้มีสาเหตุสำคัญส่วนหนึ่งจากการที่ประเทศไทยได้เปิดเสรีทางการเงินควบคู่ไปกับนโยบายการกระตุ้นเศรษฐกิจด้วยการปรับลดข้อจำกัดทางกฎหมายการกู้เงินจากต่างประเทศ เพื่อเอื้ออำนวยต่อการเข้าถึงแหล่งเงินทุนภายนอกประเทศแก่ภาคธุรกิจ ทำให้บริษัทต่าง ๆ ในประเทศไทยทำการกู้เงินจากต่างประเทศเพื่อนำเงินมาลงทุนขยายธุรกิจเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะธุรกิจในกลุ่มอุตสาหกรรมการพัฒนาอสังหาริมทรัพย์และการก่อสร้าง จากนโยบายของรัฐบาลในขณะนั้นทำให้บริษัทต่าง ๆ ในประเทศขยายการลงทุนเพื่อผลิตสินค้าและบริการออกสู่ตลาดจนเกิดภาวะการณ์ที่เรียกว่า “ปริมาณผลิตเกินความต้องการ” (Over Supply) ด้วยการก่อหนี้ระยะยาวเป็นเงินตราต่างประเทศเป็นจำนวนมาก การก่อหนี้จากต่างประเทศทำให้กิจการผู้กู้ต้องรับภาระดอกเบี้ยเงินกู้และความเสี่ยงที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงในอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ที่จะมีผลต่อทั้งจำนวนดอกเบี้ยและเงินต้นที่คิดเป็นเงินบาท ซึ่งถือเป็นปัจจัยเสี่ยงทางการเงินที่สำคัญ นอกจากนี้ยังมีปัจจัยเสี่ยงจากการดำเนินงานที่เกิดจากการซื้อที่ดินและอาคารในตลาดส่วนใหญ่เป็นการซื้อเพื่อเก็งกำไรมากกว่าความต้องการในการจัดหาที่อยู่อาศัย โดยแท้จริง (ภูมิพิชญ์ ยาสีทธิ์, 2560) สถาบันการเงินและกิจการต่าง ๆ ขาดวินัยทางการเงิน ส่งผลให้ธุรกิจอุตสาหกรรมพัฒนาอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้างเกิดปัญหาสภาพคล่อง ขาดความสามารถในการชำระหนี้ ส่งผลต่อไปยังสถาบันการเงินที่ต้องถือสินทรัพย์ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้เป็นจำนวนมาก กลายเป็นวิกฤตเศรษฐกิจที่ส่งต่อความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ส่งผลทำให้เกิดการไหลออกของเงินทุนและการขาดสภาพคล่องภายในประเทศ เมื่อประเทศไทยประสบกับปัญหาดังกล่าวทำให้ธนาคารแห่งประเทศไทยต้องนำเงินทุนสำรองระหว่างประเทศเข้าปกป้องค่าเงินบาท ทำให้สูญเสียเงินสำรองระหว่างประเทศจนต้องยอมประกาศลอยตัวค่าเงินบาทและต้องขอความช่วยเหลือทางการเงินจากกองทุนการเงิน

ระหว่างประเทศ (IMF) รัฐบาลต้องใช้ทั้งนโยบายการคลังและการเงิน เพื่อช่วยฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศและน่านโยบายกระตุ้นการใช้จ่ายของภาคเอกชนหลังจากวิกฤตเศรษฐกิจ ผลของมาตรการเหล่านี้เป็นปัจจัยสนับสนุนที่ช่วยให้การส่งออกขยายตัว อัตราดอกเบี้ยที่ปรับลดลงอย่างต่อเนื่อง และมาตรการกระตุ้นกำลังซื้อของรัฐบาล มาตรการหนึ่งทำให้สร้างความเชื่อมั่นกลับมาให้กับภาคธุรกิจ คือ แนวคิดการกำกับดูแลกิจการ และการปรับมาตรฐานการรายงานทางการเงินของไทยให้มีความเป็นสากล เช่น การปรับโครงสร้างหนี้ทั้งการเงินการด้อยค่าของสินทรัพย์ เป็นต้น

การประสบกับปัญหาทางการเงิน(Financial Problems) ที่กล่าวมาข้างต้นมีจุดเริ่มต้นมาจากบริษัทต่าง ๆ และสถาบันการเงินขาดวินัยทางการเงินทำให้การตัดสินใจลงทุนหรือการจัดการจัดหาเงินทุนไม่คำนึงถึงความเสี่ยงและความเสียหายหรือต้นทุนของปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต(เสาวณี จันทะพงษ์ และนิธิตารพงศ์ปิยะไพบูรณ์, 2560) ซึ่งเมื่อตกอยู่ในสถานการณ์ดังกล่าวผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งหมดจะได้รับผลกระทบนับตั้งแต่กิจการ ลูกค้า สถาบันการเงิน พนักงาน และอื่น ๆ จะต้องเผชิญกับความยากลำบากในการดำเนินอย่างต่อเนื่องต่อไป ไม่เพียงแต่กิจการเองที่ขาดสภาพคล่องและล้มละลาย แต่สถาบันการเงินซึ่งอยู่ในฐานะเจ้าหนี้เงินกู้จะเกิดปัญหาสินทรัพย์ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ลูกค้าอาจต้องหาบริษัทในการสั่งซื้อสินค้าใหม่เนื่องจากความไม่แน่นอนทางการเงินของกิจการ ความไม่แน่ใจในคุณภาพการบริการหรือแม้แต่การล้มละลายของบริษัท และการเสียประโยชน์ของผู้ขายในการส่งสินค้าให้กิจการหากยอดการส่งสินค้าลดลง รวมถึงพนักงานอาจถูกเลิกจ้างหรือถูกลดเงินเดือน โดยทั่วไปการประสบปัญหาทางการเงิน(Financial Problems) มักเกิดขึ้นเมื่อบริษัทที่ไม่สามารถปฏิบัติตามข้อตกลงในสัญญาเงินกู้ ด้วยวิธีที่สะท้อนให้เห็นถึงปัญหาดังกล่าว อาจดูได้จากกระแสเงินสดสุทธิของกิจการที่มีจำนวนเพียงพอกับการชำระหนี้หรือเงินต้นตามสัญญา (Bringham & Daves, 2003) ซึ่งหากกิจการไม่สามารถจัดปัญหาทางการเงินนี้ให้ลดลงได้ ก็อาจนำไปสู่การล้มละลาย เช่นเดียวกับที่ Tan(2012) ได้กล่าวว่าการประสบปัญหาทางการเงิน จะแสดงให้เห็นถึงการลดลงของประสิทธิภาพทางการเงินของกิจการ ด้วยการที่ไม่สามารถที่จะปฏิบัติตามภาระผูกพันการชำระเงินให้กับเจ้าหนี้ได้ตามสัญญาอย่างต่อเนื่อง จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดการล้มละลาย

ผลกระทบและความเสียหายที่เกิดขึ้นในระดับกิจการจากวิกฤติเศรษฐกิจ ส่งผลโดยตรงต่อผู้ถือหุ้นอยู่ในฐานะเจ้าของที่ต้องสูญเสียเงินลงทุนของตนเองจากการล้มละลายของกิจการ ยิ่งในกรณีที่เป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ ผลกระทบดังกล่าวเกิดขึ้นในวงกว้าง ซึ่งจากเหตุการณ์ดังกล่าว ในเวลาต่อมาตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย(2542) ได้ตระหนักถึงสาเหตุของ

ปัญหาที่เกิดขึ้น จึงออกข้อกำหนดให้บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ทุกบริษัทจัดตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ เพื่อทำหน้าที่เป็นตัวแทนของผู้ถือหุ้นในการกำกับควบคุม เพื่อให้มั่นใจว่านโยบายและแผนงานต่าง ที่กรรมการบริหารได้วางแผนไว้มีความเหมาะสม และสามารถบริหารงานได้ตามนโยบายและดำเนินงานได้ตามแผนงานที่วางไว้รวมทั้งหน้าที่ในการดูแลปกป้องผลประโยชน์ของผู้มีส่วนได้เสียโดยพิจารณาข้อมูลทางการเงิน ความเสี่ยง และระบบการควบคุมภายใน เพื่อส่งเสริมคุณภาพการรายงานทางการเงินและเพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นว่าข้อมูลที่นำเสนอในรายงานทางการเงินได้รับการถ่วงดุลและสามารถสะท้อนความมั่งคั่งของผู้ถือหุ้นได้อย่างถูกต้อง นอกจากนี้คณะกรรมการตรวจสอบยังมีความสัมพันธ์กับหน่วยงานตรวจสอบภายใน ซึ่งส่งผลให้หน่วยงานตรวจสอบภายในมีความเป็นอิสระมากขึ้น และสามารถสนับสนุนความสำเร็จภายในองค์กรได้มากขึ้น (อมรรัตน์ ศรีวิชานนท์, 2541)

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า คณะกรรมการตรวจสอบมีบทบาทหน้าที่และวัตถุประสงค์ที่สำคัญอย่างมากสำหรับองค์กรต่าง ๆ ซึ่งจากการศึกษาของ วิฑิตาภรณ์ สินจรรุญศักดิ์ (2557) และ Jing(2019) กล่าวว่าคณะกรรมการตรวจสอบสามารถช่วยให้กิจการมีประสิทธิภาพในการดำเนินงานที่ดี สามารถแข่งขันกับกิจการต่าง ๆ ได้และยังสามารถช่วยขจัดความเสี่ยงที่อาจจะทำให้องค์กรเกิดความเสียหายได้ ในขณะที่ Pincus, Rusbarsky, and Wong (1982) และ Jianakoplos and Bernasek (1998) ได้ให้เหตุผลสนับสนุนว่าคณะกรรมการตรวจสอบสามารถช่วยลดความเสี่ยงที่จะทำให้องค์กรเกิดความเสียหายได้ ทั้งในการช่วยลดความเสี่ยงที่ก่อให้เกิดการทุจริตและช่วยลดความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นจากการตัดสินใจใช้กลยุทธ์ของผู้บริหาร นอกจากนี้ Agrawal and Chadha (2005), Selamat (2012) และวรัญญา มโนสุนทร (2559) พบว่านอกจากคณะกรรมการตรวจสอบจะช่วยให้องค์กรมีผลการดำเนินงานที่ดีและช่วยป้องกันความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นนั้น คณะกรรมการตรวจสอบยังสามารถช่วยในการตรวจสอบสภาพปัญหาทางการเงินที่เกิดจากปัญหาที่อยู่ในรายงานทางการเงินและยังช่วยเพิ่มความสามารถในการตรวจสอบงบการเงินให้ดียิ่งขึ้น เนื่องจากสามารถช่วยลดปัญหาที่เกิดขึ้นในงบการเงินได้ จะเห็นได้ว่าคณะกรรมการตรวจสอบมีบทบาทสำคัญอย่างมากในการช่วยลดการประสพปัญหาทางการเงิน ที่อาจจะเกิดจากการตัดสินใจของผู้บริหารในการตัดสินใจลงทุนหรือการจัดหาเงินทุน โดยไม่คำนึงถึงความเสี่ยงที่ก่อให้เกิดความเสียหายหรือต้นทุนของปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาสภาพคล่องและขาดความสามารถในการชำระหนี้ของกิจการ

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับ “คุณลักษณะของคณะกรรมการตรวจสอบกับการประสบปัญหาทางการเงิน” โดยเลือกศึกษาจากบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยไม่รวมกลุ่มธุรกิจทางการเงิน กองทุน ประกันภัย บริษัทจดทะเบียนที่อยู่ในระหว่างฟื้นฟูการดำเนินงาน และต้องอยู่ในตลาดหลักทรัพย์ตลอด 4 ปี มีรอบระยะเวลาการรายงานสิ้นสุด 31 ธันวาคม เนื่องจากกลุ่มเหล่านี้มีกฎหมายและข้อบังคับที่แตกต่างจากกลุ่มอุตสาหกรรมอื่นที่ถูกกำหนดไว้ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะต่าง ๆ ของคณะกรรมการตรวจสอบกับการประสบปัญหาทางการเงิน ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

1.2.2 เพื่อศึกษาและคัดเลือกคุณลักษณะต่าง ๆ ของคณะกรรมการตรวจสอบที่มีผลกระทบต่อ การประสบปัญหาทางการเงิน ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.3.1 บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยสามารถนำผลการวิจัยนี้ประกอบการพิจารณา จัดตั้งคณะกรรมการตรวจสอบที่มีคุณลักษณะเหมาะสมและช่วยป้องกันการประสบปัญหาทางการเงิน

1.3.2 เป็นแนวทางให้กับนักลงทุนสามารถใช้ผลการวิจัยนี้ประกอบการตัดสินใจลงทุน โดยอาจใช้คุณลักษณะของคณะกรรมการตรวจสอบที่มีความสัมพันธ์และผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อการประสบปัญหาทางการเงิน เพื่อหลีกเลี่ยงโอกาสในการลงทุนในบริษัทที่มีความเสี่ยงทางการเงินสูง

1.3.3 ประเด็นการวิจัยต่อไปที่เกี่ยวข้องกับการคัดเลือกตัวแปรหรือปัจจัยที่สามารถอธิบาย การประสบปัญหาทางการเงิน อาจลดข้อจำกัดในงานวิจัยนี้ โดยการใช้ตัวแบบจำลองอื่น ในการวัดระดับการประสบปัญหาทางการเงิน เช่นอัตราส่วนทางการเงินที่เป็นตัวชี้วัดความเสี่ยงทางการเงินของบริษัท

1.4 กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษานี้เกี่ยวข้องกับการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของคณะกรรมการตรวจสอบกับตัวชี้วัดการประสพปัญหาทางการเงินของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ดังนั้นตัวแปรตามของการศึกษาจึงเป็นการประสพปัญหาทางการเงินใช้ Z-Score ของ Altman (1995) ในขณะที่ตัวแปรอิสระจะเป็นคุณสมบัติของคณะกรรมการตรวจสอบ ซึ่งจากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่าคุณสมบัติของคณะกรรมการตรวจสอบที่จะใช้เป็นตัวแปรอิสระในการศึกษานี้ ได้แก่ ขนาดของคณะกรรมการตรวจสอบ จำนวนครั้งในการเข้าประชุม สัดส่วนคณะกรรมการตรวจสอบที่มีความรู้ความชำนาญด้านการเงินและบัญชี สัดส่วนคณะกรรมการตรวจสอบที่มีความรู้ความชำนาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ สัดส่วนคณะกรรมการตรวจสอบที่เป็นเพศหญิงและความเป็นอิสระของคณะกรรมการตรวจสอบ

นอกจากนี้ในการพิจารณาความสัมพันธ์ของคุณลักษณะของคณะกรรมการตรวจสอบกับการประสพปัญหาทางการเงิน ได้แก่ ขนาดของกิจการ ระยะเวลาการดำเนินงาน

จากการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีต่าง ๆ รวมทั้งงานวิจัยในอดีตที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของคณะกรรมการตรวจสอบกับการประสพปัญหาทางการเงินของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยข้างต้นผู้วิจัยได้นำแนวคิดทฤษฎีต่าง ๆ ที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรมมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดของงานวิจัยเพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงาน ดังนี้

รูปที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

1.5 คำนิยามศัพท์

คณะกรรมการตรวจสอบ (Audit Committee) หมายถึง คณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งจากคณะกรรมการบริษัทและที่ประชุมผู้ถือหุ้น กำหนดให้ปฏิบัติหน้าที่เป็นคณะกรรมการ เพื่อช่วยคณะกรรมการบริษัทในการช่วยติดตามและตรวจสอบดูแลกิจการ ตรวจสอบกระบวนการควบคุมภายในและข้อมูลรายงานทางการเงินประจำปีให้มีความโปร่งใส น่าเชื่อถือ รวมถึงการกำกับดูแลในเรื่องที่ถูกร้องข้าม (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2553)

คุณลักษณะของคณะกรรมการตรวจสอบ (Audit Committee Characteristics) หมายถึง องค์ประกอบและคุณสมบัติของกรรมการตรวจสอบ ที่สอดคล้องกับข้อกำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการตรวจสอบ (สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ 2542) ในที่นี้ประกอบด้วย 1) ขนาดของกรรมการ 2) จำนวนครั้งของการประชุมคณะกรรมการ ประจำปี 3) กรรมการที่มีความรู้ความชำนาญด้านการเงินและบัญชี 4) กรรมการที่มีความรู้ความชำนาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ 5) กรรมการที่เป็นเพศหญิง 6) กรรมการที่มีความเป็นอิสระ

การประสบปัญหาทางการเงิน (Financial Problems) หมายถึง สภาพที่กิจการประสบกับความยากลำบากและไม่สามารถปฏิบัติตามภาระผูกพันได้ เช่น ไม่สามารถชำระหนี้แก่เจ้าหนี้ คู่ค้า หรือสภาพแรงงาน เป็นต้น ซึ่งการประสบปัญหาทางการเงินมักจะเกี่ยวข้องกับค่าใช้จ่ายบางอย่างของบริษัทเรียกว่าต้นทุนของการประสบปัญหาทางการเงิน การประสบปัญหาทางการเงินแสดงให้เห็นถึงการลดลงของประสิทธิภาพทางการเงินของกิจการ ด้วยการที่ไม่สามารถที่จะปฏิบัติตามภาระผูกพันการชำระเงินให้กับเจ้าหนี้ จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดการล้มละลาย (Tan, 2012)

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET) หมายถึง สถาบัน องค์กร หรือสมาคมที่จัดตั้งขึ้นมาเพื่อเป็นแหล่งกลางในการซื้อขายแลกเปลี่ยนความเป็นเจ้าของหลักทรัพย์ที่ผ่านการจองซื้อด้วยเหตุนี้ตลาดหลักทรัพย์จึงถือว่าเป็นตลาดรองที่ถูกจัดตั้งขึ้นมามีหน้าที่ส่งเสริมเกี่ยวกับเรื่องของการระดมทุนให้กับบริษัทต่าง ๆ ที่ได้มีการจดทะเบียนไว้กับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2563)

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของคณะกรรมการตรวจสอบกับการประสพปัญหาทางการเงินของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยนั้น จำเป็นต้องศึกษาถึงพื้นฐานความรู้เพื่อจะนำไปสู่การพัฒนาสมมติฐานในการวิจัย ซึ่งบทนี้จะนำเสนอแนวคิด องค์ความรู้ รวมถึงทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อที่จะศึกษาดังนี้

2.1 ความรู้เกี่ยวกับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเป็นตลาดทุนที่จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 30 เมษายน พ.ศ. 2518 ซึ่งก่อนที่จะมีการจัดตั้งตลาดหลักทรัพย์ขึ้นมานั้น ในประเทศไทยได้มีการจัดตั้ง “บริษัททุน” ในปี พ.ศ. 2505 โดยส่วนใหญ่จะเป็นชาวต่างประเทศที่จัดตั้งสถาบันการเงินประเภทบริษัทจัดการทุน ก่อนที่จะมีการปรับเป็นตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในปัจจุบัน โดยจะมีตลาดซื้อขายหลักทรัพย์ที่เรียกว่าตลาดรอง เป็นแหล่งกลางเพื่อการซื้อขายแลกเปลี่ยนความเป็นเจ้าของหลักทรัพย์ที่ผ่านการจองซื้อจากตลาดแรก ถือเป็นการสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ลงทุนได้เป็นอย่างมาก ด้วยเหตุนี้ตลาดหลักทรัพย์จึงถือว่าเป็นตลาดรองที่ถูกจัดตั้งขึ้นมามีหน้าที่ส่งเสริมเกี่ยวกับเรื่องของการระดมทุนให้กับบริษัทต่าง ๆ ที่ได้มีการจดทะเบียนไว้กับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และยังรวมไปถึงการจัดสรรเงินทุนในตลาดทุน นับว่าเป็นประโยชน์อย่างมากสำหรับการพัฒนาระบบเศรษฐกิจระยะยาว จึงถือว่าตลาดหลักทรัพย์มีความสำคัญไม่น้อยต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศไทย ปัจจุบันการดำเนินงานของตลาดหลักทรัพย์ฯ อยู่ภายใต้พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535

โดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET) ได้มีการคัดเลือกบริษัทที่มีความสามารถในการจัดสรรเงินทุน เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้ถือหุ้น สำหรับบริษัทที่สนใจที่จะจดทะเบียนเข้าได้ ต้องเป็นบริษัทที่ผ่านตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ โดยจะมีการพิจารณาคุณสมบัติของบริษัทที่ยื่นคำขอ ดังนี้ (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2563)

1) คุณสมบัติของหุ้นสามัญที่มีการยื่นต้องมีมูลค่าที่ตราไว้ไม่น้อยกว่ามูลค่า 0.50 บาท ต่อหุ้น และชำระแล้วทั้งหมด โดยต้องมีการระบุชื่อผู้ถือและข้อกำหนดในการโอนหุ้น ยกเว้น ข้อกำหนดที่กฎหมายได้กำหนดและต้องมีการระบุไว้ในกฎข้อบังคับของบริษัท

2) คุณสมบัติของกิจการที่ยื่นคำขอต้องเป็นบริษัทมหาชนจำกัด หรือนิติบุคคลที่มีกฎหมายไทยจัดตั้งขึ้น โดยเฉพาะ มีทุนชำระแล้วเฉพาะหุ้นสามัญที่มากกว่าหรือเท่ากับ 300 ล้านบาท ฐานะทางการเงินและสภาพคล่องต้องมีส่วนของผู้ถือหุ้นมากกว่าหรือเท่ากับ 300 ล้านบาท ก่อนการเสนอ (IPO) ต้องมีสัดส่วนของผู้ถือหุ้นมากกว่า 0 และมีสถานะทางการเงินมั่นคง มีเงินทุนที่เพียงพอ ในส่วนของผลการดำเนินงานกิจการต้องมีโดยบริษัทที่ยื่นคำขอต้องมีผลการดำเนินงานไม่น้อยกว่า 3 ปี ต้องอยู่ภายใต้การจัดการของผู้บริหารและกรรมการส่วนใหญ่กลุ่มเดียวกันมาอย่างต่อเนื่อง มากกว่า 1 ปี ก่อนยื่นคำร้องขอ มีกำไรสุทธิในระยะเวลา 2 ปี หรือ 3 ปี มากกว่าหรือเท่ากับ 50 ล้านบาท ในปีล่าสุดต้องมีกำไรสุทธิมากกว่าหรือเท่ากับ 30 ล้านบาท ต้องมีกำไรสุทธิสะสม และมี Market Cap. มากกว่าหรือเท่ากับ 7,500 ล้านบาท โดยในปีล่าสุดหรือในงวดสะสมก่อนยื่นคำขอต้องมีกำไรก่อนหักภาษีเงินและต้นทุนทางการเงิน จะต้องมีจำนวนผู้ถือหุ้นรายย่อยไม่น้อยกว่า 1,000 ราย โดยมีการถือหุ้นรวมกันมากกว่าหรือเท่ากับ 20% - 25% ของทุนจดทะเบียนชำระแล้วและแต่ละผู้ถือหุ้นต้องถือหุ้นไม่น้อยกว่า 1 หน่วยการซื้อขายตามที่ตลาดหลักทรัพย์กำหนด ในส่วนการซื้อขายหุ้นแก่ประชาชนจะต้องมีจำนวนหุ้นที่เสนอขายทุนชำระแล้วไม่น้อยกว่า 500 ล้านบาทเสนอขายมากกว่า หรือเท่ากับ 15% ของทุนชำระแล้วหรือทุนจดทะเบียนชำระแล้วมากกว่าหรือเท่ากับ 500 ล้านบาท เสนอขายมากกว่าหรือเท่ากับ 10% ของทุนชำระแล้ว (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2563)

2.2 ทฤษฎีตัวแทน (Agency Theory)

ทฤษฎีตัวแทน (Agency Theory) เป็นทฤษฎีที่อธิบายถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวการกับตัวแทนในการดำเนินธุรกิจโดย Jensen and Meckling (1976) ได้กล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลสองกลุ่ม กลุ่มหนึ่งเรียกว่าตัวการ (Principle) กับอีกกลุ่มเรียกว่าตัวแทน (Agent) โดยทฤษฎีตัวแทนมองว่าทุกคนย่อมมีความคิดที่จะทำเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวด้วยกันทั้งสิ้น ดังนั้นการที่เจ้าของกิจการซึ่งเป็นตัวการว่าจ้างผู้บริหารเข้าเป็นตัวแทนในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ทางธุรกิจของกิจการอาจส่งผลให้เกิดผลประโยชน์ขัดแย้ง (Conflict of Interests) ระหว่างทั้งสองฝ่ายได้ กล่าวคือ ตัวการกับตัวแทนต่างมีความต้องการที่จะได้รับผลประโยชน์แต่ผลประโยชน์นั้นอาจไม่ใช่

ผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นในทิศทางเดียวกัน ทำให้เกิดความไม่สอดคล้องกันของผลประโยชน์และทำให้เกิดปัญหาจากการเป็นตัวแทน (Agency Problem) (คิลปพร ศรีจันทร์เพชร, 2551)

การมีความไม่สอดคล้องกันในผลประโยชน์ระหว่างตัวการและตัวแทน อาจจะช่วยลดหรือแก้ไขด้วยกลไก 2 แนวทาง คือ กลไกการสอดส่องดูแล (Monitoring Mechanisms) และกลไกรักษาสัญญา (Bonding Mechanisms) โดยกลไกทั้งสองเป็นกลไกที่ช่วยในการสอดส่องดูแลหรือควบคุมความประพฤติของตัวแทนในการจัดการเกี่ยวกับกิจการให้เป็นที่ไปในทางที่ดี โดยมอบผลตอบแทนที่เหมาะสมแก่ผู้บริหาร (Managerial Compensation) เพื่อสร้างแรงจูงใจในการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นที่ ซึ่งวิธีนี้สอดคล้องกับทฤษฎีของ Jensen and Meckling (1976) ที่กล่าวถึงผลตอบแทนของฝ่ายบริหารโดยเฉพาะการให้หุ้นปันผลแก่ตัวแทนถือเป็นตัวช่วยสร้างแรงจูงใจให้มีการบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีความเป็นไปได้ที่ตัวแทนหรือฝ่ายบริหารจะทำประโยชน์ให้กับบริษัทมากขึ้น เนื่องจากการทำให้กิจการมีความมั่งคั่งมากขึ้นเท่ากับเป็นการสร้างผลตอบแทนให้กับตัวเองด้วยเช่นกัน แต่ในการใช้กลไกการกำกับดูแลทั้ง 2 กลไกนี้ย่อมทำให้เกิดต้นทุนขึ้น (Agency Cost) ซึ่งประกอบไปด้วย ต้นทุนการสร้างภาระผูกพันให้กับผู้บริหาร (Bonding Expenditure) ต้นทุนการสอบทานการปฏิบัติงานของผู้บริหาร (Monitoring Expenditure) และต้นทุนที่เกิดจากปัญหาตัวแทนที่ยังหลงเหลืออยู่จากการใช้กลไกต่าง ๆ แล้ว (Residual Loss) (ศุภมิตร เดชะมนตรีกุล, 2540; ศุภันยา ห้วยผัด, 2550)

2.3 คณะกรรมการตรวจสอบ (Audit Committee)

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (2553) ได้กล่าวถึงคณะกรรมการตรวจสอบว่าเป็นกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งจากคณะกรรมการบริษัทและที่ประชุมผู้ถือหุ้น กำหนดให้ปฏิบัติหน้าที่เป็นคณะกรรมการ เพื่อช่วยคณะกรรมการบริษัทในการช่วยติดตามและตรวจสอบดูแลกิจการตรวจทานกระบวนการควบคุมภายในและข้อมูลรายงานทางการเงินประจำปีให้มีความโปร่งใส น่าเชื่อถือ รวมถึงการกำกับดูแลในเรื่องที่ถูกมองข้าม และเพื่อทำให้กิจการมีกระบวนการควบคุมภายในที่ดี จะต้องมีการตรวจสอบที่เป็นอิสระ และจะต้องมีคุณสมบัติตามข้อบังคับของตลาดหลักทรัพย์ฯ ในการจัดตั้งคณะกรรมการตรวจสอบจะมีวัตถุประสงค์เพื่อแบ่งเบาภาระหน้าที่ของคณะกรรมการบริษัท และคอยช่วยสอบทานกิจกรรมต่าง ๆ ภายในบริษัทเพื่อให้มีการควบคุมภายในที่ดี รวมไปถึงรายงานทางการเงินที่ได้มีการจัดทำเพื่อนำเสนอจะเป็นที่ไปได้อย่างครบถ้วน ถูกต้องทำให้เกิดความเป็นธรรมระหว่างบุคคลภายในและบุคคลภายนอกที่ต้องการใช้งบการเงิน

(อมรรัตน์ ศรีวชิรานนท์, 2541) นอกจากนี้คณะกรรมการตรวจสอบยังสามารถช่วยให้หน่วยงานตรวจสอบภายในกับคณะกรรมการบริษัทติดต่อสื่อสารกันได้อย่างเป็นธรรมและทำให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น กลุ่มกรรมการบริษัทจดทะเบียนและหน้าที่ความรับผิดชอบรวมถึงแนวทางปฏิบัติได้มีการกำหนดไว้ดังนี้ (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2542)

2.3.1 วัตถุประสงค์ในการจัดตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (2542) กล่าวถึงวัตถุประสงค์ในการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ เพื่อเป็นคณะกรรมการที่ช่วยคณะกรรมการบริษัท ในการตรวจสอบและช่วยให้บริษัทมีระบบการควบคุมภายในหรือการกำกับดูแลกิจการที่ดี และเพื่อให้การบริหารจัดการเป็นประโยชน์ต่อกิจการ ด้วยเหตุนี้ตลาดหลักทรัพย์จึงได้กำหนดให้กิจการต้องมีคณะกรรมการที่มีหน้าที่หลัก ๆ ตามข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์ฯ เกี่ยวกับคุณสมบัติและขอบเขตการดำเนินงานของคณะกรรมการตรวจสอบ ซึ่งคณะกรรมการตรวจสอบจะมีส่วนช่วยให้ คณะกรรมการบริษัทเพิ่มความระมัดระวังในการปฏิบัติหน้าที่มากขึ้น โดยเฉพาะหน้าที่ดังต่อไปนี้

- 1) การกำกับดูแลการดำเนินงานให้สอดคล้องกับนโยบายและกลยุทธ์ทางธุรกิจ
- 2) การปฏิบัติตามข้อกำหนดและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
- 3) การควบคุมความเสี่ยงและการจัดการทางธุรกิจ
- 4) การเลือกใช้นโยบายบัญชีที่เหมาะสมและการจัดทำรายงานทางการเงิน
- 5) การตรวจสอบภายในและการควบคุมภายใน
- 6) การทำงานร่วมกันกับผู้ที่เกี่ยวข้อง

2.3.2 องค์ประกอบและคุณสมบัติของกรรมการตรวจสอบ

สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (2542) ได้มีการกำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการตรวจสอบลงในคู่มือคณะกรรมการ โดยจะต้องมีจำนวนของคณะกรรมการอิสระอย่างน้อย 3 คน โดยตามหลักจะอยู่ระหว่าง 3 - 5 คน และทุกรายจะต้องไม่มีส่วนได้เสียกับกิจการ โดยมีการกำหนดคุณสมบัติของคณะกรรมการไว้ว่า

- 1) คณะกรรมการตรวจสอบต้องถือหุ้นไม่เกิน 1% ของจำนวนหุ้นทั้งหมดที่มีสิทธิออกเสียง ทั้งนี้จะรวมถึงหุ้นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับคณะกรรมการด้วย
- 2) มาเป็นหรือเคยเป็นกรรมการที่มีส่วนร่วมบริหารงาน มีอำนาจควบคุมบริษัทหรือเกี่ยวข้องกับกิจการ
- 3) ไม่มีความสัมพันธ์ทางสายโลหิต หรือโดยการจดทะเบียนตามกฎหมาย
- 4) ไม่มีหรือเคยมีความสัมพันธ์ทางธุรกิจ
- 5) ไม่เป็นหรือเคยเป็นผู้สอบบัญชีของบริษัท และไม่เป็นผู้ถือหุ้นที่มีนัย ผู้มีอำนาจควบคุมหรือหุ้นส่วนของสำนักงานสอบบัญชีนั้น
- 6) ไม่เป็นหรือเคยเป็นผู้ให้บริการทางวิชาชีพใด ๆ ซึ่งได้รับค่าบริการเกินกว่า 2 ล้านบาทต่อปีจากบริษัทและ ไม่เป็นผู้ถือหุ้นที่มีนัย ผู้มีอำนาจในการควบคุมหรือเป็นหุ้นส่วน
- 7) ไม่เป็นกรรมการที่ได้รับการมอบหมายเพื่อเป็นตัวแทนของกรรมการของบริษัทผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับบริษัท
- 8) ไม่ประกอบกิจการที่มีลักษณะเดียวกันและแข่งขันกับบริษัทหรือไม่เป็นหุ้นส่วนที่มีนัย หรือเป็นกรรมการที่มีส่วนร่วมกับกิจการหรือถือหุ้นเกิน 1% ของจำนวนหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงของกิจการนั้น
- 9) ไม่มีลักษณะที่ทำให้ไม่สามารถให้ความคิดเห็นอย่างอิสระ

2.4 การประสบปัญหาทางการเงิน (Financial Problems)

การประสบปัญหาทางการเงิน (Financial Problems) คือ ความไม่แน่ใจ ความไม่สบายใจ หรือความไม่มั่นใจของหน่วยงานธุรกิจรวมถึงนักลงทุนเกี่ยวกับศักยภาพในการดำเนินงาน หรือศักยภาพในการจัดทำกำไรในอนาคต และเป็นตัวระบุเมื่อบริษัทไม่สามารถชำระหนี้แก่เจ้าหนี้ คู่ค้า หรือสหภาพแรงงาน เป็นต้น หากไม่สามารถจัดการประสบปัญหาทางการเงินได้ก็อาจนำไปสู่การล้มละลาย การประสบปัญหาทางการเงินมักจะเกี่ยวข้องกับค่าใช้จ่ายบางอย่างของบริษัทเรียกว่า ต้นทุนของการประสบปัญหาทางการเงิน การประสบปัญหาทางการเงินแสดงให้เห็นถึงการลดลงของประสิทธิภาพทางการเงินของกิจการ ด้วยการที่ไม่สามารถที่จะปฏิบัติตามภาระผูกพันการชำระเงินให้กับเจ้าหนี้ จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดการล้มละลาย (Tan, 2012) เหตุการณ์ต่าง ๆ ของการประสบปัญหาทางการเงินเป็นวัตถุประสงค์สำคัญที่ทำให้เกิดความล้มเหลวทางการเงินของกิจการ (Bergman et al., 2012) การประสบปัญหาทางการเงินส่วนใหญ่มาจากสัดส่วนการก่อหนี้สูง จนทำให้กิจการไม่สามารถรับผิดชอบในการจ่ายต้นทุนการกู้ยืม ซึ่งกลายเป็นปัญหาทางการเงิน (Andrade

& Kaplan, 1998) ทั้งนี้การประสบปัญหาทางการเงินเป็นการลดลงของเงื่อนไขทางการเงินที่บริษัทประสบก่อนการล้มละลาย (Platt & Platt, 2002) นอกจากนี้การประสบปัญหาทางการเงินมักเกิดจากการมีปัญหาสภาพคล่องหรือกระแสเงินสด รวมถึงมีจำนวนหนี้และผลขาดทุนสะสมจากกิจกรรมดำเนินงานของกิจการในระดับที่สูง (Harmawan, 2013)

เมื่อกิจการต้องเผชิญกับการประสบปัญหาทางการเงิน จึงได้มีนักวิจัยหลายๆท่านได้ให้ความสนนินเป็นอย่างมากในการสร้างแบบจำลองการทดสอบตัวชี้วัดการประสบปัญหาและมีแนวคิดที่หลากหลายในการนำแบบจำลองมาวัดค่าเพื่อใช้ในการวิจัยต่าง ๆ ซึ่งแนวคิดที่ได้รับความนิยมในการวัดการประสบปัญหาทางการเงินคือแนวคิดของ Altman (1968) ที่ได้สร้างแบบจำลองการคาดการณ์การล้มละลายของบริษัทในระยะเวลา 1 ปีจากเวลาที่ประเมินได้ถึงร้อยละ 90 จากกลุ่มตัวอย่างซึ่งแบบจำลอง Altman Z-Score นั้นประกอบไปด้วยส่วนประกอบทั้งหมด 5 ส่วน ดังนี้

$$Z = 1.2X_1 + 1.4X_2 + 3.3X_3 + 0.6X_4 + 1.0X_5$$

X_1 = อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนสุทธิต่อสินทรัพย์รวม

(Net working capital / Total assets)

X_2 = อัตราส่วนกำไรสะสมต่อสินทรัพย์รวม

(Retained earnings / Total assets)

X_3 = อัตราส่วนกำไรก่อนดอกเบี้ยและภาษีต่อสินทรัพย์รวม

(Earnings before interest and taxes / Total assets)

X_4 = อัตราส่วนราคาตลาดของส่วนของผู้ถือหุ้นต่อมูลค่าตามบัญชีของหนี้สิน

(Market value of equity / Book value of liabilities)

X_5 = อัตราส่วนยอดขายต่อสินทรัพย์รวม

(Sales / Total assets)

ค่า Z ที่ได้จากการคำนวณสูตรข้างต้นนั้นค่า Z ที่มากกว่า 2.99 แสดงว่ากิจการมีความมั่นคงทางการเงินอย่างมากเป็นไปได้น้อยที่จะเกิดการล้มละลาย ในขณะที่ค่า Z ที่ต่ำกว่า 1.81 แสดงว่าความเป็นไปได้สูงที่บริษัทจะล้มละลายค่อนข้างสูงมาก ในส่วนค่า Z ที่อยู่ระหว่าง 1.81 – 2.99 แสดงว่ากิจการมีความมั่นคงด้านการเงิน แต่ควรระมัดระวังเพราะมีความเป็นไปได้ที่บริษัทจะล้มละลายอย่างไรก็ตามในปี 1995 Altman et al. ได้ทำการปรับปรุงแบบจำลองเพื่อที่จะได้คำนวณค่า Z-Score

สำหรับบริษัทที่ไม่ได้เป็นผู้ผลิตสินค้าและตลาดเกิดใหม่ (Non-Manufacturing firm) โดยใช้ชื่อสูตรว่า Emerging Market Model หรือ EM ในสูตรที่มีการปรับปรุงใหม่นี้ Altman et al. ได้มีการทำการตัดค่า X_3 ซึ่งก็คืออัตราส่วนรายได้ต่อสินทรัพย์รวมหรือ Assets Turn Over Ratio ออกไปและได้มีการปรับปรุงค่าสัมประสิทธิ์ (Coefficient) ใหม่เพื่อให้มีความสอดคล้องกัน โดยส่งผลให้การแปรผลของค่า Z มีการแตกต่างไปจากเดิมซึ่งประกอบด้วย 4 ส่วน ดังนี้

$$Z = 6.56X_1 + 3.26X_2 + 6.72X_3 + 1.05X_4$$

X_1 = อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนสุทธิต่อสินทรัพย์รวม

(Net working capital / Total assets)

X_2 = อัตราส่วนกำไรสะสมต่อสินทรัพย์รวม

(Retained earnings / Total assets)

X_3 = อัตราส่วนกำไรก่อนดอกเบี้ยและภาษีต่อสินทรัพย์รวม

(Earnings before interest and taxes / Total assets)

X_4 = อัตราส่วนมูลค่าตามบัญชีของส่วนของผู้ถือหุ้นต่อมูลค่าตามบัญชีหนี้สิน

(Book value of equity / Book value of liabilities)

ค่า Z ที่มีได้จากการคำนวณสูตรที่มีการปรับปรุงใหม่ของ Altman et al. (1995) นั้นค่า Z ที่มากกว่าหรือเท่ากับ 2.60 แสดงว่ากิจการมีความมั่นคงด้านการเงินสูงมากเป็นไปได้น้อยที่จะเกิดการล้มละลาย (Safe Zone) ในขณะที่ค่า Z ที่น้อยกว่า 1.10 แสดงว่ามีความเป็นไปได้สูงที่บริษัทจะล้มละลายค่อนข้างสูงมาก (Problem Zone) และส่วนค่า Z ที่อยู่ระหว่าง 1.10 – 2.60 แสดงว่าบริษัทมีความมั่นคงทางการเงินแต่ก็อยู่ในช่วงที่บริษัทจะเกิดการล้มละลายหรือไม่ก็ได้ (Gray Zone)

สำหรับในประเทศไทยมีการศึกษาถึงความแม่นยำของแบบจำลองของ Altman โดย เอกสิทธิ์ เข้มงวด (2554) ศึกษาและใช้แบบจำลองของ Altman ในการพยากรณ์ความล้มเหลวของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้ด้านการเงิน ผลการศึกษาพบว่าแบบจำลองของ Altman มีความสามารถในการพยากรณ์การประสบปัญหาทางการเงินของบริษัทได้ล่วงหน้าภายใน 1-2 ปีได้อย่างแม่นยำและงานวิจัยของ วรรณทิพย์ ชูรอด (2557) ที่ได้ทำการศึกษาความแม่นยำของแบบจำลองของ Altman โดยใช้กลุ่มตัวอย่างบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ ปี พ.ศ. 2551-2556 พบว่ามีความแม่นยำอยู่ที่ 96.10% และมีข้อผิดพลาดในเกณฑ์ที่ต่ำ

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.5.1 ขนาดของคณะกรรมการตรวจสอบต่อการประสพปัญหาทางการเงิน

การศึกษาของ Dezoort et al. (2002) พบว่าขนาดของคณะกรรมการตรวจสอบกับคุณภาพของคณะกรรมการตรวจสอบมีความสัมพันธ์ในเชิงบวก โดยคณะกรรมการตรวจสอบที่มีจำนวนเพียงพอจะมีประสิทธิภาพมากกว่าการมีคณะกรรมการตรวจสอบในจำนวนที่น้อย เนื่องจากจำนวนคณะกรรมการตรวจสอบที่มากกว่าย่อมหมายถึงการมีกรรมการที่มีความรู้และประสบการณ์ที่หลากหลายในการทำหน้าที่ให้มีประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งคล้ายคลึงกับผลการศึกษาของ Baxter and Cotter (2009) พบว่าขนาดของคณะกรรมการตรวจสอบที่มีขนาดใหญ่จะมีคณะกรรมการตรวจสอบที่มีความสามารถแตกต่างกัน ในการตรวจสอบการปฏิบัติงานและรายงานทางการเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ Dalton, Daily, Johnson, and Ellstrand (1999) พบว่าขนาดและบทบาทการตรวจสอบของคณะกรรมการตรวจสอบมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลการดำเนินงาน ซึ่งส่งผลให้มีกิจการสามารถประกอบกิจการภายใต้ประสิทธิภาพสูงและการศึกษาในประเทศไทยของ จิตาภรณ์ สินจรรยาสุกดิ์ (2557) พบว่าคณะกรรมการตรวจสอบที่มีขนาดใหญ่ มีบทบาทสำคัญเป็นอย่างมากสำหรับองค์กร เนื่องจากการกำกับดูแลกิจการหากมีจำนวนของคณะกรรมการตรวจสอบที่เหมาะสม จะช่วยทำให้กิจการสามารถการแข่งขันและทำให้บริษัทที่มีประสิทธิภาพในการดำเนินงานที่ดี ดังนั้นจึงอาจกล่าวสรุปได้ว่าขนาดของคณะกรรมการตรวจสอบมีผลในทิศทางบวกต่อประสิทธิภาพการทำงานของกิจการ

อย่างไรก็ตาม การมีจำนวนสมาชิกในคณะกรรมการตรวจสอบที่มากเกินไปก็อาจจะส่งผลไปในเชิงลบ เนื่องจากจะทำให้เกิดกระบวนการที่ช้าลงและมีการกระจายความรับผิดชอบที่มากเกินไป ซึ่งงานวิจัยของ Anderson et al. (2003) พบว่าจำนวนคณะกรรมการตรวจสอบกับรายการคงค้างตามดุลพินิจของผู้บริหารมีความสัมพันธ์ในเชิงลบซึ่งคล้ายคลึงกับงานวิจัยของ วรณพร ศิริทิพย์ (2555) ที่พบว่าการจัดการกำไรหรือผลการดำเนินงานของกิจการไม่มีความสัมพันธ์กับขนาดของกรรมการตรวจสอบ ดังนั้นจึงอาจกล่าวสรุปได้ว่าขนาดของคณะกรรมการตรวจสอบมีผลกระทบในเชิงลบต่อประสิทธิภาพการทำงานของกิจการ

2.5.2 จำนวนครั้งในการเข้าร่วมประชุมของคณะกรรมการตรวจสอบต่อการประสบปัญหาทางการเงิน

Raghunandan et al. (1998) ศึกษาและพบว่าการประชุมคณะกรรมการตรวจสอบบ่อย ๆ จะสามารถช่วยลดการทุจริตได้ Abbott et al. (2000) พบว่าจำนวนครั้งของการประชุมของคณะกรรมการตรวจสอบช่วยแสดงให้เห็นถึงความต้องการที่จะปฏิบัติหน้าที่ตามความรับผิดชอบของคณะกรรมการตรวจสอบโดย Bedard et al. (2004) สังเกตว่าวิธีที่ดีที่สุดในการดำรงไว้ซึ่งการควบคุมของบริษัทคือการเพิ่มจำนวนครั้งในการเข้าร่วมประชุมร่วมกันอย่างน้อยปีละ 4 ครั้งตามรอบระยะเวลาการประกาศงบการเงินแต่ละไตรมาส อย่างไรก็ตามกรรมการตรวจสอบที่ดำรงตำแหน่งในธุรกิจที่มีความซับซ้อน อาจมีการกำหนดให้มีจำนวนครั้งของการประชุมคณะกรรมการตรวจสอบเพิ่มขึ้นได้ เช่น ธุรกิจการเงิน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจพลังงาน เป็นต้น ต่อมา Malaysian Code on Corporate Governance : MCCG (2012) แนะนำว่าควรมีการประชุมคณะกรรมการตรวจสอบอย่างน้อยหนึ่งครั้งกับผู้ตรวจสอบภายใน ผู้สอบบัญชีภายนอกหรือทั้งสองฝ่ายโดยไม่ต้องมีผู้บริหารระดับสูงของบริษัทเข้าร่วมการประชุมทุกครั้ง เพื่อเป็นการพูดคุยถึงสิ่งที่พบเจอ และเพื่อเป็นแนวทางในการตรวจสอบของผู้ตรวจสอบบัญชีและผู้ที่ทำหน้าที่ตรวจสอบภายในของบริษัท ในขณะที่ Abbott et al. (2004) ได้ศึกษาเพิ่มเติมว่ายิ่งคณะกรรมการตรวจสอบเข้าร่วมการประชุมของคณะกรรมการตรวจสอบมากขึ้นจะทำให้แน่ใจว่าสมาชิกของตนกำลังปฏิบัติหน้าที่ตามที่กำหนดเพื่อผลประโยชน์สูงสุดของบริษัทและจะสามารถช่วยลดอัตราการเกิดการทุจริตขึ้นได้ ในขณะที่ DeZoort et al. (2002) พบว่าจำนวนครั้งในการประชุมอาจบ่งบอกถึงความขยันและความมุ่งมั่นของคณะกรรมการตรวจสอบในทางอ้อม เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการตรวจสอบได้ ดังนั้นการประชุมคณะกรรมการตรวจสอบบ่อยครั้งมีผลในเชิงบวกกับประสิทธิภาพการทำงานของกิจการ

อย่างไรก็ตามการประชุมคณะกรรมการตรวจสอบที่บ่อยครั้งอาจบ่งบอกถึงการมีปัญหาในการบริหารจัดการของกิจการหรือสภาพปัญหาทางการเงินของกิจการที่มีปัญหาทำให้จำนวนครั้งในการประชุมของคณะกรรมการอยู่ในจำนวนที่สูง ซึ่งจากการศึกษาของ Xie et al. (2003) พบว่าจำนวนครั้งในการเข้าร่วมประชุมมีความสัมพันธ์เชิงลบกับสภาพปัญหาทางการเงินของกิจการและแนวทางปฏิบัติด้านการจัดการกำไรสอดคล้องกับการงานวิจัยของ วรรณญา มโนสุนทร (2559) พบว่าการมีจำนวนครั้งที่เข้าประชุมของคณะกรรมการตรวจสอบที่มากก็อาจจะส่งผลในเชิงลบกับผลการดำเนินงานของกิจการเช่นเดียวกับ ปณิธาน สุจิรัชชาติ (2552) ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่าง

คุณลักษณะของคณะกรรมการตรวจสอบกับการจัดการกำไรรายไตรมาส ซึ่งไม่พบความสัมพันธ์ของจำนวนครั้งของการเข้าประชุมของคณะกรรมการตรวจสอบกับผลการจัดการกำไรของกิจการ ซึ่งคล้ายคลึงกับผลการศึกษาของ วัลลภ บัวห่ม (2558) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของคุณลักษณะของคณะกรรมการตรวจสอบกับการบริหารกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ในประเทศไทยเพื่อการลงทุนทางเลือก พบความสัมพันธ์เชิงลบระหว่างจำนวนครั้งในการเข้าร่วมกับการผลการดำเนินงานของกิจการ จึงเป็นตัวบ่งชี้ว่าเมื่อคณะกรรมการตรวจสอบของบริษัท มีความตื่นตัวในการประชุมอย่างสม่ำเสมอเพื่อพิจารณาและตรวจสอบผลการดำเนินงานของบริษัท ก็จะทำให้เกิดผลดีในการลดโอกาสของผู้บริหารที่มีการปรับเปลี่ยนการเงินของบริษัทเพื่อผลประโยชน์ของตนเอง ซึ่งการประชุมคณะกรรมการตรวจสอบเป็นประจำจะช่วยให้มั่นใจได้ว่าผลการดำเนินงานของบริษัทเป็นภาพสะท้อนของการดำเนินงานทำให้คณะกรรมการตรวจสอบมีค่ามากขึ้นสำหรับนักลงทุน

2.5.3 สัดส่วนคณะกรรมการตรวจสอบที่มีความรู้ความชำนาญด้านการเงินและบัญชีต่อการประสบปัญหาทางการเงิน

แนวคิดเกี่ยวกับชำนาญด้านการเงินและบัญชีของคณะกรรมการตรวจสอบของ Farber (2005) กล่าวว่าความเชี่ยวชาญทางการเงินเป็นลักษณะสำคัญของคณะกรรมการตรวจสอบในการควบคุมพฤติกรรมของผู้จัดการ โดยแสดงให้เห็นว่าความเชี่ยวชาญทางการเงินที่มีโดยคณะกรรมการตรวจสอบสามารถตรวจสอบการดำเนินงานและช่วยเสริมสร้างการกำกับดูแลกิจการให้ดียิ่งขึ้น ในขณะที่การศึกษาของ He et al. (2009) ได้ให้เหตุผลสนับสนุนว่าการมีคณะกรรมการตรวจสอบที่มีความรู้ทางการเงินและบัญชีอย่างน้อยหนึ่งคนในสัดส่วนของคณะกรรมการตรวจสอบจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของคณะกรรมการ เนื่องจากคณะกรรมการที่มีความชำนาญด้านการเงินและบัญชีนั่นจะต้องนำคณะกรรมการในการระบุและตั้งคำถามที่มีความรู้ที่สามารถทำทนายการจัดการ สมาชิกคณะกรรมการตรวจสอบผู้เชี่ยวชาญสามารถช่วยเหลือผู้ตรวจสอบภายนอกในการเจรจาและการจัดการที่ท้าทายเกี่ยวกับประมาณการทางบัญชีการใช้ดุลยพินิจและการประยุกต์ใช้หลักการบัญชี Agrawal and Chadha (2005) ศึกษาพบว่าความสามารถทางการเงินและบัญชี ของคณะกรรมการตรวจสอบจะสามารถช่วยตรวจสอบสภาพปัญหาทางการเงินและปัญหาที่อยู่ในรายงานทางการเงินของกิจการและ Selamat (2012) กล่าวว่าคณะกรรมการตรวจสอบที่มีความสามารถด้านบัญชีและการเงินจะเพิ่มความสามารถในการตรวจสอบงบการเงินและสามารถเพิ่มคุณภาพของการรายงานทางการเงินให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งคล้ายคลึงกับงานวิจัยของ วรรณญา มโนสุนทร (2559) พบว่าการมี

คณะกรรมการตรวจสอบที่มีความเชี่ยวชาญด้านบัญชีและการเงินจะทำให้บริษัทมีผลการดำเนินงานที่ดียิ่งขึ้น เนื่องจากสามารถช่วยลดปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นในงบการเงินได้ จึงกล่าวสรุปได้ว่าคณะกรรมการตรวจสอบที่มีความรู้ความชำนาญทางด้านการเงินและบัญชีมีผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของกิจการ

2.5.4 สัดส่วนคณะกรรมการตรวจสอบที่มีความรู้ความชำนาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศต่อการประสบปัญหาทางการเงิน

สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (2562) ได้อธิบายเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการที่ดี โดยการจัดตั้งให้มีคณะกรรมการที่มีความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามารับผิดชอบ เกี่ยวกับการเพิ่มประสิทธิภาพให้กับผลการดำเนินงานขององค์กรให้เพิ่มขึ้น ซึ่งจะมีคณะกรรมการคอยติดตามดูแลฝ่ายบริหารโดยใช้ประโยชน์จากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ นอกจากนี้ควรมีหน้าที่ในการกำกับดูแลและติดตามการจัดการกระบวนการป้องกันความเสียหาย การปรับปรุงรวมถึงเสนอแนะแก่ฝ่ายตรวจสอบด้านการจัดการที่ดีทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อกำหนดกลยุทธ์ เพื่อแก้ไขหรือปรับปรุงให้องค์กรมีการบริหารจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศได้ดียิ่งขึ้น ในขณะที่ สภาวิชาชีพบัญชี (2549) ได้มีการกล่าวถึงการมีความรู้ความสามารถทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศไว้ว่าในปัจจุบันได้มีการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีรวมถึงที่เกี่ยวข้องจำเป็นต้องมีทักษะทางด้านระบบสารสนเทศและจำเป็นต้องทราบถึงข้อมูลต่าง ๆ และรายงานที่ต้องการในระบบเศรษฐกิจแบบใหม่ที่อิงความรู้ในด้านต่าง ๆ ทั้งนี้ความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีได้มีการกำหนดไว้ในแนวปฏิบัติทางการศึกษาระหว่างประเทศฉบับที่ 11 (IEG 11) ได้กำหนดแนวทางการพัฒนาความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของนักบัญชี และระบุว่าควรมีความรู้ความสามารถในการควบคุมเทคโนโลยีสารสนเทศ เพราะถ้าไม่มีความรู้ความเข้าใจจะไม่สามารถออกแบบระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมถึงหน้าที่ในการควบคุมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศได้ วัลลภ บัวชุม (2554) ศึกษาเกี่ยวกับความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของนักบัญชีไทยตาม IEG 11 ของสหพันธ์นักบัญชีนานาชาติ พบว่านักบัญชีที่เกี่ยวข้องจำเป็นต้องมีความรู้และความสามารถทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศพอสมควรเพื่อที่จะสามารถปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามความคาดหวังของฝ่ายบริหารของกิจการได้

2.5.5 สัดส่วนคณะกรรมการตรวจสอบที่เป็นเพศหญิงต่อการประสพปัญหาทางการเงิน

สัดส่วนคณะกรรมการตรวจสอบที่เป็นเพศหญิง ซึ่งอาจส่งผลให้ประสิทธิภาพการดำเนินงานและมูลค่าของกิจการเพิ่มสูงขึ้น Carter, Simkin, and Simpson (2003) ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างความหลากหลายของคณะกรรมการกับมูลค่าของกิจการ ได้พบว่าการมีสัดส่วนคณะกรรมการที่เป็นเพศหญิงในอัตราที่สูงมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกที่สำคัญ ระหว่างสัดส่วนของคณะกรรมการที่เป็นเพศหญิงในกลุ่มคณะกรรมการ นอกจากนี้ยังพบว่าสัดส่วนคณะกรรมการที่เป็นเพศหญิงจะเพิ่มขึ้นตามขนาดของบริษัทและขนาดของบอร์ดบริหาร เนื่องจากการมีสัดส่วนคณะกรรมการที่เป็นเพศหญิงในอัตราที่สูงสามารถช่วยให้มูลค่าทางการเงินของกิจการดีขึ้นซึ่งงานวิจัยของ Erhardt, Werble, and Sharader (2003) ให้เหตุผลสนับสนุนว่าสัดส่วนของคณะกรรมการตรวจสอบที่เป็นเพศหญิงยิ่งมาก ยิ่งจะส่งผลดีต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของกิจการบริษัทและทำให้สถานะทางการตลาดของบริษัทอยู่ในระดับที่ดีขึ้นในขณะที่การศึกษาของ Jing (2019) ที่พบว่าการที่บริษัทมีสัดส่วนคณะกรรมการที่เป็นเพศหญิงจะช่วยให้บริษัทมีประสิทธิภาพในการดำเนินงานมากขึ้น และสามารถช่วยจัดการความเสี่ยงที่อาจทำให้องค์กรเสียหายได้เช่นเดียวกับ Jianakoplos and Bernasek (1998) พบว่าการเพิ่มจำนวนคณะกรรมการเพศหญิงสามารถช่วยลดความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการตัดสินใจใช้กลยุทธ์ของบริษัท เนื่องจากคณะกรรมการที่เป็นเพศหญิงมีความสามารถในการหลีกเลี่ยงความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นสูงและยังช่วยให้กิจการมีผลการดำเนินงานที่ดีขึ้น Catalyst (2004) ได้พบว่ากิจการที่มีรายได้จากผลประกอบการที่สูงที่สุดใน USA ซึ่งมีสัดส่วนของคณะกรรมการที่เป็นเพศหญิงในสัดส่วนที่สูง จะช่วยทำให้บริษัทมีผลประกอบการทางการเงินดีกว่ากิจการที่มีสัดส่วนคณะกรรมการที่เป็นเพศหญิงในสัดส่วนที่น้อยกว่าเพศชาย นอกจากนี้ Smith et al. (2006) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับความสำคัญของบริษัทที่มีสมาชิกคณะกรรมการเป็นเพศหญิง ได้อธิบายเกี่ยวกับการที่มีคณะกรรมการตรวจสอบที่เป็นเพศหญิงไว้ 3 ประการ ได้แก่ ประการแรก กรรมการเพศหญิงมีความเข้าใจในด้านต่าง ๆ ได้ดีกว่ากรรมการที่เป็นเพศชาย ประการที่สอง กรรมการเพศหญิงมีภาพลักษณ์ที่ดีสำหรับกิจการ ที่มีการตระหนักถึงสังคม ซึ่งช่วยให้กิจการมีชื่อเสียงที่ดีขึ้นและจะช่วยทำให้ผลการดำเนินงานของกิจการเป็นไปในทางบวก ประการที่สาม คณะกรรมการที่เป็นเพศหญิงสามารถช่วยยกระดับความเข้าใจให้กับสมาชิกกรรมการท่านอื่น ๆ ต่อธุรกิจ ดังนั้นจึงอาจกล่าวสรุปได้ว่า สัดส่วนของคณะกรรมการที่เป็นเพศหญิงมีผลในทิศทางบวกต่อประสิทธิภาพการทำงานของกิจการ

อย่างไรก็ตาม Ferreira (2009) ซึ่งศึกษากลุ่ม ตัวอย่างบริษัทในสหรัฐอเมริกา พบว่าในด้านเพศ จะมีการความพยายามทุ่มเทในการกำกับดูแลผู้บริหารมากกว่า แต่พบความสัมพันธ์ในทางลบระหว่างสัดส่วนจำนวนกรรมการที่เป็นเพศหญิงกับผลการดำเนินงาน และ Smith, Smith, and Verner (2006) ได้ศึกษากลุ่มตัวอย่างบริษัทในประเทศเนเธอร์แลนด์ พบความสัมพันธ์ในเชิงลบระหว่างความหลากหลายทางเพศของคณะกรรมการตรวจสอบกับอัตรากำไรเบื้องต้นต่อยอดขาย แต่ไม่พบความสัมพันธ์ที่มีนัยสำคัญเมื่อใช้ตัววัดผลการดำเนินงานในรูปแบบอื่น ส่วน Shrader, Blackburn, and Iles (1997) ศึกษาตัวอย่างบริษัทในสหรัฐอเมริกา และ Rose (2007) ศึกษาตัวอย่างบริษัทในเนเธอร์แลนด์ ซึ่งไม่พบความสัมพันธ์ที่มีนัยสัมพันธ์ระหว่าง ความหลากหลายในสัดส่วนคณะกรรมการตรวจสอบที่เป็นเพศหญิงต่อประสิทธิภาพการดำเนินงาน

2.5.6 จำนวนคณะกรรมการตรวจสอบที่มีความเป็นอิสระต่อการประสพปัญหาทางการเงิน

Dehaene et al. (2001) ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างคณะกรรมการกับผลการดำเนินงาน พบว่าบริษัทที่มีสัดส่วนของคณะกรรมการอิสระมากเท่าใด ยิ่งทำให้ผลตอบแทนต่อผู้ถือหุ้นยิ่งเพิ่มสูงขึ้น เพราะว่า คณะกรรมการอิสระมีความรู้ที่หลากหลายและทันต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ เป็นอย่างดี Fama and Jensen (1983) พบว่าการเพิ่มสัดส่วนของคณะกรรมการอิสระจะสามารถช่วยลดปัญหาของตัวแทนและสามารถช่วยลดต้นทุนที่ไม่จำเป็นให้แก่กิจการ รวมถึงยังสามารถเพิ่มความสามารถในการควบคุมตัวแทนในขณะที่ Pincus, Rusbarsky, and Wong (1989) พบว่า คณะกรรมการอิสระ สามารถช่วยเพิ่มคุณภาพในการกำกับดูแลกิจการ เนื่องจากคณะกรรมการอิสระ จะไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียกับบริษัทแต่อย่างใด ซึ่งการมีคณะกรรมการอิสระ จะช่วยลดความเสี่ยงที่ก่อให้เกิดการทุจริตและช่วยเป็นศูนย์กลางความมั่นคงให้กับผู้ถือหุ้นได้ Hermalin and Weibach (1991) และ Bai et al. (2004) สนับสนุนว่าการที่มีจำนวนคณะกรรมการอิสระที่มากขึ้น ทำให้ประสิทธิภาพการดำเนินงานของบริษัทดีขึ้น เพราะคณะกรรมการอิสระสามารถเข้าไปตรวจสอบการปฏิบัติงาน ของฝ่ายบริษัทหรือตัวแทน ได้ดีกว่าคณะกรรมการภายในบริษัทเอง

อย่างไรก็ตามจากการศึกษาของ Fosberg (1989) ที่ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของสัดส่วนความเป็นอิสระของคณะกรรมการกับผลการดำเนินงานของบริษัท ซึ่งไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างสัดส่วนความเป็นอิสระของคณะกรรมการ ว่ามีส่วนเกี่ยวข้องกับผลการดำเนินงานของบริษัท ซึ่งสอดคล้องกับ Bhagat and Black (2002) ที่พบว่าคณะกรรมการอิสระไม่ได้มีผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานและบริษัทที่มีความเป็นอิสระของคณะกรรมการมากจะช่วยให้บริษัทมีมูลค่ามากกว่า

บริษัทที่มีความเป็นอิสระของคณะกรรมการน้อยในขณะที่ Kywreboach & Beikpe (2002) พบว่าการมีจำนวนคณะกรรมการอิสระที่มากกลับส่งผลให้ผลการดำเนินงานของบริษัท ลดน้อยลงซึ่งเกิดจากคณะกรรมการอิสระที่มีการจัดตั้งขึ้นมานั้น มีการจัดตั้งเพื่อให้ถูกต้องตามที่กฎหมายกำหนดเพียงเท่านั้น ซึ่งไม่มีผลใด ๆ ต่อผลการดำเนินงานหรือประสิทธิภาพการดำเนินงานของบริษัท ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาในประเทศไทยของ ภูษณิศาส์ ส่งเจริญ (2559) พบว่าหากบริษัทมีจำนวนคณะกรรมการอิสระในโครงสร้างของบริษัทในสัดส่วนที่สูงจะส่งผลให้ผลการดำเนินงานของกิจการลดลง เนื่องจากการมีจำนวนคณะกรรมการตรวจสอบในสัดส่วนที่สูงจนเกินไปและไม่มีความสัมพันธ์ใด ๆ กับคณะกรรมการบริหารแล้วนั้น อาจส่งผลให้ผลการดำเนินงานของบริษัทลดลงในขณะที่ สุวรัตน์ ตรีหายก (2542) ซึ่งไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างสัดส่วนความเป็นอิสระของคณะกรรมการตรวจสอบต่อประสิทธิภาพดำเนินงาน เนื่องจากคณะกรรมการอิสระของบริษัทส่วนใหญ่เป็นคณะกรรมการชุดเดียวกับคณะกรรมการตรวจสอบและประกอบกับการจัดตั้งคณะกรรมการอิสระของประเทศไทยยังไม่เป็นไปตามมาตรฐานสากล

2.6 ปัจจัยอื่น

จากการศึกษาแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่ามีปัจจัยอื่น ๆ ที่อาจมีผลต่อการประสบปัญหาทางการเงินของกิจการ เพื่อควบคุมความสัมพันธ์ที่อาจมีผลต่อตัวแปรที่สนใจในการศึกษา ผู้วิจัยจึงกำหนดตัวแปรควบคุมดังนี้

2.6.1 ขนาดของกิจการ (Firm-Size)

Inter and Winwin (2018) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับอิทธิพลของขนาดธุรกิจที่มีต่อการประสบปัญหาทางการเงินของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์อินโดนีเซียตั้งแต่ปี 2555 ถึง 2557 พบว่าขนาดของบริษัทมีผลกระทบ แต่ไม่มีนัยสำคัญต่อการประสบปัญหาทางการเงินของกิจการ นอกจากนี้การศึกษาของ Kim and Jang (2013) พบว่ายิ่งบริษัทมีขนาดใหญ่จะสามารถเข้าถึงตลาดทุนได้ง่ายขึ้น เพื่อเพิ่มเงินทุนด้วยต้นทุนที่ลดลงและข้อจำกัดน้อยกว่าบริษัทขนาดเล็กขณะที่ Gitau and Gathigia (2017) พบว่าขนาดของกิจการมีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างเงินทุนและความทุกข์ทางการเงินของบริษัท ที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน ถึงแม้ว่าโดยทั่วไปหนี้สินจะมีผลกระทบในเชิงลบและมีนัยสำคัญต่อความทุกข์ทางการเงินของบริษัท ที่ศึกษาผลกระทบนี้กลายเป็นบวกและมีความสำคัญเมื่อขนาดของบริษัท เพิ่มขึ้น และมีการศึกษาเพิ่มเติม

พบว่าการใช้หนี้ระยะยาวมีผลในเชิงบวกและมีนัยสำคัญในบริษัทขนาดใหญ่ ขณะที่หนี้ระยะสั้นเป็นอันตรายอย่างมีนัยสำคัญที่อาจจะทำให้บริษัทประสบกับปัญหาทางการเงิน จึงอาจกล่าวสรุปได้ว่าขนาดของกิจการมีผลกระทบในเชิงบวกต่อการประสบปัญหาทางการเงินของกิจการ อย่างไรก็ตามงานวิจัยของ Mark, Stephen, and Stephen (2019) พบว่าขนาดของกิจการมีความสัมพันธ์เชิงลบและไม่มีนัยสำคัญกับการประสบปัญหาทางการเงินของกิจการ เนื่องจากบริษัทขนาดใหญ่สามารถรองรับความเสี่ยงทางการเงินได้มากขึ้น โดยไม่ต้องพบกับการประสบปัญหาทางการเงินเมื่อเปรียบเทียบกับบริษัทขนาดเล็ก

2.6.2 ระยะเวลาการดำเนินกิจการ (Firm-Age)

Tirza and Julianti (2018) ศึกษาเกี่ยวกับการวิเคราะห์ความสามารถในการทำกำไร, สัดส่วนการก่อหนี้, สภาพคล่อง, ระยะเวลาในการดำเนินกิจการ, ความเป็นเจ้าของต่อการประสบปัญหาทางการเงิน พบว่าความสามารถในการทำกำไรต่อระยะเวลาการดำเนินกิจการมีผลกระทบเชิงลบอย่างมีนัยสำคัญต่อการประสบปัญหาทางการเงินของกิจการขณะที่ Nasrollah (2014) ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาการดำเนินกิจการและการใช้ประโยชน์ทางการเงินกับนโยบายการจ่ายเงินปันผล ผลการศึกษาพบว่าระยะเวลาการดำเนินกิจการมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับนโยบายการจ่ายเงินปันผล

2.7 การพัฒนาสมมุติฐานงานวิจัย

2.7.1 ขนาดของคณะกรรมการตรวจสอบต่อการประสบปัญหาทางการเงิน

การศึกษาของ Dezoort et al. (2002) พบว่าขนาดของคณะกรรมการตรวจสอบกับคุณภาพของคณะกรรมการตรวจสอบมีความสัมพันธ์ในเชิงบวก โดยคณะกรรมการตรวจสอบที่มีจำนวนเพียงพอจะมีประสิทธิภาพมากกว่าการมีคณะกรรมการตรวจสอบในจำนวนที่น้อยเนื่องจากจำนวนคณะกรรมการตรวจสอบที่มากกว่าย่อมหมายถึงมีกรรมการที่มีความรู้และประสบการณ์ที่หลากหลายในการทำหน้าที่ให้มีประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งคล้ายคลึงกับผลการศึกษาของ Baxter and Cotter (2009) พบว่าขนาดของคณะกรรมการตรวจสอบที่มีขนาดใหญ่ก็จะมีคณะกรรมการตรวจสอบที่มีความสามารถแตกต่างกัน ในการตรวจสอบการปฏิบัติงานและรายงานทางการเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ Dalton, Daily, Johnson, and Ellstrand (1999) พบว่าขนาดและ

บทบาทการตรวจสอบของคณะกรรมการตรวจสอบมีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงานในทิศทางบวก ซึ่งส่งผลให้มีกิจการสามารถประกอบกิจการภายใต้ประสิทธิภาพสูงและการศึกษาในประเทศไทยของ วิฑิตาภรณ์ สันจรรย์สุกดี (2557) พบว่าคณะกรรมการตรวจสอบที่มีขนาดใหญ่ มีบทบาทสำคัญเป็นอย่างมากสำหรับองค์กร เนื่องจากการกำกับดูแลกิจการหากมีจำนวนของคณะกรรมการตรวจสอบที่เหมาะสม จะช่วยทำให้กิจการสามารถการแข่งขันและทำให้บริษัทมีประสิทธิภาพในการดำเนินงานที่ดี ดังนั้นจึงนำมาสู่สมมติฐาน ดังนี้

H_1 : ขนาดของคณะกรรมการตรวจสอบมีความสัมพันธ์เชิงบวกหรือเชิงลบกับการประสพปัญหาทางการเงิน

2.7.2 จำนวนครั้งในการเข้าร่วมประชุมของคณะกรรมการตรวจสอบต่อการประสพปัญหาทางการเงิน

Raghunandan et al. (1998) ศึกษาและพบว่าการประชุมคณะกรรมการตรวจสอบบ่อย ๆ จะสามารถช่วยลดการทุจริตได้ Abbott et al. (2000) พบว่าจำนวนครั้งของการเข้าร่วมประชุมของคณะกรรมการตรวจสอบช่วยแสดงให้เห็นถึงความต้องการที่จะปฏิบัติหน้าที่ตามความรับผิดชอบของคณะกรรมการตรวจสอบโดย Bedard et al. (2004) สันเกตว่าวิธีที่ดีที่สุดในการดำรงไว้ซึ่งการควบคุมของบริษัทคือการเพิ่มจำนวนครั้งในการเข้าร่วมประชุมร่วมกันอย่างน้อยปีละ 4 ครั้งตามรอบระยะเวลาการประกาศงบการเงินแต่ละไตรมาส อย่างไรก็ตามกรรมการตรวจสอบที่ดำรงอยู่ในธุรกิจที่มีความซับซ้อน อาจมีการกำหนดให้มีจำนวนครั้งของการประชุมคณะกรรมการตรวจสอบเพิ่มขึ้นได้ เช่น ธุรกิจการเงิน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจพลังงาน เป็นต้น ต่อมา Malaysian Code on Corporate Governance : MCCG (2012) แนะนำว่าควรมีการประชุมคณะกรรมการตรวจสอบอย่างน้อยหนึ่งครั้งกับผู้ตรวจสอบภายใน ผู้สอบบัญชีภายนอกหรือทั้งสองฝ่ายโดยไม่ต้องมีผู้บริหารระดับสูงของบริษัทเข้าร่วมการประชุมทุกครั้ง เพื่อเป็นการพูดคุยถึงสิ่งที่พบเจอ และเพื่อเป็นแนวทางในการตรวจสอบของผู้ตรวจสอบบัญชีและผู้ตรวจสอบภายในของบริษัท ในขณะที่ Abbott et al. (2004) ได้ศึกษาเพิ่มเติมว่ายิ่งคณะกรรมการตรวจสอบเข้าร่วมการประชุมของคณะกรรมการตรวจสอบมากขึ้นจะทำให้แน่ใจว่าสมาชิกของตนกำลังปฏิบัติหน้าที่ตามที่กำหนดเพื่อผลประโยชน์สูงสุดของบริษัทและจะสามารถช่วยลดอัตราการเกิดการทุจริตขึ้นได้ในขณะที่ DeZoort et al. (2002) พบว่าจำนวนครั้งในการประชุมอาจบ่งบอกถึงความขยันและความมุ่งมั่นของคณะกรรมการตรวจสอบในทางอ้อมเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการตรวจสอบได้ ดังนั้นจากการศึกษางานวิจัยนี้จึงนำมาสู่สมมติฐาน ดังนี้

H_2 : จำนวนครั้งในการเข้าร่วมประชุมของคณะกรรมการตรวจสอบมีความสัมพันธ์เชิงบวกหรือเชิงลบกับการประสบปัญหาทางการเงิน

2.7.3 สัดส่วนคณะกรรมการตรวจสอบที่มีความรู้ความชำนาญด้านการเงินและบัญชีต่อการประสบปัญหาทางการเงิน

แนวคิดเกี่ยวกับชำนาญด้านการเงินและบัญชีของคณะกรรมการตรวจสอบของ Faerber (2005) กล่าวว่าความเชี่ยวชาญทางการเงินเป็นลักษณะสำคัญของคณะกรรมการตรวจสอบในการควบคุมพฤติกรรมของผู้จัดการ โดยแสดงให้เห็นว่าความเชี่ยวชาญทางการเงินที่มีโดยคณะกรรมการตรวจสอบสามารถตรวจสอบการดำเนินงานและช่วยเสริมสร้างการกำกับดูแลกิจการให้ดียิ่งขึ้น ในขณะที่การศึกษาของ He et al. (2009) ได้ให้เหตุผลสนับสนุนว่าการมีคณะกรรมการตรวจสอบที่มีความรู้ความชำนาญทางการเงินและบัญชีอย่างน้อยหนึ่งคนในสัดส่วนของคณะกรรมการตรวจสอบจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของคณะกรรมการ เนื่องจากกรรมการที่มีความชำนาญด้านการเงินและบัญชียุ่่นจะต้องนำคณะกรรมการในการระบุและตั้งคำถามที่มีความรู้ที่สามารถท้าทายการจัดการ สมาชิกคณะกรรมการตรวจสอบผู้เชี่ยวชาญสามารถช่วยเหลือผู้ตรวจสอบภายนอกในการเจรจาและการจัดการที่ท้าทายเกี่ยวกับประมาณการทางบัญชีการใช้ดุลยพินิจและการประยุกต์ใช้หลักการบัญชี Agrawal and Chadha (2005) ศึกษาพบว่าความสามารถทางด้านการเงินและบัญชีของคณะกรรมการตรวจสอบจะสามารถช่วยตรวจสอบสภาพปัญหาทางการเงินและปัญหาที่อยู่ในรายงานทางการเงินของกิจการและ Selamat (2012) กล่าวว่าคณะกรรมการตรวจสอบที่มีความสามารถด้านบัญชีและการเงินจะเพิ่มความสามารถในการตรวจสอบงบการเงินและสามารถเพิ่มคุณภาพของการรายงานทางการเงินให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งคล้ายคลึงกับงานวิจัยของ วรรณญา มโนสุนทร (2559) พบว่าการมีกรรมการตรวจสอบที่มีความรู้ด้านการเงินและบัญชีจะทำให้บริษัทมีผลการดำเนินงานที่ดียิ่งขึ้น เนื่องจากสามารถช่วยลดปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นในงบการเงินได้ ดังนั้นจึงเป็นที่มาของสมมติฐานงานวิจัย ดังนี้

H_3 : สัดส่วนคณะกรรมการตรวจสอบที่มีความรู้ความชำนาญด้านการเงินและบัญชีมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการประสบปัญหาทางการเงิน

2.7.4 สัดส่วนคณะกรรมการตรวจสอบที่มีความรู้ความชำนาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศต่อการประสบปัญหาทางการเงิน

สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (2561) ได้อธิบายเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการที่ดี โดยการจัดตั้งให้มีคณะกรรมการที่มีความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามารับผิดชอบเกี่ยวกับการช่วยประสิทธิผลในการดำเนินงานและเพิ่มประสิทธิภาพภายในองค์กร ซึ่งจะมีคณะกรรมการคอยติดตามดูแลฝ่ายบริหารโดยใช้ประโยชน์จากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ นอกจากนี้ควรมีหน้าที่รับผิดชอบในการกำกับดูแลและติดตามการจัดการกระบวนการป้องกันความเสียหาย การปรับปรุง รวมถึงเสนอแนะแก่ฝ่ายตรวจสอบด้านการจัดการที่ดีทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อกำหนดกลยุทธ์ เพื่อแก้ไขหรือปรับปรุงให้องค์กรมีการบริหารจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศได้ดียิ่งขึ้น ในขณะที่ สภาวิชาชีพบัญชี (2549) ได้มีการกล่าวถึงการมีความรู้ความสามารถทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศไว้ว่าในปัจจุบันได้มีการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีรวมถึงที่เกี่ยวข้องจำเป็นต้องมีทักษะทางด้านระบบสารสนเทศและจำเป็นต้องสามารถตอบสนองความต้องการข้อมูลและรายงานที่ต้องการในระบบเศรษฐกิจแบบใหม่ที่อิงความรู้ในด้านต่าง ๆ ทั้งนี้ ความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีได้มีการกำหนดไว้ในแนวปฏิบัติทางการศึกษาระหว่างประเทศฉบับที่ 11 (IEG 11) ได้กำหนดแนวทางการพัฒนาความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของนักบัญชี และระบุว่าควรมีความรู้ความสามารถในการควบคุมเทคโนโลยีสารสนเทศ เพราะถ้าไม่มีความรู้ความเข้าใจจะไม่สามารถออกแบบระบบเทคโนโลยีสารสนเทศรวมถึงหน้าที่ในการควบคุมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศได้ วัลลภ บัวชุม (2554) ศึกษาเกี่ยวกับ ความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของนักบัญชีไทยตาม IEG 11 ของสหพันธ์นักบัญชีนานาชาติ พบว่านักบัญชีที่เกี่ยวข้องจำเป็นต้องมีความรู้และความสามารถทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศพอสมควรเพื่อที่จะสามารถปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามความคาดหวังของฝ่ายบริหารของกิจการได้ ดังนั้นจึงนำมาสู่สมมติฐาน ดังนี้

H₄: สัดส่วนคณะกรรมการตรวจสอบที่มีความรู้ความชำนาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการประสบปัญหาทางการเงิน

2.7.5 สัดส่วนคณะกรรมการตรวจสอบที่เป็นเพศหญิงต่อการประสพปัญหาทางการเงิน

งานวิจัยของ Carter, Simkin, and Simpson (2003) ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างความหลากหลายของคณะกรรมการกับมูลค่าของกิจการ ได้พบว่าการมีสัดส่วนคณะกรรมการที่เป็นเพศหญิงในอัตราที่สูงมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกที่สำคัญ ระหว่างสัดส่วนของคณะกรรมการที่เป็นเพศหญิงในกลุ่มคณะกรรมการ นอกจากนี้ยังพบว่าสัดส่วนคณะกรรมการที่เป็นเพศหญิงจะเพิ่มขึ้นตามขนาดของบริษัทและขนาดของบอร์ดบริหาร เนื่องจากการมีสัดส่วนคณะกรรมการที่เป็นเพศหญิงในอัตราที่สูงสามารถช่วยให้มูลค่าทางการเงินของกิจการดีขึ้นซึ่งงานวิจัยของ Erhardt, Werble, and Sharader (2003) ให้เหตุผลสนับสนุนว่าสัดส่วนของคณะกรรมการตรวจสอบที่เป็นเพศหญิงยิ่งมากเพียงใด ยิ่งจะส่งผลดีต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของกิจการบริษัทและทำให้สถานะทางการเงินของกิจการดีขึ้นในระดับที่ดีขึ้นในขณะที่การศึกษาของ Jing (2019) ที่พบว่าการที่บริษัทมีสัดส่วนคณะกรรมการที่เป็นเพศหญิงจะช่วยให้บริษัทมีประสิทธิภาพในการดำเนินงานมากขึ้น และสามารถช่วยขจัดความเสี่ยงที่อาจทำให้องค์กรเสียหายได้เช่นเดียวกับ Jianakoplos and Bernasek (1998) พบว่าการเพิ่มจำนวนคณะกรรมการเพศหญิง สามารถช่วยลดความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการตัดสินใจใช้กลยุทธ์ของบริษัท เนื่องจากคณะกรรมการที่เป็นเพศหญิงมีความสามารถในการหลีกเลี่ยงความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นสูงและยังช่วยให้กิจการมีผลการดำเนินงานที่ดีขึ้น Catalyst (2004) ได้พบว่ากิจการที่มีรายได้จากผลประกอบการที่สูงที่สุดใน USA ซึ่งมีสัดส่วนของคณะกรรมการที่เป็นเพศหญิงในสัดส่วนที่สูง จะช่วยทำให้บริษัทมีผลประกอบการทางการเงินดีกว่ากิจการที่มีสัดส่วนคณะกรรมการที่เป็นเพศหญิงในสัดส่วนที่น้อยกว่าเพศชาย นอกจากนี้ Smith et al. (2006) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับความสำคัญของบริษัทที่มีสมาชิกคณะกรรมการเป็นเพศหญิง ได้อธิบายเกี่ยวกับการที่มีคณะกรรมการตรวจสอบที่เป็นเพศหญิงไว้ 3 ประการ ได้แก่ ประการแรก กรรมการเพศหญิงมีความเข้าใจในด้านต่าง ๆ ได้ดีกว่ากรรมการที่เป็นเพศชาย ประการที่สอง กรรมการเพศหญิงมีภาพลักษณ์ที่ดีสำหรับกิจการ ที่มีการตระหนักถึงสังคม ซึ่งช่วยให้กิจการมีชื่อเสียงที่ดีขึ้นและช่วยให้ทำให้ผลการดำเนินงานของกิจการเป็นไปในทางบวก ประการที่สาม กรรมการที่เป็นเพศหญิงสามารถช่วยยกระดับความเข้าใจให้กับสมาชิกกรรมการท่านอื่น ๆ ต่อธุรกิจ ดังนั้นจากการศึกษางานวิจัยนี้จึงนำมาสู่สมมติฐาน ดังนี้

H_5 : สัดส่วนคณะกรรมการตรวจสอบที่เป็นเพศหญิงมีความสัมพันธ์เชิงบวกหรือเชิงลบกับการประสพปัญหาทางการเงิน

2.7.6 จำนวนคณะกรรมการตรวจสอบที่มีความเป็นอิสระต่อการประสพปัญหาทางการเงิน

จากงานวิจัยของ Dehaene et al. (2001) ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างคณะกรรมการกับผลการดำเนินงาน พบว่าบริษัทที่มีสัดส่วนของคณะกรรมการอิสระมากเท่าใด ยิ่งทำให้ผลตอบแทนต่อผู้ถือหุ้นยิ่งเพิ่มสูงขึ้น เพราะว่า คณะกรรมการอิสระมีความรู้ที่หลากหลายและทันต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ เป็นอย่างดี Fama and Jensen (1983) พบว่าการเพิ่มสัดส่วนของคณะกรรมการอิสระจะสามารถช่วยลดปัญหาของตัวแทนและสามารถช่วยลดต้นทุนที่ไม่จำเป็นให้แก่กิจการ รวมถึงยังสามารถเพิ่มความสามารถในการควบคุมตัวแทนในขณะที่ Pincus et al. (1989) พบว่าคณะกรรมการอิสระ สามารถช่วยเพิ่มคุณภาพในการกำกับดูแลกิจการ เนื่องจากคณะกรรมการอิสระจะไม่ใช่ผู้มีส่วนได้เสียกับบริษัทแต่อย่างใด ซึ่งการมีคณะกรรมการอิสระ จะช่วยลดความเสี่ยงที่ก่อให้เกิดการทุจริตและช่วยเป็นศูนย์กลางความมั่นคงให้กับผู้ถือหุ้นได้ Hermalin and Weibach (1991) และ Bai et al. (2004) สนับสนุนว่าการที่มีจำนวนคณะกรรมการอิสระที่มากขึ้น ทำให้ประสิทธิภาพการดำเนินงานของบริษัทดีขึ้น เพราะคณะกรรมการอิสระสามารถเข้าไปตรวจสอบการปฏิบัติงาน ของฝ่ายบริษัทหรือตัวแทน ได้ดีกว่าคณะกรรมการภายในบริษัทเอง ดังนั้นจึงนำมาสู่สมมติฐาน ดังนี้

H_6 : จำนวนคณะกรรมการตรวจสอบที่มีความเป็นอิสระมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการประสพปัญหาทางการเงิน

2.7.7 ขนาดของกิจการของคณะกรรมการตรวจสอบต่อการประสพปัญหาทางการเงิน

งานวิจัยของ Inter and Winwin (2018) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับอิทธิพลของขนาดธุรกิจที่มีต่อการประสพปัญหาทางการเงินของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์อินโดนีเซียตั้งแต่ปี 2555 ถึง 2557 พบว่าขนาดของบริษัทมีผลกระทบ แต่ไม่มีนัยสำคัญต่อการประสพปัญหาทางการเงินของกิจการ นอกจากนี้การศึกษาของ Kim and Jang (2013) พบว่ายิ่งบริษัทมีขนาดใหญ่จะสามารถเข้าถึงตลาดทุนได้ง่ายขึ้น เพื่อเพิ่มเงินทุนด้วยต้นทุนที่ลดลงและข้อจำกัดน้อยกว่าบริษัทขนาดเล็ก ขณะที่ Mark et al. (2019) พบว่าขนาดของกิจการมีความสัมพันธ์เชิงลบและไม่มีนัยสำคัญกับการประสพปัญหาทางการเงินของกิจการ เนื่องจากบริษัทขนาดใหญ่สามารถรองรับความเสี่ยงทางการเงินได้มากขึ้นโดยไม่ต้องพบกับการประสพปัญหาทางการเงินเมื่อเปรียบเทียบกับบริษัทขนาดเล็ก ดังนั้นจากการศึกษางานวิจัยนี้จึงนำมาสู่สมมติฐาน ดังนี้

H_7 : ขนาดของกิจการมีความสัมพันธ์เชิงลบกับการประสพปัญหาทางการเงิน

2.7.8 ระยะเวลาการดำเนินงานของคณะกรรมการตรวจสอบต่อการประสบปัญหาทางการเงิน

งานวิจัยของ Tirza and Julianti (2018) ศึกษาเกี่ยวกับการวิเคราะห์ความสามารถในการทำกำไร, สัดส่วนการก่อหนี้, สภาพคล่อง, ระยะเวลาในการดำเนินงาน, ความเป็นเจ้าของต่อการประสบปัญหาทางการเงิน พบว่าความสามารถในการทำกำไรต่อระยะเวลาการดำเนินงานมีผลกระทบเชิงลบอย่างมีนัยสำคัญต่อการประสบปัญหาทางการเงินของกิจการขณะที่ Nasrollah (2014) ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาการดำเนินงานและการใช้ประโยชน์ทางการเงินกับนโยบายการจ่ายเงินปันผล ผลการศึกษาพบว่าระยะเวลาการดำเนินงานมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับนโยบายการจ่ายเงินปันผล ดังนั้นจึงนำมาสู่สมมติฐาน ดังนี้

H_8 : ระยะเวลาการดำเนินงานมีความสัมพันธ์เชิงลบกับการประสบปัญหาทางการเงิน

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

ระเบียบวิธีวิจัยที่สำคัญเพื่อศึกษาเกี่ยวกับคณะกรรมการตรวจสอบกับตัวบ่งชี้ในการประสบปัญหาทางการเงินของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในกรอบแนวคิดการศึกษาประกอบด้วย กลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล แบบจำลองความสัมพันธ์ รวมถึงการวัดค่าตัวแปร

3.1 กลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการศึกษานี้คือ บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ที่มีข้อมูลตั้งแต่ พ.ศ. 2559 ถึง พ.ศ. 2562 โดยไม่รวมกลุ่มธุรกิจทางการเงิน กองทุน ประกันภัย บริษัทจดทะเบียนที่อยู่ในระหว่างฟื้นฟูการดำเนินงาน และต้องอยู่ในตลาดหลักทรัพย์ตลอด 4 ปี มีรอบระยะเวลาการรายงานสิ้นสุด 31 ธันวาคม เนื่องจากกลุ่มเหล่านี้มีกฎหมายและข้อบังคับที่แตกต่างจากกลุ่มอุตสาหกรรมอื่นที่ถูกกำหนดไว้ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ดังนั้นกลุ่มประชากรที่นำมาวิจัยครั้งนี้เป็นบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย : SET จาก 7 กลุ่มอุตสาหกรรม รวมทั้งสิ้น 411 บริษัท ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

กลุ่มอุตสาหกรรม	จำนวนประชากร (บริษัท)
เทคโนโลยี (TECH)	33
เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร (AGRO)	48
อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง (PROPCON)	91
สินค้าอุปโภคบริโภค (COMSUMP)	36
บริการ (SERVICE)	92
สินค้าอุตสาหกรรม (INDUS)	69
ทรัพยากร (RESOURC)	42

ตารางที่ 3.1 บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (ต่อ)

กลุ่มอุตสาหกรรม	จำนวนประชากร (บริษัท)
รวม	411

ที่มา : ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยปี, 2562

3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลและวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้จะเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบทุติยภูมิ (Secondary Data) จากแหล่งข้อมูลของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เพื่อใช้ในการวัดค่าตัวแปร ได้แก่ ข้อมูลจากแบบแสดงรายงานข้อมูลประจำปี (แบบ 56 - 1) ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในระหว่างปี พ.ศ. 2559 - พ.ศ. 2562 อาทิเช่น ขนาดของคณะกรรมการตรวจสอบ จำนวนครั้งในการเข้าร่วมประชุมของคณะกรรมการตรวจสอบ สัดส่วนของคณะกรรมการตรวจสอบที่มีความรู้ความชำนาญด้านการเงินและบัญชี สัดส่วนคณะกรรมการตรวจสอบที่มีความรู้ความชำนาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ สัดส่วนคณะกรรมการที่เป็นเพศหญิง และจำนวนคณะกรรมการตรวจสอบที่มีความเป็นอิสระ

เมื่อทำการเก็บรวบรวมข้อมูลข้างต้นเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ในการศึกษาครั้งนี้จะนำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมทั้งหมด จะนำมาจัดข้อมูลในรูปแบบตัวเลขทางสถิติและทำการวิเคราะห์ทางสถิติ โดยจะแบ่งเป็นสถิติเชิงพรรณนาของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้การวิจัย (Descriptive Statistic) ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่ามัธยฐาน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าต่ำสุดและสูงสุด เพื่อให้เข้าใจถึงลักษณะของกลุ่มตัวอย่างมากขึ้น จากนั้นจะใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inference Statistic) ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression Analysis) เพื่อทดสอบสมมุติฐานที่ได้กำหนดไว้

3.3 แบบจำลองความสัมพันธ์

ในการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะของคณะกรรมการตรวจสอบ (Audit Committee Characteristics) ที่มีต่อระดับการประสปปัญหาทางการเงินของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งแบบจำลองความสัมพันธ์ที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐานของการศึกษามีดังนี้

$$Z\text{-Score}_{it} = \beta_0 + \beta_1 \text{ACSIZE}_{it} + \beta_2 \text{ACFRE}_{it} + \beta_3 \text{ACFIACC}_{it} + \beta_4 \text{ACIT}_{it} + \beta_5 \text{ACFE}_{it} + \beta_6 \text{ACIND}_{it} + \beta_7 \text{FSIZE}_{it} + \beta_8 \text{FAGE}_{it} + \varepsilon_{it}$$

โดยที่ตัวแปรตาม

Z-Score คือ แบบจำลองการประสบบัญหาทางการเงินของ Altman et al. 1995

ตัวแปรอิสระ

ACSIZE	คือ	ขนาดของคณะกรรมการตรวจสอบ
ACFRE	คือ	จำนวนครั้งในการเข้าร่วมประชุมของคณะกรรมการตรวจสอบ
ACFIACC	คือ	สัดส่วนของคณะกรรมการตรวจสอบที่มีความรู้ความชำนาญด้านการเงินและบัญชี
ACIT	คือ	สัดส่วนของคณะกรรมการตรวจสอบที่มีความรู้ความชำนาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ
ACFE	คือ	สัดส่วนคณะกรรมการตรวจสอบที่เป็นเพศหญิง
ACIND	คือ	จำนวนคณะกรรมการตรวจสอบที่มีความเป็นอิสระ

ตัวแปรควบคุม

F-Size	คือ	ขนาดของกิจการ
F-AGE	คือ	ระยะเวลาการดำเนินกิจการ
ε	คือ	ค่าความคลาดเคลื่อน

3.4 การวัดค่าตัวแปร

3.4.1 ตัวแปรตาม (Dependent Variable)

ตัวแปรตามในการศึกษานี้ได้แก่ การประสบบัญหาทางการเงิน (Financial Problems) ซึ่งการศึกษานี้จะใช้แบบจำลองของ Altman et al. (1995) Z-Score ซึ่งประกอบด้วยทั้งหมด 4 ส่วนประกอบ โดยสาเหตุที่เลือกตัวแบบ Z-Score ของ Altman et al มาใช้ในการวัดค่าตัวแปรนั้น เนื่องจากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประสบบัญหาทางการเงินที่ผ่านมาพบว่าแบบจำลอง Z-score ของ Altman et al. (1995) ยังสามารถคาดการณ์การล้มละลายของบริษัทภายในระยะเวลา 1 ปี และยังสามารถเป็นเครื่องมือวัดความล้มเหลวทางการเงินหรือความสามารถในการดำเนินงาน

เกี่ยวกับการประสบปัญหาทางการเงินได้อย่างแม่นยำ เอกสิทธิ์ เข้มงวด (2554) ซึ่งงานวิจัยนี้จะใช้แบบจำลองของ Altman et al. ดังต่อไปนี้

แบบจำลองของ Altman et al. Z-Score Original Formula (1995)

$$Z = 6.56X_1 + 3.26X_2 + 6.72X_3 + 1.05X_4$$

โดยที่

X1 = อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนสุทธิต่อสินทรัพย์รวม

(Net working capital / Total assets)

X2 = อัตราส่วนกำไรสะสมต่อสินทรัพย์รวม

(Retained earnings / Total assets)

X3 = อัตราส่วนกำไรก่อนดอกเบี้ยและภาษีต่อสินทรัพย์รวม

(Earnings before interest and taxes / Total assets)

X4 = อัตราส่วนมูลค่าตามบัญชีของส่วนของผู้ถือหุ้นต่อมูลค่าตามบัญชีหนี้สิน

(Book value of equity / Book value of liabilities)

ตารางที่ 3.2 เกณฑ์การจำแนก (Cut-off Point) ของ Z-Score (1995)

Problem Zone	Grey Zone	Safe Zone
$Z < 1.10$	$1.10 < Z < 2.60$	$Z > 2.60$

ที่มา : ประเสริฐ ลิพหาวาสน์ และมนวิภา ผดุงสิทธิ์, 2552

โดยที่

Problem Zone หมายถึง มีความเครียดทางการเงินและมีความเป็นไปได้สูงมากที่จะเกิดการ

ล้มละลาย

Grey Zone หมายถึง มีความมั่นคงทางการเงินแต่ควรระมัดระวังเพราะมีความเป็นไปได้ที่บริษัทจะเกิดการล้มละลายได้

Safe Zone หมายถึง มีความมั่นคงทางการเงินอย่างมากและมีความเป็นไปได้น้อยมากที่จะเกิดการล้มละลาย

3.4.2 ตัวแปรอิสระ

1) ขนาดของคณะกรรมการตรวจสอบ (ACSIZE)

การวัดค่าขนาดของคณะกรรมการตรวจสอบ วัดค่าจากจำนวนของคณะกรรมการตรวจสอบทั้งหมดที่อยู่ในบริษัท ซึ่งสมาชิกของคณะกรรมการตรวจสอบรวมไปถึงประธานคณะกรรมการตรวจสอบ (Audit Committee) ตามข้อบังคับของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

2) จำนวนครั้งในการประชุมคณะกรรมการตรวจสอบ (ACFRE)

การวัดค่าของจำนวนครั้งในการเข้าประชุมของคณะกรรมการตรวจสอบ วัดจากจำนวนครั้งที่คณะกรรมการตรวจสอบประชุมในแต่ละรอบปีบัญชี

3) สัดส่วนคณะกรรมการตรวจสอบที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านการเงินและบัญชี (ACFIACC)

สัดส่วนของคณะกรรมการตรวจสอบที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านการเงินและบัญชี โดยวัดจากจำนวนของคณะกรรมการที่มีความรู้ทางด้านการเงินและบัญชี เปรียบเทียบกับจำนวนคณะกรรมการตรวจสอบทั้งหมด ซึ่งพิจารณาจากวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ด้านการเงินและบัญชีของคณะกรรมการตรวจสอบแต่ละคน

4) สัดส่วนคณะกรรมการตรวจสอบที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (ACIT)

สัดส่วนของคณะกรรมการตรวจสอบที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยวัดจากจำนวนของคณะกรรมการที่มีความรู้ทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เปรียบเทียบกับคณะกรรมการตรวจสอบทั้งหมด ซึ่งพิจารณาจากวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ของคณะกรรมการตรวจสอบแต่ละคน

5) สัดส่วนคณะกรรมการตรวจสอบที่เป็นเพศหญิง (ACFE)

สัดส่วนคณะของคณะกรรมการตรวจสอบที่เป็นเพศหญิงโดยวัดจากสัดส่วนของคณะกรรมการที่เป็นเพศหญิงของบริษัทต่อจำนวนคณะกรรมการตรวจสอบทั้งหมด

6) จำนวนคณะกรรมการตรวจสอบที่มีความเป็นอิสระ (ACIND)

ความเป็นอิสระของคณะกรรมการตรวจสอบ ใช้จำนวนคณะกรรมการตรวจสอบที่มีความเป็นอิสระทั้งหมด โดยวัดความเป็นอิสระของคณะกรรมการตรวจสอบพิจารณาจากคุณสมบัติทั่วไปของคณะกรรมการตรวจสอบ และข้อกำหนดต่าง ๆ ที่ได้มีการกำหนดไว้โดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (หัวข้อ 2.3.2 องค์ประกอบและคุณสมบัติของคณะกรรมการตรวจสอบ)

3.4.3 ตัวแปรควบคุม (Control Variable)

1) ขนาดของกิจการ (Firm – Size)

ขนาดของกิจการ จะวัดจากมูลค่าสินทรัพย์รวมของบริษัท

2) ระยะเวลาการดำเนินงานของกิจการ (Firm – Age)

ระยะเวลาการดำเนินงานของกิจการ จะวัดจากจำนวนปีที่ก่อตั้งกิจการจนถึงปีพ.ศ.

2562

ตารางที่ 3.3 ตารางสรุปรายละเอียดการวัดค่าตัวแปร

ตัวแปร	สัญลักษณ์	การวัดค่า	ค่าความคาดหวัง
ตัวแปรอิสระ :			
1. ขนาดของคณะกรรมการตรวจสอบ	ACSIZE	จำนวนของคณะกรรมการตรวจสอบทั้งหมดที่อยู่ในบริษัท ซึ่งรวมไปถึงประธานคณะกรรมการตรวจสอบ	ทิศทางบวกหรือทิศทางลบ (+,-)
2. จำนวนครั้งในการประชุมคณะกรรมการตรวจสอบ	ACFRE	จำนวนครั้งที่คณะกรรมการตรวจสอบประชุมในแต่รอบปีบัญชี	ทิศทางบวกหรือทิศทางลบ (+,-)
3. สัดส่วนคณะกรรมการตรวจสอบที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านการเงินและบัญชี	ACFIACC	วุฒิการศึกษาและประสบการณ์ด้านการเงินและบัญชีของคณะกรรมการตรวจสอบแต่ละคน	ทิศทางบวก (+)

ตารางที่ 3.3 ตารางสรุปรายละเอียดการวัดค่าตัวแปร (ต่อ)

ตัวแปร	สัญลักษณ์	การวัดค่า	ค่าความคาดหวัง
4. สัดส่วนคณะกรรมการตรวจสอบที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	ACIT	วุฒิการศึกษาและประสบการณ์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ของคณะกรรมการตรวจสอบแต่ละคน	ทิศทางบวก (+)
ตัวแปรอิสระ :			
5. สัดส่วนคณะกรรมการตรวจสอบที่เป็นเพศหญิง	ACFE	สัดส่วนของคณะกรรมการที่เป็นเพศหญิง ของ บริษัท ต่อ จำนวนคณะกรรมการตรวจสอบทั้งหมด	ทิศทางบวก หรือทิศทางลบ (+,-)
6. จำนวนคณะกรรมการตรวจสอบที่มีความเป็นอิสระ	ACIND	ความเป็นอิสระของคณะกรรมการตรวจสอบพิจารณาจากคุณสมบัติทั่วไปของคณะกรรมการตรวจสอบ และข้อกำหนดต่าง ๆ ที่ได้มีการกำหนดไว้โดยตลาดหลักทรัพย์ฯ	ทิศทางบวก (+)
ตัวแปรควบคุม :			
1. ขนาดของกิจการ	Firm-Size	วัดจากมูลค่าสินทรัพย์รวมของบริษัท	ทิศทางลบ (-)
2. ระยะเวลาการดำเนินงานของกิจการ	Firm-Age	วัดจากจำนวนปีที่ก่อตั้งกิจการ จนถึงปีพ.ศ. 2562	ทิศทางลบ (-)

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูลและผล

การศึกษาเรื่องคุณลักษณะของคณะกรรมการตรวจสอบกับการประสบปัญหาทางการเงินของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เป็นการวิเคราะห์ถึงคุณลักษณะของคณะกรรมการตรวจสอบ ในด้านขนาดของคณะกรรมการตรวจสอบ จำนวนครั้งในการเข้าร่วมประชุมของคณะกรรมการตรวจสอบ สัดส่วนคณะกรรมการตรวจสอบที่มีความรู้ความชำนาญด้านการเงินและบัญชี สัดส่วนคณะกรรมการตรวจสอบที่มีความรู้ความชำนาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ สัดส่วนคณะกรรมการตรวจสอบที่เป็นเพศหญิงและสัดส่วนความเป็นอิสระของคณะกรรมการตรวจสอบ โดยกรอบแนวคิดการวิจัยนี้ได้เชื่อมโยงคุณลักษณะเหล่านี้กับการประสบปัญหาทางการเงินที่วัดด้วยคะแนนมาตรฐาน โดยใช้ Altman model ปี 1995 ข้อมูลที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์ได้จากรายการงบการเงิน หมายเหตุประกอบงบการเงินและแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ในกลุ่มตัวอย่างจำนวน 411 ตัวอย่าง ในบทนี้จะกล่าวถึงการวิเคราะห์ข้อมูลโดยกำหนดช่วงความเชื่อมั่นในการทดสอบสมมติฐานที่ 95% หรือระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 เพื่อการอธิบายผลการวิเคราะห์ ดังต่อไปนี้

4.1 การวิเคราะห์คุณลักษณะของคณะกรรมการตรวจสอบ ด้วยคุณลักษณะย่อยที่ศึกษาโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)

ใช้สถิติเชิงพรรณนาในการวิเคราะห์คุณลักษณะของคณะกรรมการตรวจสอบ โดยพิจารณาจาก ค่าเฉลี่ย ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของตัวแปรที่นำมาศึกษาในงานวิจัยฉบับนี้ ได้แก่ คุณลักษณะของคณะกรรมการตรวจสอบ และคะแนนมาตรฐานการประสบปัญหาทางการเงิน ผลการวิเคราะห์แสดงในตารางที่ 4.1

จากตารางที่ 4.1 คะแนนมาตรฐาน (Z - score) (ตัวแปรตาม) ที่จะนำมาใช้ในการจัดกลุ่มบริษัทที่ประสบปัญหาทางการเงินในระดับที่แตกต่างกัน สังเกตได้ว่ามีค่าต่ำสุดเท่ากับ .00 ค่าสูงสุดเท่ากับ 495.34 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 16.04 ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าระดับการประสบปัญหาทางการเงินของบริษัทต่าง ๆ มีความแตกต่างกันสูงมากโดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.86

สำหรับตัวแปรที่นำมาใช้ในการอธิบายคุณลักษณะของคณะกรรมการตรวจสอบซึ่งเป็นตัวแปรอิสระมีผลการวิเคราะห์ดังนี้

ตารางที่ 4.1 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตัวแปร	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	ค่าเฉลี่ย	SD
การประสบปัญหาทางการเงิน Z - score	.00	495.34	3.86	16.04
ขนาดของคณะกรรมการตรวจสอบ (ACSIZE)	3.00	5.00	3.18	.408
จำนวนครั้งในการเข้าร่วมประชุมของคณะกรรมการตรวจสอบ (ACFRE)	1.00	26.00	6.55	3.09
สัดส่วนคณะกรรมการตรวจสอบที่มีความรู้ความชำนาญด้านการเงินและบัญชี (ACFIACC)	.00	4.00	1.62	.72
สัดส่วนคณะกรรมการตรวจสอบที่มีความรู้ความชำนาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (ACIT)	.00	2.00	.26	.46
สัดส่วนคณะกรรมการตรวจสอบที่เป็นเพศหญิง (ACFE)	.00	3.00	.65	.74
จำนวนคณะกรรมการตรวจสอบที่มีความเป็นอิสระ (ACIND)	3.00	5.00	3.18	.41
ขนาดของกิจการ (FSIZE)(หน่วยล้านบาท)	877.62	5,081,790.79	19,580.94	132,133.21
ระยะเวลาการดำเนินงาน (FAGE)(ปี)	1.00	143.00	34.9592	17.63763
Natural log of firm size (LnFS)	6.78	29.26	21.0954	3.83779

(Valid N (listwise) =1644)

ขนาดของคณะกรรมการตรวจสอบ ซึ่งเก็บข้อมูลจากจำนวนของคณะกรรมการตรวจสอบทั้งหมดของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ในกลุ่มตัวอย่าง พบว่าโดยเฉลี่ยคณะกรรมการตรวจสอบมีประมาณ 3 คน และมีขนาดของคณะกรรมการตรวจสอบสูงสุดจำนวน 5 คน และมีขนาดคณะกรรมการตรวจสอบที่เล็กที่สุดจำนวน 3 คน จะเห็นได้ว่าขนาดของคณะกรรมการตรวจสอบส่วนใหญ่อยู่ที่จำนวน 3 คน ตามที่สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาด

หลักทรัพย์ได้กำหนดในคู่มือคณะกรรมการตรวจสอบในส่วนขององค์ประกอบของคณะกรรมการตรวจสอบว่าต้องมีสมาชิกอย่างน้อย 3 คน

จำนวนครั้งในการเข้าร่วมประชุมของคณะกรรมการตรวจสอบ ซึ่งเก็บข้อมูลจากจำนวนครั้งที่คณะกรรมการตรวจสอบประชุมในแต่ละรอบปีบัญชี พบว่าโดยเฉลี่ยคณะกรรมการตรวจสอบมีการประชุม 6.55 ครั้งหรือประมาณ 7 ครั้งต่อปีและมีการประชุมสูงสุดอยู่ที่ 26 ครั้งต่อปีและมีการประชุมน้อยสุด 1 ครั้งต่อปีเท่านั้น ซึ่งข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่กำหนดไว้ในคู่มือคณะกรรมการตรวจสอบเรื่องจำนวนครั้งและระยะเวลาในการประชุมของคณะกรรมการตรวจสอบ ที่กำหนดให้คณะกรรมการตรวจสอบควรมีจำนวนการประชุมอย่างน้อยปีละ 4 ครั้ง

สัดส่วนคณะกรรมการตรวจสอบที่มีความรู้ความชำนาญด้านการเงินและบัญชี ซึ่งเก็บข้อมูลจากจำนวนของคณะกรรมการตรวจสอบที่มีความรู้ความชำนาญด้านการเงินและบัญชีต่อจำนวนกรรมการตรวจสอบภายในกิจการทั้งหมดของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยพิจารณาความรู้ด้านการเงินและบัญชี จะพิจารณาจากวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ด้านการเงินและบัญชีของคณะกรรมการตรวจสอบแต่ละคน พบว่าโดยเฉลี่ยสัดส่วนของคณะกรรมการตรวจสอบที่มีความรู้ความชำนาญด้านการเงินและบัญชีอยู่ที่ 0.722 หรือ 1 คน และมีสัดส่วนของคณะกรรมการตรวจสอบที่มีความรู้ความชำนาญทางการเงินและบัญชีต่ำสุด 0 และมีจำนวนสูงสุด 4 ทั้งนี้หากพิจารณาร่วมกับจำนวนของคณะกรรมการตรวจสอบโดยเฉลี่ยที่ 3 คน แสดงให้เห็นว่าภายในคณะกรรมการตรวจสอบจะมีคณะกรรมการตรวจสอบที่มีความรู้ความชำนาญด้านการเงินและบัญชีจำนวน 1 คน ซึ่งเป็นไปตามที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกำหนดคุณสมบัติของคณะกรรมการตรวจสอบไว้ว่าต้องมีคณะกรรมการตรวจสอบอย่างน้อย 1 คนที่มีความรู้และประสบการณ์ด้านการเงินและบัญชี

สัดส่วนคณะกรรมการตรวจสอบที่มีความรู้ความชำนาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งเก็บข้อมูลจากจำนวนของคณะกรรมการตรวจสอบที่มีความรู้ความชำนาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศต่อจำนวนคณะกรรมการตรวจสอบทั้งหมดของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยพิจารณาความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ จะพิจารณาจากวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของคณะกรรมการตรวจสอบแต่ละคน พบว่าโดยเฉลี่ยสัดส่วนของคณะกรรมการตรวจสอบที่มีความรู้ความชำนาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ อยู่ที่ 0.2509 หรือไม่มี

และจำนวนคณะกรรมการตรวจสอบที่มีความรู้ความชำนาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศสูงสุดมีเท่ากับ 2 คน แสดงให้เห็นว่าบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยส่วนใหญ่ไม่มีจำนวนคณะกรรมการตรวจสอบที่มีความรู้ความชำนาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

สัดส่วนคณะกรรมการตรวจสอบที่เป็นเพศหญิง ซึ่งเก็บข้อมูลจากจำนวนของคณะกรรมการตรวจสอบที่เป็นเพศหญิงจากบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่าจำนวนคณะกรรมการตรวจสอบที่เป็นเพศหญิงโดยเฉลี่ยอยู่ที่ ประมาณ 1 คน และพบสัดส่วนของคณะกรรมการตรวจสอบที่เป็นเพศหญิงสูงสุดที่ 3 คน แสดงให้เห็นว่าคณะกรรมการตรวจสอบของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยยังมีคณะกรรมการตรวจสอบที่เป็นเพศหญิงค่อนข้างต่ำ

จำนวนคณะกรรมการตรวจสอบที่มีความเป็นอิสระ ซึ่งเก็บข้อมูลจากจำนวนกรรมการอิสระต่อจำนวนคณะกรรมการบริษัททั้งหมด จากบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่าโดยเฉลี่ยจำนวนคณะกรรมการตรวจสอบที่มีความเป็นอิสระอยู่ที่ 3.183 หรือประมาณ 3 คนและพบจำนวนคณะกรรมการตรวจสอบที่มีความเป็นอิสระต่ำสุด 3 และสูงสุดที่ 5 ข้อมูลนี้สะท้อนให้เห็นว่าบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีจำนวนคณะกรรมการตรวจสอบที่มีความเป็นอิสระอยู่ในเกณฑ์ข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่กำหนดไว้ว่า จะต้องมียุทธศาสตร์จำนวนคณะกรรมการตรวจสอบที่เป็นอิสระอย่างน้อย 3 คน โดยตามหลักจะอยู่ระหว่าง 3 – 5 และทุกรายจะต้องไม่มีส่วนได้เสียกับกิจการ

ขนาดของกิจการ (ตัวแปรควบคุม) ซึ่งเก็บข้อมูลจากจำนวนมูลค่าสินทรัพย์รวมของบริษัท ทั้งนี้เพื่อลดปัญหาความแตกต่างของขนาดมูลค่าสินทรัพย์รวมและขนาดของตัวแปรอื่นๆที่กล่าวมาข้างต้น ในวิเคราะห์ข้อมูล จะลดรูปและทำให้สินทรัพย์รวมอยู่ในมูลค่าที่ขนาดเล็กกลง โดยการแปลงค่าเป็นค่า ลอการิทึมธรรมชาติของสินทรัพย์รวม (Natural log of Firm Size) พบว่าบริษัทส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยของมูลค่าสินทรัพย์อยู่ที่ 21.095 และกิจการที่มีขนาดของทรัพย์สินสูงสุดอยู่ที่ 29.26 และกิจการที่มีมูลค่าทรัพย์สินต่ำสุดอยู่ที่ 6.78

ระยะเวลาการดำเนินงาน (ตัวแปรควบคุม) ซึ่งเก็บข้อมูลจากจำนวนปีที่ก่อตั้งกิจการจนถึงปัจจุบัน พบว่าบริษัทส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยระยะเวลาการดำเนินงานอยู่ที่ 34.959 หรือ

ประมาณ 35 ปี มีระยะเวลาการดำเนินงานกิจการสูงสุดอยู่ที่ 143 ปี และกิจการที่มีระยะเวลาการดำเนินงานกิจการต่ำสุดอยู่ที่ 1 ปี

4.2 การจำแนกบริษัทตามเกณฑ์ระดับการประสบปัญหาทางการเงิน

จำนวนบริษัททั้งหมด 1,644 บริษัทในกลุ่มตัวอย่างสามารถจัดเป็นกลุ่มย่อยได้ ตามเกณฑ์ระดับการประสบปัญหาทางการเงินซึ่งในที่นี้ แบ่งเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่ม Problem Zone หมายถึง กลุ่มที่มีคะแนนการประสบปัญหาทางการเงิน (Z-scores) น้อยกว่า 1.10 ถือว่าเป็นกลุ่มบริษัทที่ประสบปัญหาทางการเงินสูง กลุ่ม Gray Zone หมายถึงกลุ่มที่มีคะแนนการประสบปัญหาทางการเงินระหว่าง 1.10 ถึง 2.60 ซึ่งเป็นกลุ่มบริษัทที่อาจประสบปัญหาทางการเงินหากไม่สามารถควบคุมความเสี่ยงทางการเงินให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม และกลุ่มสุดท้าย คือ Safe Zone หมายถึงกลุ่มที่มีคะแนนการประสบปัญหาทางการเงินมากกว่า 2.60 เป็นกลุ่มบริษัทที่ไม่ประสบปัญหาทางการเงิน จากตารางที่ 4.2 จะเห็นว่า กลุ่ม Problem Zone จะมีบริษัทจัดอยู่ในกลุ่มนี้ รวม 583 บริษัท คิดเป็น 35.5% กลุ่ม Gray Zone มี 509 บริษัท คิดเป็น 31.0% และกลุ่ม Safe Zone มีจำนวน 552 บริษัท คิดเป็น 33.6 % จึงกล่าวได้ว่าตลอดช่วงระยะเวลาที่ศึกษา บริษัทส่วนใหญ่ตกอยู่ในกลุ่มที่ประสบปัญหาทางการเงินมีจำนวนหลายบริษัท และมีบริษัทที่ยังอยู่ในข่ายที่อาจจะเปลี่ยนแปลงในทางบวกหรือลบเป็นจำนวนไม่น้อย และมีบริษัทที่ไม่ได้ประสบปัญหาทางการเงินอยู่ประมาณ 1 ใน 3 ใกล้เคียงกับกลุ่มที่ 2

ตารางที่ 4.2 จำนวนบริษัทที่จัดอยู่ในกลุ่มย่อยต่าง ๆ ตามเกณฑ์ประสบปัญหาทางการเงิน โดยใช้

Z-Score		Cumulative			
เกณฑ์การจัดกลุ่มบริษัท		Frequency	Percent	Valid Percent	Percent
Valid	Problem Zone(กลุ่ม1)	583	35.5	35.5	35.5
	Gray Zone(กลุ่ม2)	509	31.0	31.0	66.4
	Safe Zone(กลุ่ม3)	552	33.6	33.6	100.0
	Total	1644	100.0	100.0	

4.3 การเปรียบเทียบคุณลักษณะของคณะกรรมการตรวจสอบระหว่างกลุ่มบริษัทที่มีระดับการประสบปัญหาทางการเงินแตกต่างกัน

การเปรียบเทียบคุณลักษณะของคณะกรรมการตรวจสอบระหว่างกลุ่มบริษัท ซึ่งมีระดับการประสบปัญหาทางการเงินแตกต่างกัน ในที่นี้ใช้ตาราง Cross-tab ในการเปรียบเทียบ และทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะย่อยของคณะกรรมการตรวจสอบกับระดับของการประสบปัญหาทางการเงินของบริษัทด้วยสถิติไคสแควร์ (χ^2) ที่ช่วงความเชื่อมั่น 95% ผลการทดสอบแสดงในตารางที่ 4.3 - 4.7

ตารางที่ 4.3 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการประสบปัญหาทางการเงินกับขนาดของคณะกรรมการตรวจสอบ (ACSIZE)

		Z-Score			Total	
		Problemmed Zone	Gray Zone	Safe Zone		
ขนาดของ	3	Count	492	408	458	1358
คณะกรรมการ		%within ACSIZE	36.2%	30.0%	33.7%	100.0%
ตรวจสอบ		% within Z-Score	84.4%	80.2%	83.0%	82.6%
(ACSIZE)		% of Total	29.9%	24.8%	27.9%	82.6%
	4	Count	85	97	90	272
		%within ACSIZE	31.3%	35.7%	33.1%	100.0%
		%within Z-Score	14.6%	19.1%	16.3%	16.5%
		% of Total	5.2%	5.9%	5.5%	16.5%
	5	Count	6	4	4	14
		%within ACSIZE	42.9%	28.6%	28.6%	100.0%
		%within Z-Score	1.0%	0.8%	0.7%	0.9%
		% of Total	0.4%	0.2%	0.2%	0.9%

ตารางที่ 4.3 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการประสบปัญหาทางการเงิน
กับขนาดของคณะกรรมการตรวจสอบ (ACSIZE) (ต่อ)

		Z-Score			
		Problemmed	Gray	Safe	
		Zone	Zone	Zone	Total
ขนาดของคณะกรรมการตรวจสอบ	To Count	583	509	552	1644
การตรวจสอบACSIZE)	tal %within ACSIZE	35.5%	31.0%	33.6%	100.0%
	%within	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%
	Z-Score				
	% of Total	35.5%	31.0%	33.6%	100.0%

Pearson Chi-Square = 4.271^a Asymp. Sig. (2-sided) = .371

จากตารางที่ 4.3 บริษัทที่มีขนาดของคณะกรรมการตรวจสอบอยู่ 3 คน มีทั้งหมด 1358 บริษัทคิดเป็น 82.6% อยู่ในเกณฑ์ที่ประสบปัญหาทางการเงินสูงถึง 492 บริษัท คิดเป็น 36.2% อยู่ในกลุ่มที่อาจประสบปัญหาทางการเงินจำนวน 408 บริษัท คิดเป็น 30.0% และอยู่ในเกณฑ์ที่ไม่ประสบปัญหาทางการเงินจำนวน 458 บริษัท คิดเป็น 33.7% ส่วนบริษัทที่มีขนาดของคณะกรรมการตรวจสอบอยู่ 4 คนมี 272 บริษัทคิดเป็น 16.5% อยู่ในเกณฑ์ที่มีการประสบปัญหาทางการเงินสูงจำนวน 85 บริษัท คิดเป็น 31.3% อยู่ในเกณฑ์ที่อาจประสบปัญหาทางการเงิน จำนวน 97 บริษัท คิดเป็น 35.7% และอยู่ในเกณฑ์ที่ไม่ประสบปัญหาทางการเงินจำนวน 90 บริษัท คิดเป็น 33.1% บริษัทที่มีขนาดของคณะกรรมการตรวจสอบอยู่ 5 คนมีเพียง 14 บริษัทคิดเป็น 0.9% อยู่ในเกณฑ์ที่มีการประสบปัญหาทางการเงินสูงจำนวน 6 บริษัท คิดเป็น 42.9% อยู่ในเกณฑ์ที่อาจประสบปัญหาทางการเงินจำนวน 4 บริษัท คิดเป็น 28.6% และอยู่ในเกณฑ์ที่ไม่ประสบปัญหาทางการเงินจำนวน 4 บริษัท คิดเป็น 28.6% และด้วยค่าสถิติที่คำนวณได้ ได้แก่ Pearson Chi-Square = 4.271^a Asymp. Sig. (2-sided) = .371 ซึ่งชี้ให้เห็นว่าการประสบปัญหาทางการเงินไม่มีความแตกต่างกันอันเนื่องมาจากขนาดของคณะกรรมการตรวจสอบของบริษัทในกลุ่มตัวอย่าง แต่จะสังเกตได้ว่าบริษัทในกลุ่มตัวอย่างที่มีขนาดคณะกรรมการตรวจสอบอยู่ที่ 4 คน ซึ่งเป็นไปตามข้อกำหนดของสำนักงานกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ จะมีจำนวนบริษัทที่จัดอยู่ในกลุ่มที่ไม่ประสบปัญหาทางการเงิน (33.1%) มากกว่ากลุ่มที่ประสบปัญหาทางการเงิน (31.3%) จึงกล่าวได้ว่าการประสบปัญหาทางการเงิน ขึ้นอยู่กับการมีขนาดคณะกรรมการตรวจสอบที่เหมาะสม

ตารางที่ 4.4 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการประสบปัญหาทางการเงิน
กับจำนวนครั้งในการประชุมคณะกรรมการตรวจสอบ (ACFRE)

			Z-Score			
			Problemmed	Gray	Safe	Total
			Zone	Zone	Zone	
จำนวนครั้งในการ ประชุมคณะกรรมการ ตรวจสอบ (ACFRE)	1-5	Count	275	243	304	822
		% within ACFRE	33.5%	29.6%	37.0%	100.0%
		% within Z-Score	47.2%	47.7%	55.1%	50.0%
		% of Total	16.7%	14.8%	18.5%	50.0%
6-10	Count	240	186	178	604	
		% within ACFRE	39.7%	30.8%	29.5%	100.0%
		% within Z-Score	41.2%	36.5%	32.2%	36.7%
		% of Total	14.6%	11.3%	10.8%	36.7%
11-15	Count	61	66	66	193	
		% within ACFRE	31.6%	34.2%	34.2%	100.0%
		% within Z-Score	10.5%	13.0%	12.0%	11.7%
		% of Total	3.7%	4.0%	4.0%	11.7%
16-20	Count	6	12	0	18	
		% within ACFRE	33.3%	66.7%	0.0%	100.0%
		% within Z-Score	1.0%	2.4%	0.0%	1.1%
		% of Total	0.4%	0.7%	0.0%	1.1%
>20	Count	1	2	4	7	
		% within ACFRE	14.3%	28.6%	57.1%	100.0%
		% within Z-Score	0.2%	0.4%	0.7%	0.4%
		% of Total	0.1%	0.1%	0.2%	0.4%
Total	Count	583	509	552	1644	
		% within ACFRE	35.5%	31.0%	33.6%	100.0%
		% within TS1	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%
		% of Total	35.5%	31.0%	33.6%	100.0%

Pearson Chi-Square = 75.831^a Asymp. Sig. (2-sided) = .002,

จากตารางที่ 4.4 บริษัทที่มีจำนวนครั้งของการประชุมคณะกรรมการตรวจสอบระหว่าง 1 – 5 ครั้งมีทั้งหมด 822 บริษัทคิดเป็น 50.0% และอยู่ในเกณฑ์ที่ประสบปัญหาทางการเงินสูงจำนวน 275 บริษัท คิดเป็น 33.5% อยู่ในเกณฑ์ที่อาจประสบปัญหาทางการเงิน จำนวน 243 บริษัท คิดเป็น 29.6% และอยู่ในเกณฑ์ที่ไม่ประสบปัญหาทางการเงินจำนวน 304 บริษัท คิดเป็น 37.0% บริษัทที่มีจำนวนครั้งของการประชุมคณะกรรมการตรวจสอบระหว่าง 6 – 10 ครั้งมี 604 บริษัทคิดเป็น 36.7% จะอยู่ในเกณฑ์ประสบปัญหาทางการเงินสูงจำนวน 240 บริษัท คิดเป็น 39.7% อยู่ในเกณฑ์อาจประสบปัญหาทางการเงินจำนวน 186 บริษัท คิดเป็น 30.8% และอยู่ในเกณฑ์ที่ไม่ประสบปัญหาทางการเงินจำนวน 178 บริษัท คิดเป็น 29.5% บริษัทที่มีจำนวนครั้งของการประชุมคณะกรรมการตรวจสอบระหว่าง 10 – 15 ครั้งมี 193 บริษัทคิดเป็น 11.7% จะอยู่ในเกณฑ์ประสบปัญหาทางการเงินสูงจำนวน 61 บริษัท คิดเป็น 31.6% อยู่ในเกณฑ์อาจประสบปัญหาทางการเงินจำนวน 66 บริษัท คิดเป็น 34.2% และอยู่ในเกณฑ์ที่ไม่ประสบปัญหาทางการเงินจำนวน 66 บริษัท คิดเป็น 34.2% บริษัทที่มีจำนวนครั้งของการประชุมคณะกรรมการตรวจสอบระหว่าง 16 – 20 ครั้งมี 18 บริษัท คิดเป็น 1.1% จะอยู่ในเกณฑ์ประสบปัญหาทางการเงินสูงจำนวน 6 บริษัท คิดเป็น 33.3% อยู่ในเกณฑ์อาจประสบปัญหาทางการเงินจำนวน 12 บริษัท คิดเป็น 66.7% และอยู่ในเกณฑ์ที่ไม่ประสบปัญหาทางการเงินจำนวน 0 บริษัท บริษัทที่มีจำนวนครั้งของการประชุมคณะกรรมการตรวจสอบตั้งแต่ 20 ครั้งขึ้นไปมีเพียง 7 บริษัทคิดเป็น 0.4% จะอยู่ในเกณฑ์ประสบปัญหาทางการเงินสูงจำนวน 1 บริษัท คิดเป็น 14.3% อยู่ในเกณฑ์อาจประสบปัญหาทางการเงินจำนวน 2 บริษัท คิดเป็น 28.6% และอยู่ในเกณฑ์ที่ไม่ประสบปัญหาทางการเงินจำนวน 4 บริษัท คิดเป็น 57.1% ด้วยค่าสถิติที่คำนวณได้ (Pearson Chi-Square = 75.831^a Asymp. Sig. (2-sided) = .002) ซึ่งให้เห็นว่าโอกาสในการประสบปัญหาทางการเงินแตกต่างกันขึ้นอยู่กับจำนวนครั้งในการประชุมของคณะกรรมการตรวจสอบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยสังเกตได้ว่ากลุ่มบริษัทที่มีจำนวนครั้งของการประชุมน้อยกว่า เช่น มีการประชุม 1 - 5 ครั้งต่อปี จะมีจำนวนบริษัทที่อยู่ในกลุ่มไม่ประสบปัญหาทางการเงิน (37.0%) มากกว่าบริษัทที่มีจำนวนครั้งของการประชุมคณะกรรมการตรวจสอบมาก ดังเช่นบริษัทในกลุ่มที่มีการประชุมคณะกรรมการตรวจสอบ 6 - 10 ครั้งหรือ 11 - 15 ครั้งต่อปีเป็นต้น

ตารางที่ 4.5 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการประสบปัญหาทางการเงิน
กับสัดส่วนคณะกรรมการตรวจสอบที่มีความรู้ความชำนาญด้านการเงินและบัญชี
(ACFIACC)

		Z-Score			Total	
		Problemled Zone	Gray Zone	Safe Zone		
สัดส่วนคณะกรรมการ* ตรวจสอบที่มีความรู้ ความชำนาญด้านการเงิน และบัญชี (ACFIACC)	1	Count	38	26	20	84
		% within ACFIACC	45.2%	31.0%	23.8%	100.0%
		% within Z-Score	6.5%	5.1%	3.6%	5.1%
		% of Total	2.3%	1.6%	1.2%	5.1%
2	Count	313	270	289	872	
	% within ACFIACC	35.9%	31.0%	33.1%	100.0%	
	% within Z-Score	53.7%	53.0%	52.4%	53.0%	
	% of Total	19.0%	16.4%	17.6%	53.0%	
3	Count	191	176	189	556	
	% within ACFIACC	34.4%	31.7%	34.0%	100.0%	
	% within Z-Score	32.8%	34.6%	34.2%	33.8%	
	% of Total	11.6%	10.7%	11.5%	33.8%	
4	Count	41	37	54	132	
	% within ACFIACC	31.1%	28.0%	40.9%	100.0%	
	% within Z-Score	7.0%	7.3%	9.8%	8.0%	
	% of Total	2.5%	2.3%	3.3%	8.0%	
5	Count	191	176	189	556	
	% within ACFIACC	34.4%	31.7%	34.0%	100.0%	
	% within Z-Score	32.8%	34.6%	34.2%	33.8%	
	% of Total	11.6%	10.7%	11.5%	33.8%	

ตารางที่ 4.5 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการประสบปัญหาทางการเงิน
กับสัดส่วนคณะกรรมการตรวจสอบที่มีความรู้ความชำนาญด้านการเงินและบัญชี
(ACFIACC) (ต่อ)

		Crosstab			Total
		Z-Score			
		Problemmed Zone	Gray Zone	Safe Zone	
สัดส่วนคณะกรรมการ*	Tot Count	583	509	552	1644
ตรวจสอบที่มีความรู้	al % within ACFIACC	35.5%	31.0%	33.6%	100.0%
ความชำนาญด้าน	% within Z-Score	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%
การเงินและบัญชี	% of Total	35.5%	31.0%	33.6%	100.0%
(ACFIACC)					

Pearson Chi-Square = 8.254^a Asymp. Sig. (2-sided) = .220,

* ร้อยละ 00 – 25 = 1 , ร้อยละ 26 – 50 = 2 , ร้อยละ 51 – 75 = 3 , ร้อยละ > 76 = 4

จากตารางที่ 4.5 ผลการทดสอบพบว่าบริษัทที่มีสัดส่วนคณะกรรมการตรวจสอบที่มีความรู้ความชำนาญด้านการเงินและบัญชีระหว่างร้อยละ 00 - 25 มีเพียง 84 บริษัทคิดเป็น 5.1% จะอยู่ในเกณฑ์ประสบปัญหาทางการเงินสูงจำนวน 38 บริษัท คิดเป็น 45.2% อยู่ในเกณฑ์อาจประสบปัญหาทางการเงินจำนวน 26 บริษัท คิดเป็น 31.0% และอยู่ในเกณฑ์ไม่ประสบปัญหาทางการเงินจำนวน 20 บริษัท คิดเป็น 23.8% บริษัทที่มีสัดส่วนคณะกรรมการตรวจสอบที่มีความรู้ความชำนาญด้านการเงินและบัญชีระหว่างร้อยละ 26 - 50 มีทั้งหมด 872 บริษัทคิดเป็น 53.0% จะอยู่ในเกณฑ์ประสบปัญหาทางการเงินสูงจำนวน 313 บริษัท คิดเป็น 35.9% อยู่ในเกณฑ์อาจประสบปัญหาทางการเงินจำนวน 270 บริษัท คิดเป็น 31.0% และอยู่ในเกณฑ์ไม่ประสบปัญหาทางการเงินจำนวน 289 บริษัท คิดเป็น 33.1% บริษัทที่มีสัดส่วนคณะกรรมการตรวจสอบที่มีความรู้ความชำนาญด้านการเงินและบัญชีระหว่างร้อยละ 51 - 75 มี 556 บริษัทคิดเป็น 33.8% จะอยู่ในเกณฑ์ประสบปัญหาทางการเงินสูงจำนวน 191 บริษัท คิดเป็น 34.4% อยู่ในเกณฑ์อาจประสบปัญหาทางการเงินจำนวน 176 บริษัท คิดเป็น 31.7% และอยู่ในเกณฑ์ไม่ประสบปัญหาทางการเงินจำนวน 189 บริษัท คิดเป็น 34.0% บริษัทที่มีสัดส่วนคณะกรรมการตรวจสอบที่มีความรู้ความชำนาญด้านการเงินและบัญชีระหว่างมากกว่าร้อยละ 76 มี 132 บริษัทคิดเป็น 8.0% จะอยู่ในเกณฑ์ประสบปัญหาทางการเงินสูงจำนวน 41 บริษัท คิดเป็น 31.1% อยู่ในเกณฑ์อาจประสบปัญหาทางการเงินจำนวน 37 บริษัท คิดเป็น

28.0% และอยู่ในเกณฑ์ที่ไม่ประสบปัญหาทางการเงินจำนวน 54 บริษัท คิดเป็น 40.9% และด้วยค่าสถิติที่คำนวณได้ ได้แก่ Pearson Chi-Square = 8.254^a Asymp. Sig. (2-sided) = .220 แสดงให้เห็นว่าโอกาสในการประสบปัญหาทางการเงิน ไม่ได้ขึ้นอยู่กับสัดส่วนของคณะกรรมการตรวจสอบที่มีความรู้ความชำนาญด้านการเงินและบัญชี ซึ่งสังเกตได้ว่าในกลุ่มบริษัทที่มีจำนวนกรรมการที่มีความรู้ความชำนาญด้านการเงินบัญชีมาก จะมีจำนวนบริษัทที่อยู่ในกลุ่มที่ไม่ประสบปัญหาทางการเงินมากกว่า เช่นในกลุ่มที่มีกรรมการที่มีความรู้ความชำนาญด้านการเงินบัญชี 4 คน จะมีจำนวนบริษัทที่ไม่ประสบปัญหาทางการเงินมากที่สุด (40.9%) เมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มอื่นที่มีคณะกรรมการตรวจสอบน้อยกว่า ซึ่งสอดคล้องกับข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกำหนดว่าต้องมีคณะกรรมการตรวจสอบอย่างน้อย 1 คนที่มีความรู้ความชำนาญด้านการเงินและบัญชี

ตารางที่ 4.6 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการประสบปัญหาทางการเงินกับสัดส่วนคณะกรรมการตรวจสอบที่มีความรู้ความชำนาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (ACIT)

		Z-Score				
		Problemmed	Gray	Safe	Total	
		Zone	Zone	Zone		
สัดส่วนคณะกรรมการ* 1	Count	473	427	465	1365	
	ตรวจสอบที่มีความรู้ความ	% within ACIT	34.7%	31.3%	34.1%	100.0%
	ชำนาญด้านเทคโนโลยี	% within Z-Score	81.8%	84.1%	84.2%	83.3%
	สารสนเทศ (ACIT)	% of Total	28.9%	26.1%	28.4%	83.3%
2	Count	96	80	86	262	
	% within ACIT	36.6%	30.5%	32.8%	100.0%	
	% within Z-Score	16.6%	15.7%	15.6%	16.0%	
	% of Total	5.9%	4.9%	5.3%	16.0%	
3	Count	9	1	1	11	
	% within ACIT	81.8%	9.1%	9.1%	100.0%	
	% within Z-Score	1.6%	0.2%	0.2%	0.7%	
	% of Total	0.5%	0.1%	0.1%	0.7%	

ตารางที่ 4.6 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการประสบปัญหาทางการเงินกับสัดส่วนคณะกรรมการตรวจสอบที่มีความรู้ความชำนาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (ACIT) (ต่อ)

		Z-Score			Total
		Problemmed Zone	Gray Zone	Safe Zone	
สัดส่วนคณะกรรมการ*	Total Count	578	508	552	1638
ตรวจสอบที่มีความรู้ความ	% within ACIT	35.3%	31.0%	33.7%	100.0%
ชำนาญด้านเทคโนโลยี	% within Z-	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%
สารสนเทศ (ACIT)	Score				
	% of Total	35.3%	31.0%	33.7%	100.0%

Pearson Chi-Square = 10.888^a Asymp. Sig. (2-sided) = .028,

*ร้อยละ 00 – 25 = 1 , ร้อยละ 26 – 50 = 2 , ร้อยละ 51 – 75 = 3 , ร้อยละ > 76 = 4

จากตารางที่ 4.6 ผลการทดสอบพบว่าบริษัทที่มีสัดส่วนของคณะกรรมการตรวจสอบที่มีความรู้ความชำนาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศระหว่างร้อยละ 00 - 25 มีทั้งหมด 1365 บริษัทคิดเป็น 83.3% จะอยู่ในเกณฑ์ประสบปัญหาทางการเงินสูงจำนวน 473 บริษัท คิดเป็น 34.7% อยู่ในเกณฑ์อาจประสบปัญหาทางการเงินจำนวน 427 บริษัท คิดเป็น 31.3% และอยู่ในเกณฑ์ที่ไม่ประสบปัญหาทางการเงินจำนวน 465 บริษัท คิดเป็น 34.1% บริษัทที่มีสัดส่วนของคณะกรรมการตรวจสอบที่มีความรู้ความชำนาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศระหว่างร้อยละ 26 - 50 มี 262 บริษัท คิดเป็น 16.0% จะอยู่ในเกณฑ์ประสบปัญหาทางการเงินสูงจำนวน 96 บริษัท คิดเป็น 36.6% อยู่ในเกณฑ์อาจประสบปัญหาทางการเงินจำนวน 80 บริษัท คิดเป็น 30.5% และอยู่ในเกณฑ์ที่ไม่ประสบปัญหาทางการเงินจำนวน 86 บริษัท คิดเป็น 32.8% บริษัทที่มีสัดส่วนคณะกรรมการตรวจสอบที่มีความรู้ความชำนาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศระหว่างร้อยละ 51 - 75 มีเพียง 11 บริษัทคิดเป็น 0.7% จะอยู่ในเกณฑ์ประสบปัญหาทางการเงินสูงจำนวน 9 บริษัท คิดเป็น 81.8% อยู่ในเกณฑ์อาจประสบปัญหาทางการเงินจำนวน 1 บริษัท คิดเป็น 9.1% และอยู่ในเกณฑ์ที่ไม่ประสบปัญหาทางการเงินจำนวน 1 บริษัท คิดเป็น 9.1% และด้วยค่าสถิติที่คำนวณได้ ได้แก่ Pearson Chi-Square = 10.888^a Asymp. Sig. (2-sided) = .028 แสดงให้เห็นว่าโอกาสในการประสบปัญหาทางการเงินมีความแตกต่างกัน โดยขึ้นอยู่กับสัดส่วนคณะกรรมการตรวจสอบที่มีความรู้ความชำนาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (2562) แนะนำว่าอย่างน้อย

ควรมี 1 คน เพื่อที่จะสามารถตอบสนองต่อความต้องการในระบบเศรษฐกิจแบบดิจิทัลที่อิงความรู้ในด้านต่าง ๆ ได้ โดยมีข้อสังเกตว่ากลุ่มบริษัทที่มีจำนวนกรรมการตรวจสอบที่มีความรู้ความชำนาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ 1 คน จะมีบริษัทที่อยู่ในเกณฑ์ไม่ประสบปัญหาทางการเงิน มากที่สุด (34.1%) เมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มอื่นที่มีจำนวนกรรมการตรวจสอบที่มากกว่า

ตารางที่ 4.7 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการประสบปัญหาทางการเงินกับสัดส่วนคณะกรรมการตรวจสอบที่เป็นเพศหญิง (ACFE)

		Z-Score				
		Problemmed			Total	
		Zone	Gray Zone	Safe Zone		
สัดส่วน คณะกรรมการ* ตรวจสอบที่มี เป็นเพศหญิง (ACFE)	1.00	Count	325	290	313	928
		% within ACFE	35.0%	31.3%	33.7%	100.0%
		% within Z-Score	55.7%	57.0%	56.7%	56.4%
		% of Total	19.8%	17.6%	19.0%	56.4%
	2.00	Count	216	154	175	545
		% within ACFE	39.6%	28.3%	32.1%	100.0%
		% within Z-Score	37.0%	30.3%	31.7%	33.2%
		% of Total	13.1%	9.4%	10.6%	33.2%
		Count	38	60	57	155
		% within ACFE	24.5%	38.7%	36.8%	100.0%
		% within Z-Score	6.5%	11.8%	10.3%	9.4%
		% of Total	2.3%	3.6%	3.5%	9.4%
	Count	4	5	7	16	
	% within ACFE	25.0%	31.3%	43.8%	100.0%	
	% within Z-Score	0.7%	1.0%	1.3%	1.0%	
	% of Total	0.2%	0.3%	0.4%	1.0%	
Total	Count	583	509	552	1644	
	% within ACFE	35.5%	31.0%	33.6%	100.0%	
	% within Z-Score	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	
	% of Total	35.5%	31.0%	33.6%	100.0%	

Pearson Chi-Square = 14.094^a Asymp. Sig. (2-sided) = .029, * ร้อยละ 00 – 25 = 1 , ร้อยละ 26 – 50 = 2 , ร้อยละ 51 – 75 = 3 , ร้อยละ > 76 = 4

จากตารางที่ 4.7 ผลการทดสอบพบว่ากิจการที่มีสัดส่วนของคณะกรรมการตรวจสอบที่เป็นเพศหญิงระหว่างร้อยละ 00 - 25 มีทั้งหมด 928 บริษัท คิดเป็น 56.4% จะอยู่ในเกณฑ์ประสบปัญหาทางการเงินสูงจำนวน 325 บริษัท คิดเป็น 35.0% อยู่ในเกณฑ์อาจประสบปัญหาทางการเงินจำนวน 290 บริษัท คิดเป็น 31.3% และอยู่ในเกณฑ์ไม่ประสบปัญหาทางการเงินจำนวน 313 บริษัท คิดเป็น 33.7% บริษัทที่มีสัดส่วนคณะกรรมการตรวจสอบที่เป็นเพศหญิงระหว่างร้อยละ 26 - 50 มี 545 บริษัท คิดเป็น 33.2% จะอยู่ในเกณฑ์ประสบปัญหาทางการเงินสูงจำนวน 216 บริษัท คิดเป็น 39.6% อยู่ในเกณฑ์อาจประสบปัญหาทางการเงินจำนวน 154 บริษัท คิดเป็น 28.3% และอยู่ในเกณฑ์ไม่ประสบปัญหาทางการเงินจำนวน 175 บริษัท คิดเป็น 32.1% บริษัทที่มีสัดส่วนคณะกรรมการตรวจสอบที่เป็นเพศหญิงระหว่างร้อยละ 51 - 75 มี 155 บริษัท คิดเป็น 9.4% จะอยู่ในเกณฑ์ประสบปัญหาทางการเงินสูงจำนวน 38 บริษัท คิดเป็น 24.5% อยู่ในเกณฑ์อาจประสบปัญหาทางการเงินจำนวน 60 บริษัท คิดเป็น 38.7% และอยู่ในเกณฑ์ไม่ประสบปัญหาทางการเงินจำนวน 57 บริษัท คิดเป็น 36.8% บริษัทที่มีสัดส่วนคณะกรรมการตรวจสอบที่เป็นเพศหญิงมากกว่าร้อยละ 76 มีเพียง 16 บริษัท คิดเป็น 1.0% จะอยู่ในเกณฑ์ประสบปัญหาทางการเงินสูงจำนวน 4 บริษัท คิดเป็น 25.0% อยู่ในเกณฑ์อาจประสบปัญหาทางการเงินจำนวน 5 บริษัท คิดเป็น 31.3% และอยู่ในเกณฑ์ไม่ประสบปัญหาทางการเงินจำนวน 7 บริษัท คิดเป็น 43.8% และด้วยค่าสถิติที่คำนวณได้ ได้แก่ Pearson Chi-Square = 14.094^a Asymp. Sig. (2-sided) = .029 แสดงให้เห็นว่าระดับของการประสบปัญหาทางการเงินแตกต่างกันขึ้นอยู่กับสัดส่วนคณะกรรมการตรวจสอบที่มีเป็นเพศหญิงอย่างมีนัยสำคัญ โดยมีข้อสังเกตว่าในกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่จะมีกรรมการที่เป็นเพศหญิง 1 คน มากที่สุด 4 คน แต่จำนวนบริษัทที่อยู่ในเกณฑ์ไม่ประสบปัญหาทางการเงินในกลุ่มที่มี 4 คนจะสูงที่สุด (43.8%)

ตารางที่ 4.8 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการประสบปัญหาทางการเงินกับจำนวนคณะกรรมการตรวจสอบที่มีความเป็นอิสระ (ACIND)

		Z-Score			Total
		Problemед	Gray	Safe	
		Zone	Zone	Zone	
จำนวน	3 Count	492	407	458	1357
คณะกรรมการ	% within ACIND	36.3%	30.0%	33.8%	100.0%
ตรวจสอบที่มีความ	% within TS1	84.4%	80.0%	83.0%	82.5%
เป็นอิสระของ	% of Total	29.9%	24.8%	27.9%	82.5%

ตารางที่ 4.8 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการประสบปัญหาทางการเงิน
กับจำนวนคณะกรรมการตรวจสอบที่มีความเป็นอิสระ (ACIND) (ต่อ)

		Z-Score				
		Problemmed Zone	Gray Zone	Safe Zone	Total	
จำนวน	3	Count	492	407	458	1357
คณะกรรมการ		% within ACIND	36.3%	30.0%	33.8%	100.0%
ตรวจสอบที่มี		% within TS1	84.4%	80.0%	83.0%	82.5%
ความเป็น		% of Total	29.9%	24.8%	27.9%	82.5%
อิสระของ	4	Count	85	98	90	273
		% within ACIND	31.1%	35.9%	33.0%	100.0%
		% within TS1	14.6%	19.3%	16.3%	16.6%
		% of Total	5.2%	6.0%	5.5%	16.6%
	5	Count	6	4	4	14
		% within ACIND	42.9%	28.6%	28.6%	100.0%
		% within TS1	1.0%	0.8%	0.7%	0.9%
		% of Total	0.4%	0.2%	0.2%	0.9%
Total		Count	583	509	552	1644
		% within ACIND	35.5%	31.0%	33.6%	100.0%
		% within TS1	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%
		% of Total	35.5%	31.0%	33.6%	100.0%

Pearson Chi-Square = 4.631^a Asymp. Sig. (2-sided) = .327,

จากตารางที่ 4.8 ผลการทดสอบพบว่าบริษัทที่มีจำนวนของคณะกรรมการตรวจสอบที่มีความเป็นอิสระ 3 คน มีทั้งหมด 1357 บริษัทคิดเป็น 82.5% จะอยู่ในเกณฑ์ประสบปัญหาทางการเงินสูงจำนวน 492 บริษัท คิดเป็น 36.3% อยู่ในเกณฑ์อาจประสบปัญหาทางการเงินจำนวน 407 บริษัท คิดเป็น 30.0% และอยู่ในเกณฑ์ไม่ประสบปัญหาทางการเงินจำนวน 458 บริษัท คิดเป็น 33.8% บริษัทที่มีจำนวนคณะกรรมการตรวจสอบที่มีความเป็นอิสระ 4 คน มี 273 บริษัทคิดเป็น 16.6% จะอยู่ในเกณฑ์ประสบปัญหาทางการเงินสูงจำนวน 85 บริษัท คิดเป็น 31.1% อยู่ในเกณฑ์อาจประสบปัญหาทางการเงินจำนวน 98 บริษัท คิดเป็น 35.9% และอยู่ในเกณฑ์ไม่ประสบปัญหา

ทางการเงินจำนวน 90 บริษัท คิดเป็น 33.0% บริษัทที่มีจำนวนคณะกรรมการตรวจสอบที่มีความเป็นอิสระ 5 คน มีเพียง 14 บริษัทคิดเป็น 0.9% จะอยู่ในเกณฑ์ประสบปัญหาทางการเงินสูงจำนวน 6 บริษัท คิดเป็น 42.9% อยู่ในเกณฑ์อาจประสบปัญหาทางการเงินจำนวน 4 บริษัท คิดเป็น 28.6% และอยู่ในเกณฑ์ไม่ประสบปัญหาทางการเงินจำนวน 4 บริษัท คิดเป็น 28.6% และด้วยค่าสถิติที่คำนวณได้ ได้แก่ Pearson Chi-Square = 4.631^a Asymp. Sig. (2-sided) = .327 แสดงให้เห็นว่าโอกาสในการประสบปัญหาทางการเงินมีความแตกต่างกัน โดยขึ้นอยู่กับจำนวนคณะกรรมการตรวจสอบที่มีความเป็นอิสระ แต่มีข้อสังเกตคุณลักษณะของคณะกรรมการตรวจสอบ ที่เป็นกรรมการที่มีความเป็นอิสระในคณะกรรมการตรวจสอบของทุกบริษัทในกลุ่มตัวอย่างจะมีความเป็นอิสระทุกคน แม้ว่าในแต่ละกลุ่มบริษัทที่แบ่งตามจำนวนกรรมการที่มีความเป็นอิสระตั้งแต่ 3 – 5 จะมีจำนวนบริษัทที่อยู่ในเกณฑ์ไม่ประสบปัญหาทางการเงินต่างกัน จึงกล่าวได้ว่าจำนวนกรรมการที่มีความเป็นอิสระในคณะกรรมการตรวจสอบเท่ากันกับจำนวนกรรมการในคณะกรรมการตรวจสอบทั้งหมด ดังนั้นการเข้าเกณฑ์ประสบปัญหาหรือไม่ประสบปัญหาหรืออาจจะประสบปัญหาทางการเงิน จึงไม่ขึ้นอยู่กับจำนวนกรรมการที่มีความเป็นอิสระ

4.4 การทดสอบสมมติฐานการวิจัย

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะย่อยของคณะกรรมการตรวจสอบ กับการประสบปัญหาทางการเงิน ใช้การวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression Analysis) ในการทดสอบความสัมพันธ์และผลกระทบของคุณลักษณะย่อยของคณะกรรมการตรวจสอบที่มีต่อการประสบปัญหาทางการเงิน ตามสมมุติฐานในการวิจัยที่ตั้งไว้ ดังนี้

H_1 : ขนาดของคณะกรรมการตรวจสอบมีความสัมพันธ์เชิงบวกหรือเชิงลบกับการประสบปัญหาทางการเงิน

H_2 : จำนวนครั้งในการเข้าร่วมประชุมของคณะกรรมการตรวจสอบมีความสัมพันธ์เชิงบวกหรือเชิงลบกับการประสบปัญหาทางการเงิน

H_3 : สัดส่วนคณะกรรมการตรวจสอบที่มีความรู้ความชำนาญด้านการเงินและบัญชีมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการประสบปัญหาทางการเงิน

H_4 : สัดส่วนคณะกรรมการตรวจสอบที่มีความรู้ความชำนาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการประสบปัญหาทางการเงิน

H_5 : สัดส่วนคณะกรรมการตรวจสอบที่เป็นเพศหญิงมีความสัมพันธ์เชิงบวกหรือเชิงลบกับการประสบปัญหาทางการเงิน

H_6 : จำนวนคณะกรรมการตรวจสอบที่มีความเป็นอิสระมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการประสบปัญหาทางการเงิน

H_7 : ขนาดของกิจการมีความสัมพันธ์เชิงลบกับการประสบปัญหาทางการเงิน

H_8 : ระยะเวลาการดำเนินงานกิจการมีความสัมพันธ์เชิงลบกับการประสบปัญหาทางการเงิน

โดยตัวแบบที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานการวิจัยแสดงได้ดังนี้

$$Z\text{-Score}_{it} = \beta_0 + \beta_1 \text{ACSIZE}_{it} + \beta_2 \text{ACFRE}_{it} + \beta_3 \text{ACFIACC}_{it} + \beta_4 \text{ACIT}_{it} + \beta_5 \text{ACFE}_{it} + \beta_6 \text{ACIND}_{it} + \beta_7 \text{Firmsize}_{it} + \beta_8 \text{FAGE}_{it} + \varepsilon_{it}$$

ผลของการทดสอบสมมติฐานตามตัวแบบที่ใช้ในการวิจัยด้วยวิธี Method Entered ได้ผลการวิเคราะห์ดังแสดงในตารางที่ 4.9

ตารางที่ 4.9 แสดงผลการวิเคราะห์ความถดถอย ด้วยวิธี Entered

Model	Standard		Coefficient	t	Sig.	95.0% Confidence		Collinearity	
	ized					Interval for B			Tolera
	Unstandardized	Std.				Lower	Upper		
Coefficients	Error	Beta	Bound	Bound	nce	VIF			
Constant	8.475	48.176		.176	.860	-86.018	102.968		
ACSIZE	2.989	.986	.075	3.031	.002*	1.055	4.924	.973 1.028	
ACFRE	-.320	.129	-.062	-2.486	.013**	-.573	-.068	.978 1.022	
ACFIACC	-2.052	1.843	-.028	-1.113	.266	-5.668	1.564	.957 1.045	
ACIT	2.845	2.855	.025	.997	.319	-2.754	8.444	.954 1.048	
ACFE	-2.850	1.744	-.042	-1.634	.103	-6.272	.572	.931 1.074	
ACIND	-3.238	48.023	-.002	-.067	.946	-97.432	90.955	.995 1.005	
firm size	-.325	.104	-.078	-3.107	.002*	-.529	-.120	.966 1.036	
FAGE	-.015	.023	-.016	-.651	.515	-.059	.030	.979 1.021	

R Square = .02, F = 3.85, Sig.=.000^b

* Significant = .01 , ** Significant = .05

ผลการวิเคราะห์ที่แสดงในตารางมาจากการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุด้วยวิธี Enter ซึ่งผลลัพธ์ที่ได้จากตาราง Model Summary พบว่าตัวแบบจำลองที่ใช้ในการทดสอบมีความสามารถในการอธิบายการเปลี่ยนแปลงในการประสบปัญหาทางการเงิน ซึ่งพิจารณาจากค่า R Square ที่มีค่าเท่ากับ .02 หรือ 2% อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยจะเห็นว่าค่าสัมประสิทธิ์ความถดถอยมาตรฐานของคุณลักษณะย่อยมีเพียงขนาดของคณะกรรมการตรวจสอบ (ACSIZE) ซึ่งแสดงถึงขนาดและทิศทางของผลกระทบที่มีต่อคะแนนมาตรฐานการประสบปัญหาทางการเงิน เท่ากับ 2.989 และจำนวนครั้งในการเข้าร่วมประชุมของคณะกรรมการตรวจสอบ (ACFRE) ซึ่งมีขนาดและทิศทางของผลกระทบต่อคะแนนมาตรฐานการประสบปัญหาทางการเงิน เท่ากับ -.320 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปได้ว่าตัวแปรอิสระที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับการประสบปัญหาทางการเงินของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย คือ ขนาดของคณะกรรมการตรวจสอบ (ACSIZE) โดยมีผลกระทบในทางเดียวกันและจำนวนครั้งในการเข้าร่วมประชุมของคณะกรรมการตรวจสอบ (ACFRE) ซึ่งมีผลกระทบในทิศทางตรงกันข้าม สำหรับตัวแปรอื่น ๆ ได้แก่ สัดส่วนคณะกรรมการตรวจสอบที่มีความรู้ความชำนาญด้านการเงินและบัญชี (ACFIACC) สัดส่วนคณะกรรมการตรวจสอบที่มีความรู้ความชำนาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (ACIT) สัดส่วนคณะกรรมการตรวจสอบที่เป็นเพศหญิง (ACFE) และจำนวนคณะกรรมการตรวจสอบที่มีความเป็นอิสระ (ACIND) พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์และผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อการประสบปัญหาทางการเงิน สำหรับตัวแปรควบคุม ได้แก่ ขนาดของกิจการ พบว่า ขนาดของกิจการมีผลกระทบในทิศทางตรงกันข้ามต่อการประสบปัญหาทางการเงินและระยะเวลาการดำเนินกิจการ พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์และผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อการประสบปัญหาทางการเงิน ผลการทดสอบสมมติฐานจึงสรุปได้ตามตารางที่ 4.10

ตารางที่ 4.10 สรุปผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัยด้วยวิธี Entered

สมมติฐานการวิจัย	ทิศทางความสัมพันธ์		ผลการทดสอบสัมประสิทธิ์ความถดถอย
	ที่คาดไว้	ผลการทดสอบ	
H ₁ : ขนาดของคณะกรรมการตรวจสอบมีความสัมพันธ์เชิงบวกหรือเชิงลบกับการประสบปัญหาทางการเงิน	เชิงบวกหรือเชิงลบ	เชิงบวก	3.031* (.002)**

ตารางที่ 4.10 สรุปผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัยด้วยวิธี Entered (ต่อ)

สมมติฐานการวิจัย	ทิศทางความสัมพันธ์		ผลการทดสอบสัมประสิทธิ์ความถดถอย
	ที่คาดไว้	ผลการทดสอบ	
H ₂ : จำนวนครั้งในการเข้าร่วมประชุมของคณะกรรมการตรวจสอบมีความสัมพันธ์เชิงบวกหรือเชิงลบกับการประสบปัญหาทางการเงิน	เชิงบวกหรือ เชิงลบ	เชิงลบ	-2.486 (.013)
H ₃ : สัดส่วนคณะกรรมการตรวจสอบที่มีความรู้ความชำนาญด้านการเงินและบัญชีมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการประสบปัญหาทางการเงิน	เชิงบวก	ไม่พบ ความสัมพันธ์ ที่มีนัยสำคัญ	-1.113 (.266)
H ₄ : สัดส่วนคณะกรรมการตรวจสอบที่มีความรู้ความชำนาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการประสบปัญหาทางการเงิน	เชิงบวก	ไม่พบ ความสัมพันธ์ ที่มีนัยสำคัญ	.997 (.319)
H ₅ : สัดส่วนคณะกรรมการตรวจสอบที่เป็นเพศหญิงมีความสัมพันธ์เชิงบวกหรือเชิงลบกับการประสบปัญหาทางการเงิน	เชิงบวกหรือ เชิงลบ	ไม่พบ ความสัมพันธ์ ที่มีนัยสำคัญ	-1.634 (.103)
H ₆ : จำนวนคณะกรรมการตรวจสอบที่เป็นอิสระมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการประสบปัญหาทางการเงิน	เชิงบวก	ไม่พบ ความสัมพันธ์ ที่มีนัยสำคัญ	-.067 (.946)
H ₇ : ขนาดของกิจการมีความสัมพันธ์เชิงลบกับการประสบปัญหาทางการเงิน	เชิงลบ	เชิงลบ	-3.107 (.002)
H ₈ : ระยะเวลาการดำเนินงานมีความสัมพันธ์เชิงลบกับการประสบปัญหาทางการเงิน	เชิงลบ	ไม่พบ ความสัมพันธ์ ที่มีนัยสำคัญ	.615 (.515)

* ค่าสถิติ t ** (ค่า Sig.)

การที่คุณลักษณะย่อยอื่น ๆ ไม่ส่งผลกระทบต่ออาจเป็นเพราะตัวแปรเหล่านั้นไม่มีความสัมพันธ์กับการประสบปัญหาทางการเงินมากพอที่จะทำให้การประสบปัญหาอยู่ในระดับที่แตกต่างกัน ด้วยเหตุนี้จึงทำการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุด้วยวิธี Stepwise เพื่อที่จะคัดเลือกคุณลักษณะย่อยของคณะกรรมการตรวจสอบที่ส่งผลต่อการประสบปัญหาทางการเงินที่ดีที่สุด ซึ่งจะนำมาใช้ในการอธิบายการเปลี่ยนแปลงการประสบปัญหาทางการเงินได้ดีกว่า ผลการวิเคราะห์แสดงไว้ในตารางที่ 4.11

ตารางที่ 4.11 แสดงผลการวิเคราะห์ความถดถอย ด้วยวิธี Stepwise

Model		Standard		t	Sig.	95.0% Confidence		Collinearity	
		Unstandardized	ized			Interval for B		Statistics	
		Coefficients	Coefficients			Lower	Upper	Tolerance	VIF
		B	Std. Error	Beta		Bound	Bound		
1	Constant	-5.323	3.132		-.1700	-.11466	.819		
	ACSIZE	2.893	.977	.073	2.961	.003	.977	4.809	1.000
2	Constant	.519	3.744		.139	.890	-6.825	7.863	
	ACSIZE	2.990	.976	.075	3.065	.002	1.076	4.903	.999
	Firm size	-.292	.103	-.070	-2.833	.005	-.493	-.090	.999
3	Constant	2.085	3.785		.551	.582	-5.339	9.508	
	ACSIZE	3.118	.975	.079	3.197	.001	1.205	5.030	.996
	Firm size	-.281	.103	-.067	-2.733	.006	-.483	-.079	.997
	ACFRE	-.335	.128	-.065	-2.625	.009	-.586	-.085	.996
4	Constant	3.344	3.835		.872	.383	-4.179	10.867	
	ACSIZE	3.070	.974	.077	3.151	.002*	1.159	4.981	.996
	Firm size	-.309	.104	-.074	-2.979	.003*	-.512	-.106	.978
	ACFRE	-.310	.128	-.060	-2.415	.016**	-.561	-.058	.986
	ACFE	-3.356	1.707	-.049	-1.966	.049**	-6.704	-.008	.972

R Square of Model 4 = .05, F = 3.85, Sig. = .000b

* Significant = .01 , ** Significant = .05

จากผลการวิเคราะห์ด้วยวิธี Stepwise ซึ่งให้เห็นว่าคุณลักษณะของคณะกรรมการตรวจสอบที่สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงการประสพปัญหาทางการเงินได้อย่างชัดเจนที่สุด จะมีอยู่ทั้งหมด 3 คุณลักษณะด้วยกัน ได้แก่ ขนาดของคณะกรรมการตรวจสอบ (ACSIZE) , จำนวนครั้งในการเข้าร่วมประชุมของคณะกรรมการตรวจสอบ (ACFRE) และสัดส่วนคณะกรรมการตรวจสอบที่เป็นเพศหญิง (ACFE) ในส่วนของตัวแปรควบคุมที่ส่งผลต่อการประสพปัญหาทางการเงินคือ ขนาดของกิจการ ซึ่งเป็น Model ที่ 4 ที่ลดรูปแบบจำลองความสัมพันธ์เดิมให้ลดลง เหลือตัวแปรอิสระเพียง 3 ตัวแปร จะเป็น Model ที่ดีที่สุด สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงในการประสพปัญหาทางการเงิน ได้เพิ่มขึ้นจากเดิมเป็น .05 หรือ 5% โดยจะเห็นได้ว่าขนาดของคณะกรรมการตรวจสอบมีผลในทิศทางบวก ส่วนจำนวนครั้งในการเข้าร่วมประชุมของคณะกรรมการตรวจสอบ และสัดส่วนคณะกรรมการตรวจสอบที่เป็นเพศหญิง รวมทั้งขนาดของกิจการ มีผลกระทบในทางลบ ซึ่งทั้ง 4 ตัวแปรมีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางการวิเคราะห์ด้วยวิธี Stepwise สามารถสรุปได้ว่าตัวแปรอิสระที่ได้รับการคัดเลือกเป็นตัวแปรอธิบายการเปลี่ยนแปลงในการประสพปัญหาทางการเงินของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่ดีที่สุด คือ ขนาดของคณะกรรมการตรวจสอบ (ACSIZE) จำนวนครั้งในการเข้าร่วมประชุมของคณะกรรมการตรวจสอบ (ACFRE) และสัดส่วนคณะกรรมการตรวจสอบที่เป็นเพศหญิง (ACFE) ซึ่งทิศทางผลกระทบสอดคล้องกับวิธี Enter สำหรับตัวแปรอื่น ๆ คือ สัดส่วนคณะกรรมการตรวจสอบที่มีความรู้ความชำนาญด้านการเงินและบัญชี (ACFIACC) สัดส่วนคณะกรรมการตรวจสอบที่มีความรู้ความชำนาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (ACIT) และความเป็นอิสระของคณะกรรมการตรวจสอบ (ACIND) เป็นตัวแปรอิสระที่ถูกคัดออกจากแบบจำลองความสัมพันธ์ สำหรับตัวแปรควบคุมที่มีผลต่อการประสพปัญหาทางการเงิน คือขนาดของกิจการที่ทำให้การเกิดการประสพปัญหาทางการเงินลดลง แสดงผลไว้ในตารางที่ 4.12

ตารางที่ 4.12 สรุปผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัยด้วยวิธี Stepwise

ตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือก	ทิศทางความสัมพันธ์		ผลการทดสอบสัมประสิทธิ์ความถดถอย
	ที่คาดไว้	ผลการทดสอบ	
H ₁ : ขนาดของคณะกรรมการตรวจสอบมีความสัมพันธ์เชิงบวกหรือเชิงลบกับการประสบปัญหาทางการเงิน	เชิงบวกหรือเชิงลบ	เชิงบวก	3.151 (.002)
H ₂ : จำนวนครั้งในการเข้าร่วมประชุมของคณะกรรมการตรวจสอบมีความสัมพันธ์เชิงบวกหรือเชิงลบกับการประสบปัญหาทางการเงิน	เชิงบวกหรือเชิงลบ	เชิงลบ	-2.415 (.016)
H ₅ : สัดส่วนคณะกรรมการตรวจสอบที่เป็นเพศหญิงมีความสัมพันธ์เชิงบวกหรือเชิงลบกับการประสบปัญหาทางการเงิน	เชิงบวกหรือเชิงลบ	เชิงลบ	-1.966 (0.49)
H ₇ : ขนาดของกิจการมีความสัมพันธ์เชิงลบกับการประสบปัญหาทางการเงิน	เชิงลบ	เชิงลบ	-2.979 (.003)
ตัวแปรที่ไม่ได้รับการคัดเลือก			
H ₃ : สัดส่วนคณะกรรมการตรวจสอบที่มีความรู้ความชำนาญด้านการเงินและบัญชีมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการประสบปัญหาทางการเงิน			
H ₄ : สัดส่วนคณะกรรมการตรวจสอบที่มีความรู้ความชำนาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการประสบปัญหาทางการเงิน			
H ₆ : จำนวนคณะกรรมการตรวจสอบที่เป็นอิสระมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการประสบปัญหาทางการเงิน			
H ₈ : ระยะเวลาการดำเนินงานกิจการมีความสัมพันธ์เชิงลบกับการประสบปัญหาทางการเงิน			

บทที่ 5

สรุปผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของคณะกรรมการตรวจสอบกับการประสพปัญหาทางการเงินของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยคุณลักษณะของคณะกรรมการตรวจสอบที่ใช้ในการศึกษาวิจัย คือ ขนาดของคณะกรรมการตรวจสอบ จำนวนครั้งในการเข้าร่วมประชุมของคณะกรรมการตรวจสอบ สัดส่วนคณะกรรมการตรวจสอบที่มีความรู้ความชำนาญด้านการเงินและบัญชี สัดส่วนคณะกรรมการตรวจสอบที่มีความรู้ความชำนาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ สัดส่วนคณะกรรมการตรวจสอบที่เป็นเพศหญิง และจำนวนคณะกรรมการตรวจสอบที่มีความเป็นอิสระ และใช้ Altman Model ปี 1995 ในการคำนวณคะแนนมาตรฐานที่ใช้เป็นเกณฑ์ในการแบ่งกลุ่มบริษัทที่ประสพปัญหาทางการเงินในระดับต่างกัน และแบ่งกลุ่มบริษัทในกลุ่มตัวอย่างตามเกณฑ์การประสพปัญหาทางการเงินที่วัดจากค่ามาตรฐานของคะแนนการประสพปัญหาดังกล่าว

รูปแบบการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงประจักษ์ (Empirical Research) มีการรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัย คือ บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ที่อยู่ในช่วงเวลา พ.ศ. 2559 - พ.ศ. 2562 จำนวน 411 บริษัท โดยกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีจำนวน 1644 ตัวอย่าง ซึ่งเป็นบริษัทที่มีข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาคืบถ้วน โดยไม่รวมกลุ่มธุรกิจทางการเงิน กองทุน ประกันภัย บริษัทที่จดทะเบียนที่อยู่ในระหว่างฟื้นฟูการดำเนินงาน และต้องอยู่ในตลาดหลักทรัพย์ตลอด 4 ปี มีรอบระยะเวลาบัญชี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม เนื่องจากกลุ่มเหล่านี้มีข้อบ่งชี้ที่แตกต่างจากกลุ่มอุตสาหกรรมอื่นที่ถูกกำหนดไว้ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistical) เพื่อนำเสนอข้อมูลในรูปแบบของร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อใช้ในการอภิปรายผลการวิจัยในเบื้องต้นเกี่ยวกับข้อมูลของกลุ่มตัวแปรที่เก็บรวบรวมได้ ส่วนสถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ด้วยวิธีการทดสอบความสัมพันธ์โดยใช้สถิติไคสแควร์ และการวิเคราะห์

ด้วยความถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression Analysis) เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ และผลกระทบของตัวแปรอิสระที่มีต่อตัวแปรตาม กำหนดช่วงความเชื่อมั่นที่ระดับ 95%

5.1 สรุปผลการศึกษา

ผลการศึกษาคือความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของคณะกรรมการตรวจสอบกับการประสบปัญหาทางการเงินของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ได้จากผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัยทั้ง 8 สมมติฐาน ดังนี้

ตารางที่ 5.1 สรุปผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐาน	ผลการทดสอบสมมติฐาน
ที่ 1 ขนาดของคณะกรรมการตรวจสอบมีความสัมพันธ์เชิงบวกหรือเชิงลบกับการประสบปัญหาทางการเงิน	เป็นไปตามสมมติฐานโดยมีผลเป็นบวก
ที่ 2 จำนวนครั้งในการเข้าร่วมประชุมของคณะกรรมการตรวจสอบมีความสัมพันธ์เชิงบวกหรือเชิงลบกับการประสบปัญหาทางการเงิน	เป็นไปตามสมมติฐานโดยมีผลเป็นเชิงลบ
ที่ 3 สัดส่วนคณะกรรมการตรวจสอบที่มีความรู้ความชำนาญด้านการเงินและบัญชีมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการประสบปัญหาทางการเงิน	ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน
ที่ 4 สัดส่วนคณะกรรมการตรวจสอบที่มีความรู้ความชำนาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการประสบปัญหาทางการเงิน	ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน
ที่ 5 สัดส่วนคณะกรรมการตรวจสอบที่เป็นเพศหญิงมีความสัมพันธ์เชิงบวกหรือเชิงลบกับการประสบปัญหาทางการเงิน	เป็นไปตามสมมติฐานโดยมีผลเป็นลบ
ที่ 6 จำนวนคณะกรรมการตรวจสอบที่มีความเป็นอิสระมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการประสบปัญหาทางการเงิน	ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน
ที่ 7 ขนาดของกิจการมีความสัมพันธ์เชิงลบกับการประสบปัญหาทางการเงิน	เป็นไปตามสมมติฐานโดยมีผลเป็นลบ
ที่ 8 ระยะเวลาการดำเนินงานกิจการมีความสัมพันธ์เชิงลบกับการประสบปัญหาทางการเงิน	ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

ผลการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ ด้วยวิธี Entered เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของคณะกรรมการตรวจสอบที่จำแนกเป็นคุณลักษณะย่อย 6 ประการกับการประสบปัญหาทางการเงินของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่า ขนาดของคณะกรรมการตรวจสอบ มีความสัมพันธ์และผลกระทบทางบวก ส่วนจำนวนครั้งในการเข้าร่วมประชุมของคณะกรรมการตรวจสอบต่อปี มีความสัมพันธ์และผลกระทบทางลบที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ในขณะที่สัดส่วนคณะกรรมการตรวจสอบที่มีความรู้ความชำนาญด้านการเงินและบัญชี สัดส่วนคณะกรรมการตรวจสอบที่มีความรู้ความชำนาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ สัดส่วนคณะกรรมการตรวจสอบที่เป็นเพศหญิง และจำนวนคณะกรรมการตรวจสอบที่มีความเป็นอิสระ ไม่พบว่ามีความสัมพันธ์และผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญกับการประสบปัญหาทางการเงิน แต่จากการคัดเลือกตัวแปรอิสระที่ดีที่สุดในการอธิบายความสัมพันธ์และผลกระทบของคุณลักษณะย่อยของคณะกรรมการตรวจสอบที่มีต่อการประสบปัญหาทางการเงินของบริษัทในกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ขนาดของคณะกรรมการตรวจสอบมีความสัมพันธ์และผลกระทบทางบวก จำนวนครั้งในการเข้าร่วมประชุมของคณะกรรมการตรวจสอบต่อปี และสัดส่วนของคณะกรรมการตรวจสอบที่เป็นเพศหญิง มีความสัมพันธ์และผลกระทบทางลบ สำหรับตัวแปรควบคุมยังคงเป็นขนาดของกิจการที่มีผลกระทบทางลบต่อการประสบปัญหาทางการเงิน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ผลการวิเคราะห์นี้ ทำให้กล่าวได้ว่าบริษัทที่มีขนาดของกิจการซึ่งวัดด้วยมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์รวมมากกว่าหรือมีขนาดกิจการใหญ่กว่า จะมีโอกาสที่จะประสบปัญหาทางการเงินน้อยกว่า สำหรับคุณลักษณะของคณะกรรมการตรวจสอบ ผลการวิเคราะห์ชี้ให้เห็นว่า คณะกรรมการตรวจสอบที่มีขนาดใหญ่ ซึ่งหมายถึงมีจำนวนกรรมการในคณะกรรมการมากกว่า จะทำให้มีโอกาที่จะถูกจัดอยู่ในกลุ่มประสบปัญหาทางการเงินน้อยลง แต่สำหรับบริษัทที่มีจำนวนครั้งในการประชุมต่อปีมากเกินไปกลับทำให้บริษัทมีโอกาสถูกจัดอยู่ในกลุ่มบริษัทที่ประสบปัญหาทางการเงินมาก และบริษัทที่มีสัดส่วนของคณะกรรมการตรวจสอบที่เป็นเพศหญิงเป็นจำนวนมาก จะมีโอกาสในการประสบปัญหาทางการเงินน้อยกว่า อย่างไรก็ตามในกรณีบริษัทที่มีขนาดใหญ่ ซึ่งเป็นผลมาจากการขยายตัวอย่างรวดเร็ว อาจส่งผลให้บริษัทประสบปัญหาทางการเงินได้เช่นกัน ทั้งนี้อาจเนื่องจากการขยายตัวเกิดขึ้นเร็วเกินไปและขยายไปในธุรกิจอื่นที่ไม่มีความชำนาญ หรือการขยายการลงทุนไปในต่างประเทศที่ต่อมาภายหลังเกิดปรากฏการณ์ที่ไม่คาดหวัง เช่น การเปลี่ยนแปลงกฎหมายทรัพย์สิน การเกิดจลาจลหรือสงครามกลางเมือง ปรากฏการณ์เหล่านี้ อาจทำให้บริษัทประสบปัญหาทางการเงิน เนื่องจากการสร้างผลตอบแทนจากการลงทุนมีอุปสรรค

5.2 การอภิปรายผลการวิจัย

ผลการทดสอบไควส์แควร์ชี้ให้เห็นว่า ขนาดของคณะกรรมการตรวจสอบมีความสัมพันธ์กับการประสบปัญหาทางการเงิน โดยมีผลวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณยืนยันถึงผลกระทบในทางบวกของขนาดของคณะกรรมการตรวจสอบที่มีต่อการประสบปัญหาทางการเงิน จึงกล่าวได้ว่า ในช่วงระยะเวลาที่เลือกศึกษาบริษัทที่มีจำนวนกรรมการในคณะกรรมการตรวจสอบมากกว่า จะส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานการตรวจสอบทำให้โอกาสประสบปัญหาทางการเงินน้อย หรือมีโอกาสน้อยกว่าที่จะประสบปัญหาทางการเงินมากกว่า ซึ่งสอดคล้องกับ Dezoort et al. (2002) และ Baxter and Cotter (2009) ที่กล่าวว่าขนาดของคณะกรรมการตรวจสอบที่เหมาะสม หมายถึงการมีกรรมการที่มีความรู้และความสามารถรวมทั้งประสบการณ์ที่หลากหลาย ซึ่งทำให้ขนาดของคณะกรรมการตรวจสอบใหญ่ขึ้น จะส่งผลดีต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบ และการรายงานทางการเงินของบริษัทเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงทำให้ยากที่จะเกิดการประสบปัญหาทางการเงิน ซึ่งเป็นการสนับสนุนข้อกำหนดที่สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ปี 2542 ที่กำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการตรวจสอบในกลุ่มมีคณะกรรมการ โดยจะต้องมีคณะกรรมการตรวจสอบอย่างน้อย 3 คน หรือระหว่าง 3 – 5 คน

ในด้านของจำนวนครั้งในการจัดประชุมของคณะกรรมการตรวจสอบต่อปี จะแสดงถึงประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบที่สอดคล้องกับแนวทางการกำกับดูแลการบริหารงานของฝ่ายบริหารที่จะนำไปสู่ผลการดำเนินงานตามเป้าหมาย ซึ่งผลการทดสอบได้แสดงให้เห็นถึงการจัดประชุมที่มากเกินไปจะส่งผลให้บริษัทมีโอกาสประสบปัญหาทางการเงินมากขึ้น หรือกล่าวอีกนัยคือโอกาสที่จะไม่เกิดการประสบปัญหาทางการเงินนั้นน้อยลง สะท้อนให้เห็นว่าความถี่ในการจัดประชุมคณะกรรมการตรวจสอบที่มีมากเกินไป ไม่ได้ส่งผลดีต่อบริษัทในด้านการประสบปัญหาทางการเงิน ดังนั้นการกำหนดระยะเวลาในการประชุมติดตามการดำเนินงานอย่างเหมาะสม จะช่วยลดโอกาสการเกิดการประสบปัญหาทางการเงิน หรือการเข้าสู่เกณฑ์การไม่ประสบปัญหาทางการเงินมีมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Xie et al. (2003) ที่พบว่าจำนวนครั้งในการเข้าร่วมประชุมของคณะกรรมการตรวจสอบ มีความสัมพันธ์ในเชิงลบกับการประสบปัญหาทางการเงิน ซึ่งผู้วิจัยได้อธิบายว่าการประชุมเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญที่สามารถลดการเกิดการประสบปัญหาทางการเงินได้ หากมีการกำหนดเวลาประชุมที่เหมาะสม และผลการศึกษายังสนับสนุนข้อเสนอแนะของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ที่เสนอแนะว่าคณะกรรมการตรวจสอบต้องมีการประชุมอย่างน้อยปีละ 4 ครั้ง หรือไตรมาสละครั้งเพื่อให้สอดคล้องกับรอบ

ระยะเวลาการรายงานทางการเงินของบริษัทจดทะเบียน เท่ากับเป็นการทำหน้าที่ในการสอบทาน การควบคุมภายในและการตรวจสอบภายในของบริษัทและยังช่วยให้คณะกรรมการตรวจสอบ สามารถทราบเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความเสี่ยงที่อาจจะก่อให้เกิดการประสพปัญหาทางการเงินของ บริษัท

สำหรับสัดส่วนกรรมการเพศหญิงในคณะกรรมการตรวจสอบ ที่มีความสัมพันธ์ในเชิงลบกับการประสพปัญหาทางการเงิน สะท้อนให้เห็นว่าการมีกรรมการเพศหญิงในคณะกรรมการ ตรวจสอบเป็นจำนวนมาก ส่งผลกระทบให้โอกาสการประสพปัญหาทางการเงินลดลง ซึ่ง สอดคล้องกับงานวิจัยของ Carter et al. (2003) และ Jianakoplos and Bernasek (1998) ที่พบว่าการมี สัดส่วนคณะกรรมการตรวจสอบที่เป็นเพศหญิงที่เพิ่มขึ้น มีผลทำให้โอกาสในการเกิดการประสพ ปัญหาทางการเงินลดลง และเมื่อพิจารณาจากตารางที่ 4.1 พบว่าสัดส่วนคณะกรรมการตรวจสอบที่เป็น เพศหญิงต่อจำนวนคณะกรรมการตรวจสอบของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่ง ประเทศไทยจะมีสัดส่วนค่าเฉลี่ยเพียง 0.64 ซึ่งถือว่าเป็นสัดส่วนค่อนข้างสูง เนื่องจากเหตุผลที่ว่า คณะกรรมการตรวจสอบที่เป็นเพศหญิงจะมีความระมัดระวังและการตัดสินใจมากกว่า

สำหรับขนาดของกิจการ ซึ่งเป็นตัวแปรควบคุมพบว่าส่งผลต่อการประสพปัญหาทาง การเงินในทางลบ ทั้งนี้จะเห็นได้ว่ากิจการที่มีขนาดใหญ่จะมีโอกาสที่จะเกิดการประสพปัญหา ทางการเงิน น้อยกว่า เนื่องจากมีทรัพย์สินเป็นจำนวนมากที่ใช้ในการบริหารกิจการ และเนื่องจาก บริษัทขนาดใหญ่สามารถรองรับความเสี่ยงทางการเงินได้มากขึ้น โดยไม่ต้องพบกับการประสพ ปัญหาทางการเงินเมื่อเปรียบเทียบกับบริษัทขนาดเล็ก จึงส่งผลให้โอกาสที่จะมีการประสพปัญหา ทางการเงินลดลงเมื่อกิจการมีขนาดใหญ่

5.3 ข้อจำกัดในการศึกษา

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาคู่ลักษณะของคณะกรรมการตรวจสอบกับการประสพปัญหาทาง การเงินของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในช่วงปี พ.ศ. 2559 – 2562 ซึ่งมี ข้อจำกัดในส่วนของข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยได้รวบรวมมาจากฐานข้อมูล www.set.or.th เท่านั้น ภายใต้อสมมติฐานที่ว่าข้อมูลดังกล่าวนั้นถูกต้อง และข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนมาก จึงไม่ได้มีการตรวจสอบข้อมูลกับข้อมูลที่กลุ่มตัวอย่างเผยแพร่สู่สาธารณชนอีกครั้งหนึ่ง รวมถึงใน การศึกษาครั้งนี้มีการใช้แบบจำลองในการพยากรณ์โอกาสในการประสพปัญหาทางการเงินของ

บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยตามเกณฑ์ที่กำหนด โดยตัวแปรในการศึกษาครั้งนี้มีเพียง 1 ตัวแปรเท่านั้น คือ Z – Score Model ของ Altman et al. (1995)

5.4 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

5.4.1 บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ อาจใช้อัตราร้อยละของการจัดกลุ่มบริษัทจดทะเบียนตามเกณฑ์การประสบปัญหาทางการเงิน โดยใช้แบบจำลองของ Altman (1995) ซึ่งจะช่วยให้เห็นว่าบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์มีระดับของปัญหาทางการเงินเป็นอย่างไร ซึ่งนำไปสู่การวางแผนเป้าหมายในการเพิ่มจำนวนบริษัทในกลุ่มที่ไม่ประสบปัญหาทางการเงินให้สูงขึ้น ซึ่งจะมีผลทำให้อัตราร้อยละของบริษัทที่ประสบปัญหาทางการเงินลดลง โดยการวางแผนกลยุทธ์ที่จะพัฒนาส่งเสริมต่อไป นอกจากนี้ควรนำผลการวิจัยนี้ไปใช้ในการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ เพื่อให้มีคุณลักษณะที่เป็นประโยชน์ต่อการป้องกันการประสบปัญหาทางการเงิน โดยให้ความสำคัญกับจำนวนกรรมการในคณะกรรมการตรวจสอบ ที่จะมีกรรมการที่เป็นเพศหญิงมากขึ้น ตลอดจนการกำหนดจำนวนครั้งของการจัดประชุมคณะกรรมการให้สอดคล้องกับจำนวนครั้งของการประชุมที่คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ อย่างไรก็ตามความจำเป็นที่จะต้องมีการที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านตามความจำเป็นต้องมี โดยอาจพิจารณาจากการประกอบธุรกิจและการแข่งขันในตลาดในปัจจุบันและอนาคต แม้ว่าในผลการวิจัยนี้จะแสดงให้เห็นว่าไม่มีผลต่อการประสบปัญหาทางการเงิน แต่บริษัทจำเป็นที่จะต้องมีการเหล่านี้เพื่อให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงการดำเนินงาน

5.4.2 นักลงทุนหรือผู้ใช้งบการเงิน อาจพิจารณาโอกาสในการประสบปัญหาทางการเงินจาก Altman Model โดยใช้ตัวแปรที่ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่ามีความสัมพันธ์และผลกระทบต่อการประสบปัญหา ในการประเมินสถานะหรือความเสี่ยงในการประสบปัญหาทางการเงินของบริษัท เพื่อใช้ในการตัดสินใจลงทุนในหุ้นสามัญของบริษัทจดทะเบียนเหล่านั้น ทั้งนี้สามารถให้ความสำคัญต่อขนาดของคณะกรรมการตรวจสอบ จำนวนครั้งที่มีการประชุมของคณะกรรมการตรวจสอบ และจำนวนกรรมการเพศหญิงในคณะกรรมการตรวจสอบ ซึ่งข้อมูลเหล่านี้สามารถสืบค้นได้จากรายงาน 56-1

5.4.3 สำหรับผู้ที่สนใจศึกษาเรื่องคุณลักษณะของคณะกรรมการตรวจสอบกับการประสบปัญหาทางการเงิน อาจจะใช้แบบจำลองอื่น ๆ เป็นตัวแทนในการวัดระดับภาวะหรือโอกาสการ

ประสบปัญหาทางการเงินหรือคำนวณตัวแปรดังกล่าวด้วยค่าเฉลี่ยแบบจำลองที่เป็นที่ยอมรับมากกว่า 1 รูปแบบ เพื่อเพิ่มความน่าเชื่อถือและลดข้อจำกัดที่เกิดจากการใช้แบบจำลองเพียงรูปแบบเดียว รวมถึงอาจจะกำหนดตัวแปรควบคุมเป็นปัจจัยที่อาจส่งผลกับระดับการประสบปัญหาทางการเงินนอกเหนือจากที่ปรากฏในการวิจัยนี้ รวมทั้งการเพิ่มตัวแปรอิสระที่เป็นสัดส่วนของกรรมการที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญทางด้านกฎหมาย กฎหมายธุรกิจระหว่างประเทศซึ่งในปัจจุบันมีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการขยายธุรกิจไปในประเทศต่าง ๆ ในแถบภูมิภาคอาเซียน เพื่อให้ได้ผลการศึกษาที่ตอบโจทย์สถานการณ์ทางธุรกิจมากขึ้น

บรรณานุกรม

- ขวัญสกุล เต็งอำนวยการ. (2555). ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบและการเปิดเผยการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบในบริษัทจดทะเบียนกลุ่ม SET100 และกลุ่ม MAI. *วารสารวิชาชีพบัญชี*, 8(22)(สิงหาคม 2555), 20-37.
- จิรนนท์ เข็มขันธุ์, และสุรชัย จันทร์จรัส. (2561). เครื่องมือพยากรณ์ความล้มเหลวทางการเงิน. *วารสารนักบริหาร*, 33(4)(ตุลาคม-ธันวาคม 2556), 34-41.
- จิตาภรณ์ สีนจัญญศักดิ์. (2554). รายงานการวิจัย เรื่อง ผลกระทบของข้อมูลทางบัญชีที่มีต่อผลตอบแทนแทนเกินปกติของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2542). *แนวปฏิบัติที่ดีของคณะกรรมการตรวจสอบ* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: บุญศิริการพิมพ์.
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2553). *คู่มือคณะกรรมการตรวจสอบ*. สืบค้นจาก <https://www.sec.or.th/cgthailand/th/pages/rulesregulation/manual.aspx>
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2563). *ข้อมูลตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย*. สืบค้นจาก https://www.set.or.th/th/regulations/simplified_regulations/common_shares_p1.html
- ทิวพร พฤทธิประเสริฐ. (2558). *คุณลักษณะของคณะกรรมการและการเข้าร่วมการต่อต้านการทุจริตในองค์กรต่อผลการดำเนินงานของบริษัท กรณีศึกษาบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100* (Unpublished Independent Study). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- ปณิธาน สุจิระชาติ. (2552). *ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของคณะกรรมการตรวจสอบกับการจัดการกำไรรายไตรมาสผ่านรายการพึงรับพึงจ่ายของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย* (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- ประเสริฐ ลิฬหาวาสน์, และมนวิภา ผดุงสิทธิ์. (2552). การพยากรณ์ภาวะล้มเหลวทางธุรกิจจากข้อมูลทางบัญชี. *วารสารวิชาชีพบัญชี*, 5(13), 65-82.
- เพชรแว่วเพ็ญ ลีชาญกุล. (2561). *คุณลักษณะของคณะกรรมการและผู้ตรวจสอบภายในที่ส่งผลต่อการกำกับดูแลกิจการที่ดีกรณีศึกษาบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET 100)* (Unpublished Independent Study). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพฯ.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- พิมพ์พรรณ สืบศรี. (2559). *ระดับความเครียดทางการเงินและการตกแต่งกำไรผ่านรายการคงค้างภายใต้ดุลยพินิจของผู้บริหาร* (Unpublished Independent Study). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- ภรณ์ทิพย์ ชูรอด. (2557). *การพยากรณ์ความล้มเหลวทางการเงินของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย* (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- ภัศรา พิริยมานันท์. (2554). *ความสัมพันธ์ระหว่างความเครียดทางการเงินกับคุณภาพกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย* (Unpublished Independent Study). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- ภูมิพิชญ์ ยาสีหิ. (2560). *ถอดบทเรียนวิกฤติต้มยำกุ้งผ่านเศรษฐกิจประเทศไทยและภูมิภาคอาเซียน*. ใน *เอกสารวิชาการ Academic Focus* (น. 1-10). กรุงเทพฯ: สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- กัญฉิศา ส่งเจริญ. (2559). *ความสัมพันธ์ระหว่างคณะกรรมการตรวจสอบและผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย*. *วารสารวิชาการ สถาบันเทคโนโลยีแห่งสุวรรณภูมิ*, 5(1)(January – June 2019), 162-172.
- มยุรี คุ้มเทียน. (2561). *ความสัมพันธ์ระหว่างคุณสมบัติของคณะกรรมการตรวจสอบกับการจัดการกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (MAI)* (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยรังสิต, ปทุมธานี.
- วรรณพร ศิริทิพย์. (2555). *ความสัมพันธ์ระหว่างคุณสมบัติของคณะกรรมการบริษัท คณะกรรมการตรวจสอบและโครงสร้างผู้ถือหุ้นกับคุณภาพกำไร* (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- วรัญญา มโนสุนทร. (2559). *ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของคณะกรรมการบริษัทและคุณลักษณะของคณะกรรมการตรวจสอบต่อผลการดำเนินงานของบริษัท* (Unpublished Independent Study). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- วัลลภ บัวชุม. (2554). *ความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของนักบัญชีไทยตาม IEG 11 ของสหพันธ์นักบัญชีนานาชาติ*. *วารสารวิชาชีพบัญชี*, 7(19), 27.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- วिरรยา ฐปสมุทร์. (2550). ความสัมพันธ์ระหว่างคุณสมบัติของคณะกรรมการตรวจสอบกับการจัดการกำไรในงบไตรมาสของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (Unpublished Master's thesis). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- ศิลปพร ศรีจันทเพชร. (2559). คณะกรรมการตรวจสอบช่วยเพิ่มคุณภาพกำไรหรือไม่. วารสาร *วิชาชีพบัญชี*, 12(33), 40.
- ศุกันยา ห้วยผัด. (2550). ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคม และการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (Unpublished Master's thesis). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- ศุภมิตร เตชะมนตรีกุล. (2540). การเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อมสำหรับบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย: แนวทางและรูปแบบ (Unpublished Master's thesis). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- เสาวณี จันทะพงษ์, และนิธิตสาร พงศ์ปิยะไพบูลย์. (2560). 20 ปีวิกฤตเศรษฐกิจ 2540: บทเรียนสู่เส้นทางเศรษฐกิจที่สมดุลและยั่งยืน. *บทความวิชาการแห่งประเทศไทย*, 115(27 June 2017), 1-15.
- สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์. (2549). แผนการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ ปี 2549-2550. สืบค้นจาก https://eservice.tfac.or.th/files/annual_report/รายงานประจำปี%202548%20-%202549.pdf
- สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์. (2535). พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์. สืบค้นจาก <https://www.sec.or.th/TH/Documents/ActandRoyalEnactment/Act/act-sea2535-codified.pdf>
- สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ. (2562). หลักการและแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดีในรัฐวิสาหกิจและแนวทางปฏิบัติ. สืบค้นจาก https://eservice.tfac.or.th/files/annual_report/.pdf
- สุดารัตน์ ตรีหทย. (2547). ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการกำไรและการกำกับดูแลของบริษัทที่ออกหุ้นเพิ่มทุน (Unpublished Master's thesis). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- อมรรัตน์ ศรีวชิรานนท์. (2541). คณะกรรมการตรวจสอบ (Audit Committee) : กลไกเพิ่มคุณภาพ
บริษัทจดทะเบียน. *ตลาดหลักทรัพย์*, 1(10), 6-8.
- เอกสิทธิ์ เข้มงวด. (2554). การศึกษาความแม่นยำและพัฒนาตัวแบบ *Altman's EM-Score Model*
สำหรับการพยากรณ์ความล้มเหลวทางการเงินของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์
แห่งประเทศไทย (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยกรุงเทพ, กรุงเทพฯ.
- Abbott, L. J. (2000). The Effects of Audit Committee Activity and Independence on Corporate
Fraud. *Managerial Finance*, 26(11), 55–66.
- Abbott, L.J., Parker, S., & Peter, G. F. (2004). Audit Committee Characteristics and Restatements.
Auditing A Journal of Practice & Theory, 23(1), 69-87.
- Agrawal, A., & Chadha, S. (2005). Corporate governance and accounting scandals. *Journal of*
Law & Economics, 48(2), 371–406.
- Altman, E.I. (1968). Financial Ratios, Discriminant Analysis and the Prediction of Corporate
Bankruptcy. *The Journal of Finance*, 23(4), 589-609.
- Anderson, K. L., Gillan, S. L., & Deli, D. (2003). *Boards of Directors, Audit Committees, and the*
Information Content of Earnings (Weinberg Center for Corporate Governance
Working Paper No. 2003-04). Retrieved from <http://ssrn.com/abstract=444241>
- Andrade & Kaplan. (1998). How Costly Is Financial (Not Economic) Problems? Evidence from
Highly Leveraged Transactions That Became Distress. *The Journal of Finance*, 53(5),
1443-1493.
- Bai, X., Alekseyenko, A.A., & Kuroda, M.I. (2004). Sequence-specific targeting of MSL
complex regulates transcription of the roX RNA genes. *The EMBO Journal*, 23(14),
2853-2861.
- Balios, D., & Zaroulea, T. (2019). Corporate Governance, Internal Audit and Profitability:
“Evidence from P.I.G.S. Countries”. *Journal of Accounting and Auditing: Research &*
Practice, 20(17), 1-17.
- Baxter, P., & Cotter, J. (2009). Audit Committees and Earning Quality. *Journal Accounting &*
Finance, 49(2), 267-290.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- Bedard, J., Chtourou, S. M., & Courteau, L. (2004). The effect of audit committee expertise, independence, and activity on aggressive earnings management. *Auditing- a Journal of Practice & Theory*, 23(2), 13–35.
- Bergman, N., Benmelech, E., & Ricardo, E. (2012). *Negotiating with Labour under Financial Problems*. *Review of Corporate Finance Studies*, 1(1), 28-67.
- Bhagat, S., & Black, B. (2001). The Non-Correlation between Board Independence and Long-Term Firm Performance. *The Journal of corporation law*, 27(2), 231-274.
- Brigham, E.F., & Phillip, R.D. (2003). *Intermediate Financial Management* (8th ed.). n.p.: Thomson South-Western.
- Carter, Simkin, & Simpson. (2003). Corporate Governance, Board Diversity, and Firm Value. *Eastern Finance Association*, 38(1), 33-53.
- Catalyst. (2004). *The Bottom Line: Connecting Corporate Performance and Gender Diversity*. Retrieved from https://www.catalyst.org/wpcontent/uploads/2019/01/The_Bottom_Line_Connecting_Corporate_Performance_and_Gender_Diversity.pdf.
- Dan, D., Catherine, M.D., Jonathan, J., & Alan E.E. (1999). Number of Directors and Financial Performance: A Meta-Analysis. *The Academy of Management Journal*, 42(6), 674-686.
- Dehaene et al. (2001). Corporate Performance and Board Structure in Belgian Companies. *Long Range Planning*, 34(3), 383-398.
- Dezoor et al. (2002). Audit Committee Effectiveness: A Synthesis of the Empirical Audit Committee Literature. *Journal of Accounting Literature*, 21, 38-75.
- Erhardt, Werble, & Scharader. (2003). Board of Director Diversity and Firm Financial Performance. *Corporate Governance An International Review*, 11(2), 102-111.
- Fama, E.F., & Jensen, M.C. (1983). The Separation of Ownership and Control. *Journal of Law and Economics*, 26(2), 301-325.
- Farber, D. B. (2005). Restoring trust after fraud: Does corporate governance matter?. *The Accounting Review*, 80(2), 539–561.
- Ferreira. (2009). Women in the boardroom and their impact on governance and performance. *Journal of Financial Economics*, 94(2), 291-309.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- Fosberg, R. (1989). Outside Directors and Managerial Monitoring. *Akron Business and Economic Review*, 20(2), 24-32.
- Harmawan, D. (2013). *Pengaruh Karakteristik Komite Audit, Ukuran Dewan, dan Struktur Kepemilikan terhadap Financial Distress*. Retrieved from <https://repository.uinjkt.ac.id/dspace/bitstream/123456789/23890/1/Skripsi%20Dhika.pdf>
- Hermalin, B.E., & Weisbach, M.S. (1991). The Effects of Board Composition and Direct Incentives on Firm Performance. *The Journal of the Financial Management Association*, 20(4), 101-112.
- Inten & Winwin. (2018). How Financial Problems Influence By Firm Size. *International Journal Of Scientific & Technology Research*, 7(1), 149-153.
- Jensen & Meckling. (1976). Theory of the firm: Managerial behavior, agency costs and ownership structure. *Journal of Financial Economics*, 3(4), 305-360.
- Jianakoplos & Bernasek. (1998). Are Women More Risk Averse. *Economic Inquiry*, 36(4), 620-630.
- Jing, J. (2019). Does risk management committee gender diversity matter?-A financial Problems perspective. *Managerial Auditing Journal*, 34(8), 1050-1072.
- Kim & Jang. (2013). Does Corporate Governance Affect Firm Value? Evidence From Korea. *Journal of Law Economics and Organization*, 22(2), 366-413.
- Kyereboach, Coleman A., & Beikpe, N. (2008). The Relationship Between Board Size, Board Composition, CEO Duality and Firm Performance: Experience from Ghana. *Corporate Ownership and Control*, 4(2), 114-122.
- Mark, W. G., Stephen, M., & Stephen, M. (2019). Cost of Capital, Firm Size and Financial Distress. *Research Journal of Finance and Accounting*, 10(18), 34-47.
- Marzuki, M. M., Haji-Abdullah, N. M., Othman, R., Wahab, E. A. A., & Harymawan, I. (2019). Audit Committee Characteristics, Board Diversity, and Fraudulent Financial Reporting in Malaysia. *Asian Academy of Management Journal*, 24(2), 143-167.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- Meher, K., & Getaneh, H. (2019). Impact of determinants of the financial Problems on financial sustainability of Ethiopian commercial banks. *Journal of Banks and Bank Systems*, 14(3), 187-201.
- Muigai, R. G., & Muriithi, J. G. (2017). The Moderating Effect of Firm Size on the Relationship Between Capital Structure and Financial Problems of Non-Financial Companies Listed in Kenya. *Journal of Finance and Accounting*, 5(4), 151-158.
- Nasrollah, T. (2014). Relationship between Firm Age and Financial Leverage with Dividend Policy. *Asian Journal of Finance & Accounting*, 6(2), 53.
- Pincus, K., Rusbarsky, M., & Wong, J. (1989). Voluntary formation of corporate audit committees among NASDAQ firms. *Journal of Accounting and Public Policy*, 8(4), 239–265.
- Platt, H., & Platt, M.B. (2002). Predicting corporate financial Problems: Reflections on choice-based sample bias. *Journal of Economics and Finance volume*, 26(2), 184–199.
- Raghunandan et al. (1998). The Association Between Audit Committee Characteristics and Audit Fees. *Auditing A Journal of Practice & Theory*, 22(2), 17-32.
- Rose. (2007). Does female board representation influence firm performance? The Danish evidence. *Corporate Governance*, 15(2), 404-413.
- Salamat. (2012). The Effectiveness of Corporate Governance in Constraining Earnings Management in Pakistan. *The Lahore Journal of Economics*, 20(1), 135–155.
- Shrader, Blackburn, & Iles. (1997). Women In Management And Firm Financial Performance: An Exploratory Study. *Journal of Managerial Issues Fall*, 9(3), 355-372.
- Smith, N., Smith, V., & Verner, M. (2006). Do women in top management affect firm performance? A panel study of 2500 Danish firms. *International Journal of Productivity and Performance Management*, 55(7), 569-593.
- Takhtaei, N. (2014). Relationship between Firm Age and Financial Leverage with Dividend Policy. *Asian Journal of Finance & Accounting*, 6(2), 53.
- Tan, T. K. (2012). Financial Distress and Firm Performance: Evidence from the Asian Financial Crisis. *Journal of Finance & Accountancy*, 11(10), 36-45.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- Tirza, C., & Julianti, S. (2018). analyze the influence of profitability, leverage, liquidity, firm age, institutional ownership of the possibility of financial Distress. *Simak*, 16(1), 45-62.
- Ufo, A., & Wolaita. (2015). Impact of Financial Distress on the Leverage of Selected Manufacturing Firms of Ethiopia. *Journal of Poverty, Investment and Development*, 16(1), 8-12.
- Wan, M., Shaista, W., & Rapih, M. (2018). The Effect of Audit Committee Characteristics on Financial Restatements in Malaysia. *Journal of Asia-Pacific business*, 19(4), 1-19.
- Xie, B., Davidson, W., & DaDalt, P. (2003). Earnings management and corporate governance: The roles of the board and the audit committee. *Journal of Corporate Finance*, 9(3), 295-317.
- Zarinah Anwar, T.S. (2012). *Malaysian Code on Corporate Governance (MCCG)*. Retrieved from <http://micg.org.my/upload/file/articles/11/CODE-CG-2012.pdf>

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	เตชณัฐ ศรีรัชดากร
วัน เดือน ปีเกิด	20 ตุลาคม 2539
สถานที่เกิด	จังหวัดชุมพร ประเทศไทย
ประวัติการศึกษา	มหาวิทยาลัยรังสิต ปริญญาบัญชิตบัณฑิต, 2561 มหาวิทยาลัยรังสิต ปริญญาบัญชิตมหาบัณฑิต, 2563
ที่อยู่ปัจจุบัน	23/131 ถนนสีริคตอง 2 ตำบลคูคต อำเภอลำลูกกา จังหวัด ปทุมธานี
สถานที่ทำงาน	โรงพยาบาลวิภาวดีรังสิต
ตำแหน่งปัจจุบัน	พนักงานตรวจสอบภายใน

